

VARA KOMMUN

Årsredovisning 2022

Vara kommun

Innehållsförteckning

Inledning	3
Årsredovisningens struktur.....	3
Kommunstyrelsens ordförande har ordet.....	4
Kommundirektören har ordet.....	5
Förvaltningsberättelse	7
Översikt över verksamhetens utveckling.....	7
Den kommunala koncernen.....	8
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	10
Finansiella risker.....	14
Pensionsförpliktelser.....	16
Händelser av väsentlig betydelse.....	17
Styrning & uppföljning av den kommunala verksamheten.....	19
God ekonomisk hushållning & ekonomisk ställning.....	22
Balanskravsresultat.....	43
Väsentliga personalförhållanden.....	45
Förväntad utveckling.....	50
Räkenskaper	53
Driftredovisning.....	53
Investeringsredovisning.....	56
Resultaträkning.....	58
Kassaflödesanalys.....	59
Balansräkning.....	60
Noter.....	61
Revisionsberättelse.....	74
Verksamhetsredovisning	76
Nämnder & Kommunala bolag.....	76
Hållbar utveckling	100

Inledning

Årsredovisningens struktur

Årsredovisningen delas upp i följande tre delar:

Del 1. Förvaltningsberättelse

Kapitlet består av följande rubriker:

- Översikt över verksamhetens utveckling
- Den kommunala koncernen
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

Del 2. Räkenskaper

Kapitel två innehåller drifts- och investeringsredovisning för kommunen, räkenskapsrapporter med tillhörande nothänvisningar för kommunen och kommunkoncernen samt en revisionsberättelse.

Del 3. Verksamhetsredovisning

Kapitel tre innehåller en sammanfattning av den verksamhet som bedrivits i Vara kommuns nämnder och bolag under det gångna året.

Del 4. Hållbar utveckling

Kapitel fyra innehåller en uppföljning av hållbar utveckling. Uppföljning görs av såväl miljömässig som social hållbarhet med fokus på framsteg och utmaningar.

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Året som gått – till historien

2022 inträffade det få av oss trodde skulle kunna hända, ett krig bröt ut i Europa och i vår närhet. Ryssland invaderade Ukraina men vad många trodde skulle bli en snabb framgång på slagfältet och inrättande av en marionett-regim slutade i stället med att Ukraina försvarade sig väl, detta bl.a. tack vare massivt stöd främst från USA men även Europa och andra länder. Det utdragna kriget och det faktum att vi nyligen drabbats av en pandemi har lett till den högsta inflationen på länge där framförallt energi och livsmedelspriser sticker ut. Även räntorna och kommunens pensionskostnader har gått upp rejält. Dessa kostnader har haft begränsad påverkan på resultatet för 2022 men kommer slå till med betydande kraft mot oss budgetåret 2023.

Det händer många positiva saker i vår kommun, både i stort och smått. I Tråvad har den nybyggda skolan tagits i bruk, även skolan i Larv har renoverats och är i det närmaste klar. Alléskolans nya kök är klart och arbetet med Alléhallen pågår i samarbete med det lokala föreningslivet. Ett nytt elljusspår, kallat Skogskullen, har anlagts tillsammans med föreningen Varasmåstad och med delfinansiering av Sparbankstiftelsen Skaraborg. Även i Vedum har elljusspåret vid Nordvalla fått en uppfräschning där bl.a. ny LED-belysning installerats av Vedums AIS med ekonomisk stöttning från kommunen och RF Sis. Jordgubbensdag anordnades för första gången sen pandemin. Den nya familjecentralen är färdig. En ny modern återvinningscentral är klar och den farliga korsningen mellan Kungsgatan och Ringledden är ersatt med en rondell som kommer öka trafiksäkerheten även om den inte är riktigt klar och en del justeringar återstår. Kommunens klimatarbete går framåt och nu består fordonsflottan till över hälften av elbilar. Kommunen har även anlagt dammar som skall mildra effekterna av eventuella översvämningar. Lassagårdens bostadsområde börjar bli klart för byggnationer och planarbetet med nästa, Håkan-Månsgården, pågår.

Om vi då tittar på siffrorna så kan vi konstatera att kommunen visar ett starkt resultat på 87 mkr enligt fullfonderingsmodellen och innan avsättningar. Skatteintäkter och generella statsbidrag för 2022 var 1 099 mkr d.v.s. nästan 1,1 miljarder kronor och soliditeten landar på 32 % inklusive pensionsförpliktelser. Kommunkoncernen, där våra bolag ingår, visar ett resultat på 92 mkr och en soliditet på 32 %.

Slutligen vill också jag rikta ett stort tack all personal för det fina arbete ni gör årets alla dagar i dessa annorlunda tider. Jag vill även tacka alla föreningar och ideella krafter i vår kommun, som bl.a. ser till att våra barn och ungdomar i kommunen ges möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid, ni gör alla fantastiska insatser.

Lars Gezelius

Kommunstyrelsens ordförande

Kommundirektören har ordet

Mot nya höjder

Vi möter utmaningar...

Året 2022 bar med sig många omvälvande händelser och skeenden. Året inleddes med ytterligare utbrott av Covid-19 vilket försvårade för såväl våra invånare, handel, produktion, transporter och inte minst våra kommunala verksamheter. Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina förändrade säkerhetsläget för hela Europa och därmed även för Sverige. Det som händer i omvärlden påverkar också oss som kommun och våra kommunala verksamheter. I kombination av en expansiv penningpolitik från riksbankens sida samt den europeiska energikrisen blev en hög inflationstakt ett faktum. Och det har även gjort avtryck i vår kommunala ekonomi.

...med nya möjligheter

Men, vi har i vår region möjligheter att växla upp tillsammans med det lokala näringslivet. Vara kommun har ett gott näringslivsklimat som är stabilt över tid. Det delregionala arbetet inom Business Region Skaraborg möjliggör för större etableringar i vårt område och under 2022 beslutade AB Volvo att etablera en batterifabrik i Mariestads kommun. En etablering som kommer att påverka hela Skaraborg och därmed även Vara kommun vad gäller arbetsmarknad och kompetensförsörjning, bostadsförsörjning och infrastruktur. Med hjälp av inflyttarservice, Livet i Skaraborg, kan kommunen stärka sitt erbjudande till nya invånare som väljer att bosätta sig i vår region.

Vi växer och utvecklas

Kommunens verksamheter utvecklas i god takt. Ett så kallat kontaktcenter håller på att införas som syftar till att ge än bättre service till våra medborgare och företag. En ny familjecentral har invigts, Larv skola har renoverats och en helt nybyggd skola i Tråvad kunde invigas under 2022. Alléskolans förnyelse har påbörjats liksom ombyggnaden av Alléhallen tillsammans med det lokala föreningslivet. Planprogrammet Håkan-Månsgården möjliggör för nya bostäder i Vara tätort, ett arbete som startats upp under året.

Medarbetarna ger oss gott betyg

En medarbetarundersökning har gjorts bland alla kommunens anställda. Resultatet visar på att kommunen återigen får högt förtroende för ledarskap och arbetsgivare och att vi har ett gott arbetsgivarvarumärke i vår kommun. En satsning på kompetenshöjande åtgärder startade 2022 för alla kommunens anställda, med fokus på hållbar utveckling. Arbetet är ett led i genomförandet av miljöstrategin och skapa hållbarhet i vardagen i våra verksamheter utifrån olika perspektiv.

Årets resultat och måluppfyllelse

Det ekonomiska resultatet för hela koncernen uppgår för helåret 2022 till 92 mnkr. Det är ett mycket starkt resultat som hänför sig till goda tiders ökade skatteintäkter och god budgetföljsamhet.

Förutsättningarna inför budgetåret 2023 är dock mycket utmanande med hög kostnadsutveckling och inflation. Kommunfullmäktiges mål uppfylldes endast delvis och det är med förhoppning och ambition att göra Vara än bättre för varje dag som vi nu tar avstamp inför 2023.

Slutligen; ett stort tack till våra medarbetare, närings- och föreningsliv för allt gott arbete 2022!

Anna Cederqvist

Kommundirektör

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunens resultat uppgår till 87 mkr, vilket är ett högt resultat. Det ligger över snittet för den senaste femårsperioden med 26 mkr. Resultatet motsvarar 7,9 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Koncernens resultat uppgår till 92 mkr, vilket är det näst högsta resultatet den senaste femårsperioden och 31 mkr över snittet för samma period. Resultatet motsvarar 8,4 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det starka resultatet förklaras av högre skatteintäkter och generella statsbidrag än

budgeterat, ett överskott om 27 mkr samt att nämnderna gör ett överskott om 21 mkr.

Kommunens investeringar uppgår till 217 mkr vilket är den högsta siffran för den senaste femårsperioden och 48 mkr över snittet för samma period. Koncernens investeringar uppgår till 228 mkr och är den näst högsta siffran för den senaste femårsperioden och 12 mkr över snittet för samma period.

Tack vare årets goda resultat hamnar självfinansieringsgraden av kommunens investeringar på 62 % varav externa lån togs upp under 2022 på 150 mkr. Koncernens självfinansieringsgrad av investeringar hamnar på 68 %.

	2018	2019	2020	2021	2022
Folkmängd, antal	15 952	16 024	16 096	16 162	16 163
Kommunalskatt, %	21,77	21,77	21,77	21,77	21,77
Årets resultat, mkr					
Kommunen					
-fullfonderingsmodell	20	26	77	100	87
-blandmodell	7	16	68	91	76
Koncernen					
-fullfonderingsmodell	21	34	84	71	92
-blandmodell	8	25	75	62	82
Investeringar, mkr					
Kommunen	172	160	116	179	217
Koncernen	190	305	147	191	228
Soliditet, %					
Kommunen	26	24	27	31	32
Koncernen	25	24	28	31	32
Självfinansieringsgrad, %					
Kommunen	27	35	98	81	62
Koncernen	31	25	88	69	68
Långfristig skuld, mkr					
Kommunen	316	543	513	513	663
Koncernen	316	543	513	513	663

Soliditeten har ökat för kommunen med 1 % till 32 % och med 1 % för koncernen till 32 %. Det beror bland annat på det goda resultatet.

Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen innefattar nämnder och kommunala bolag. Nämnderna är bildningsnämnd, teknisk nämnd, miljö- och byggnadsnämnd, socialnämnd, valnämnd, överförmyndarnämnd och en gemensam räddningsnämnd. I koncernen finns fyra helägda kommunala bolag: Vara Koncern AB, Vara Bostäder AB, Vara Industrifastigheter AB, Vara Konserthus AB och VaraNet AB.

Nämndernas ansvarsområde

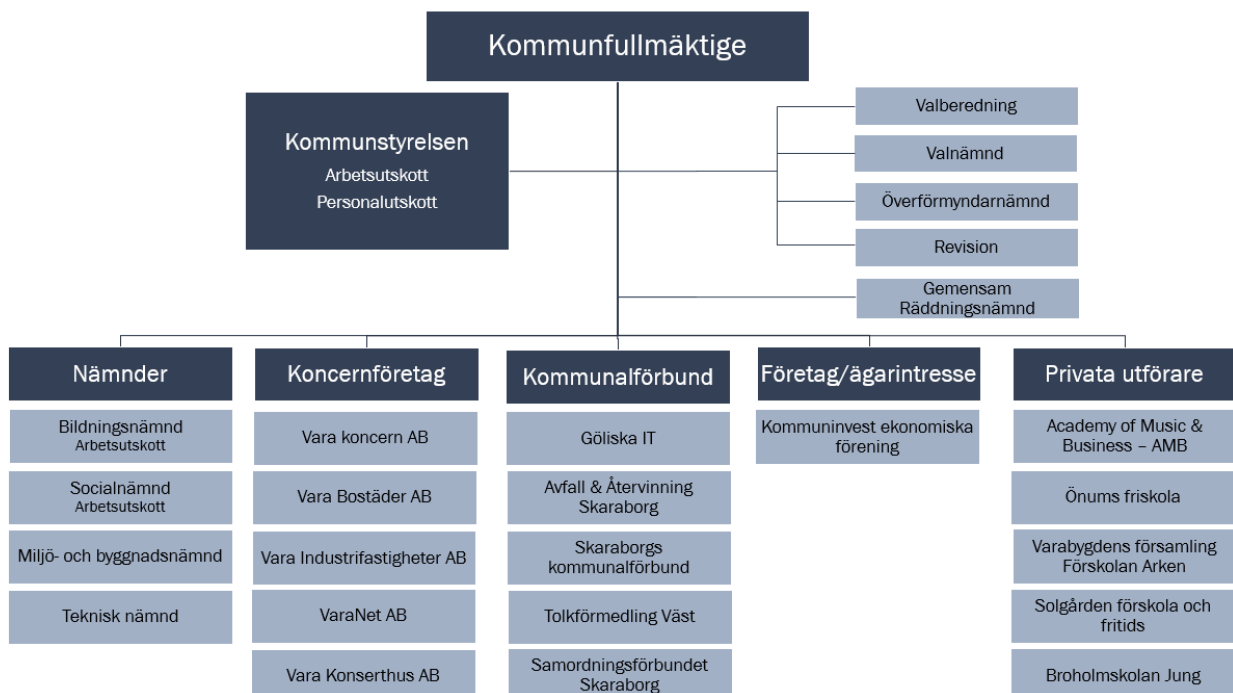
Bildningsnämnden ansvarar för verksamheterna förskola, grundskola och gymnasium samt kultur och fritid.

Socialnämnden ansvarar för individ och familjeomsorg, äldreomsorg, omsorg kring personer med funktionsvariation, flyktingmottagning och arbetsmarknadsfrågor.

Tekniska nämnden ansvarar för fastighetsförvaltning, skötsel av gator/vägar, vatten/avlopp samt kostverksamhet.

Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för bygglovshantering, enskilt avlopp, detaljplaner, livsmedel samt alkoholhandläggning.

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd mellan Essunga, Grästorp, Lidköping och Vara kommuner som ansvarar för förebyggande brandskydd, brandskyddsutbildning av allmänheten och

företag samt operativ räddningstjänst. Räddningsnämnden utgår från Lidköping och ingår i Lidköping kommuns organisation. Beslut har fattats om att Vara kommun från och med 2023 ska ingå i Räddningstjänsten Östra Skaraborg.

Kommunala bolagens uppdrag

Vara Koncern AB har i uppdrag att optimera och samordna verksamheterna i de kommunala företagen i Vara kommun. Under 2022 har beslut fattats att bolaget ska likvideras. Beslutet godkändes av Bolagsverket i december 2022.

Vara Bostäder AB har i uppdrag att förvärva, äga, bebygga, förvalta, förädla och försälja fastigheter och tomträtter med bostadslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar.

Vara Industrifastigheter AB har i uppdrag att uppföra, förvärva, förvalta, försälja och hyra ut lokaler till industrier, övrig näringsverksamhet och offentlig verksamhet, samt på ett allmänt näringsfrämjande sätt underhålla lokal- och markanskaffning i kommunen.

Vara Konserthus AB har i uppdrag att bedriva och utveckla scenkonsten i Vara Konserthus med därtill förenlig verksamhet, samt driva och säkerställa storbandsutvecklingen. Bolaget ska även

bedriva uthyrningsverksamhet av sina lokaler med därtill förenlig verksamhet.

VaraNet AB har i uppdrag att bygga, äga och förvalta infrastruktur för elektronisk kommunikation inom Vara kommun.

Kommunalförbund

- Göliska IT ansvarar för kommunens IT-drift.
- Avfall & Återvinning Skaraborg ansvarar för insamling och behandling av hushållsavfall.
- Skaraborgs kommunalförbund verkar för tillväxt och utveckling i Skaraborg.
- Tolkförmedling Väst ansvarar för tolk- och översättningsförmedling.
- Samordningsförbundet Skaraborg arbetar för att personer ska få, behålla eller förbättra sin förmåga att förvärvsarbeta.

Företag/ägarintresse

Kommuninvest ekonomiska förening är en kommunal medlemsorganisation som ansvarar för den kommunala sektorns finansieringsfrågor.

Privata utförare

- Academy of Music & Business är en gymnasiefriskola med inriktningen musik, musikproduktion och

entreprenörskap.

- Önums friskola är en förskola, fritids och en F-6 skola.
- Varabygdens församling - Förskolan Arken är två förskolor som finns i Larv och Vedum.
- Solgården förskola och fritids är en friförskola med fritids i Edsvära utanför Kvänum.
- Broholmskolan i Jung är en friskola med verksamhet förskola, skola F-5 och fritidsverksamhet.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Samhällsekonomisk utveckling

Under pandemin sågs expansiv finanspolitik genom stimulanser på flera håll globalt, däribland i USA, vilket bidrog till att den samhällsekonomiska återhämtningen kunde ske snabbt. En ökad efterfråga på varor i kombination med utbudsproblematik (långa leveranstider, stängda hamnar etc.) ledde dock till stora prisökningar under 2021 och en ökad inflationstakt världen över. Under 2022 har kriget i Ukraina i hög grad präglat utvecklingen i framförallt Europa men även övriga världen. Kriget har medfört en markant påverkan på utbud av livsmedel och energi vilket lett till hög inflation och spett på prisutvecklingen relaterat till pandemins effekter. Dock har återhämtningen efter

pandemin fortsatt parallellt med stärkt arbetsmarknad vilket har dämpat effekterna i den europeiska ekonomin.

För Sveriges del har år 2022 präglats av hög inflation i kombination med stigande räntor, vilket har inneburit att köpkraften hos såväl hushåll, företag som offentlig sektor minskat markant. Denna utveckling med påverkan på efterfrågan och resursutnyttjandet har lett till en svag utveckling av samhällsekonomin. Vid slutet av 2022 stod en lågkonjunktur för dörren, vilken prognostiseras kvarstå fram till och med 2025, men bedömningen präglas av stor osäkerhet. På arbetsmarknaden har sysselsättningen fortsatt utvecklats starkt under året med hög efterfråga på arbetskraft och ett överlag ansträngt rekryteringsläge. Framöver är bedömningen att den samhällsekonomiska utvecklingen får effekter även på arbetsmarknaden med ökad arbetslöshet som följd.

Konsekvenser Vara kommun och Vara koncern

Inflation

Ökningen av bygg- och materialpriser har på vissa enheter haft en viss påverkan på driftbudgeten men framförallt märks det i upphandlingsläget av investeringsprojekt. Det har blivit svårare att förutse anbud och spridningen har ökat då det även finns en ökad riskosäkerhet hos anbudslämnare.

Vad gäller elpriserna har kommunen ett upphandlat avtal på elleverans vilket är fyraårigt. För varje nytt kalenderår kommer ett nytt elpris som baserar sig på de upphandlade prisvolymerna som leverantören har gjort under en period på drygt ett år innan den nya prisperioden träder i kraft. År 2022 har kommunen haft ett fast elpris. Av den anledningen har ingen omvärldspåverkan skett utifrån stigande priser. För de kommunala bolagen har dock de stigande elpriserna inneburit en kostnadspåverkan under året, om än i varierande omfattning beroende på fast eller rörligt avtal.

Räntekostnader

Till följd av extremt snabba prisökningar världen över har centralbankerna i rask takt höjt sina styrräntor. Det har medfört att de långa marknadsräntorna stigit markant.

Vara kommun har en finansieringspolicy som stipulerar att sprida ränterisken i kommunens låneportfölj i syfte att motverka hastiga kostnadsökningar. Tack vare riskspridningen och en bättre likviditet till följd av lägre utfall av investeringar samt ökade skatteintäkter är utfallet av kommunens räntekostnader 2022 lägre än budgeterat. För kommunkoncernen som helhet ses dock en viss ökning vilket härrör till bolagen.

Sysselsättning

Sysselsättningen har fortsatt varit hög och arbetslösheten låg i kommunen, vilket presenteras mer ingående i kommande avsnitt.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är en central fråga för Västra Götaland, Skaraborg och således Vara kommun. I den regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland (RUS) som pekar ut riktningen för hur regionen ska utvecklas till 2030 finns ett tydligt fokus på kompetens och kompetensförsörjning. I den delregionala utvecklingsstrategin (DRUS) antagen av direktionen för Skaraborgs Kommunalförbund anges en ambition att Skaraborg ska vara ett gemensamt arbetsmarknadsområde år 2030. Utifrån RUS och DRUS betonas vikten av tillgång till kunskap och kompetens som en avgörande faktor för konkurrenskraft och hållbar utveckling.

Antalet anställda i kommuner och regioner i Sverige har ökat under flera år och behovet av kompetens är inom flera områden stort. Framöver, i takt med att befolkningen och särskilt andelen äldre växer och stora pensionsavgångar är att vänta, kommer efterfrågan på välfärdstjänster och trycket på arbetskraft att öka. Även inom privat sektor ses en bristande tillgång till lämplig arbetskraft, vilket är ett stort tillväxthinder.

I Vara kommun (både gällande kommunen som organisation & geografiskt område) råder kompetensbrist, likt den utveckling som syns i hela riket och regionen, såväl i dagsläget som kommande år.

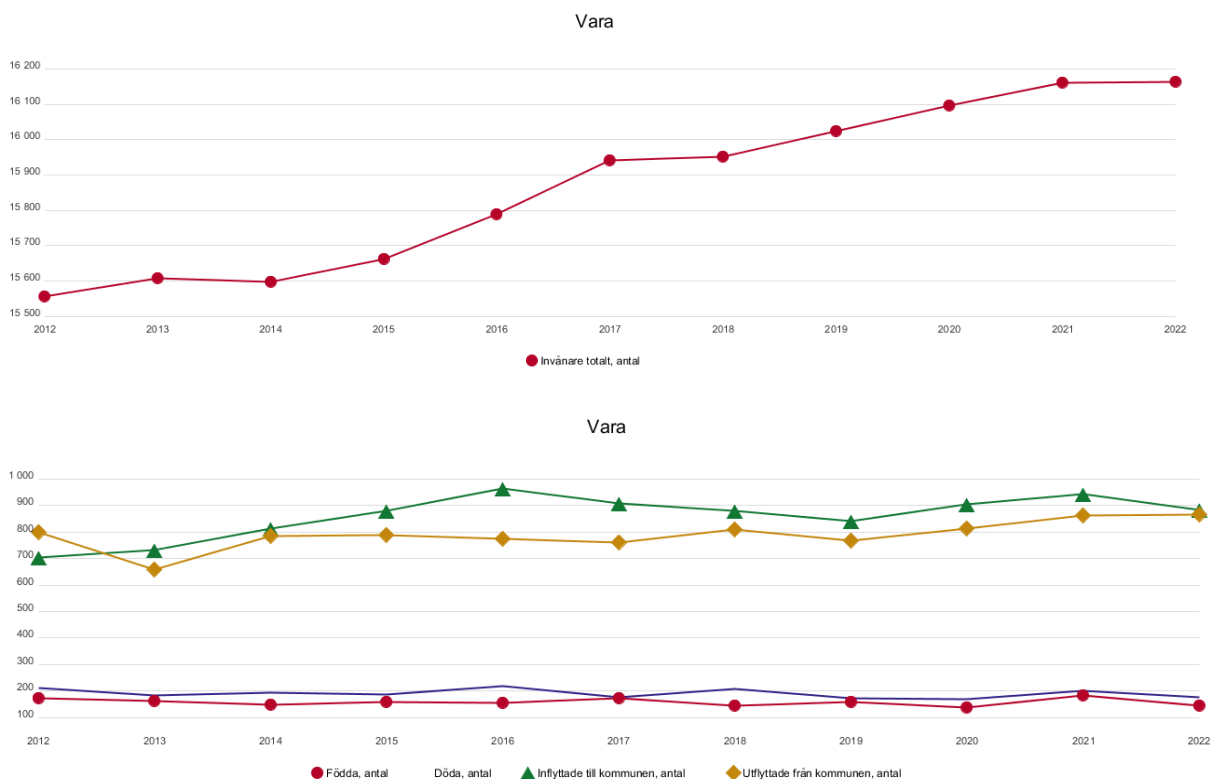
Kompetensbristen syns främst inom vård, skola och omsorg men även ingenjörer, snickare och elektriker är exempel på bristyrken. Konsekvenser av kompetensbristen syns på flera håll, exempelvis inom kommunens individ- och familjeomsorg. Där har personalsituationen varit ansträngd med flera vakanta tjänster under 2022. Kommunen har utifrån detta behövt anlita konsulter vilket inneburit en betydande kostnadspåverkan. Liknande exempel med vakanta tjänster som medfört ökade kostnader, uteblivna intäkter och/eller påverkan på verksamheten finns inom

samtliga förvaltningar i kommunen och i de kommunala bolagen.

Befolkningsutveckling

Vara kommuns befolkning ökade med en person 2022. Det innebär att befolkningen fortsätter att öka för åttonde året i rad om än i ringa omfattning.

Befolkningsutvecklingen 2022 förklaras av ett positivt flyttnetto och ett samtidigt negativt födelsenetto. Viktigt att notera i sammanhanget är att födelsetal, dödstal och antalet utflyttade är överlag överensstämmande med prognos för 2022. Däremot är antalet inflyttade avsevärt lägre än såväl prognos för året som i jämförelse med tidigare år.

Arbetsmarknad

Vid årets slut landar arbetslösheten på 4,7 procent i kommunen vilket är i paritet med samma period föregående år. Arbetslösheten i kommunen är fortsatt låg i jämförelse med såväl övriga kommuner i regionen som hela riket, vilket diagrammet nedan illustrerar.

Ålder	2018	2019	2020	2021	2022
16 -64 år	340	388	462	348	352
18 -24 år	65	69	82	51	56

Öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd. Siffror i ovanstående tabell avser antal personer vid respektive års slut.

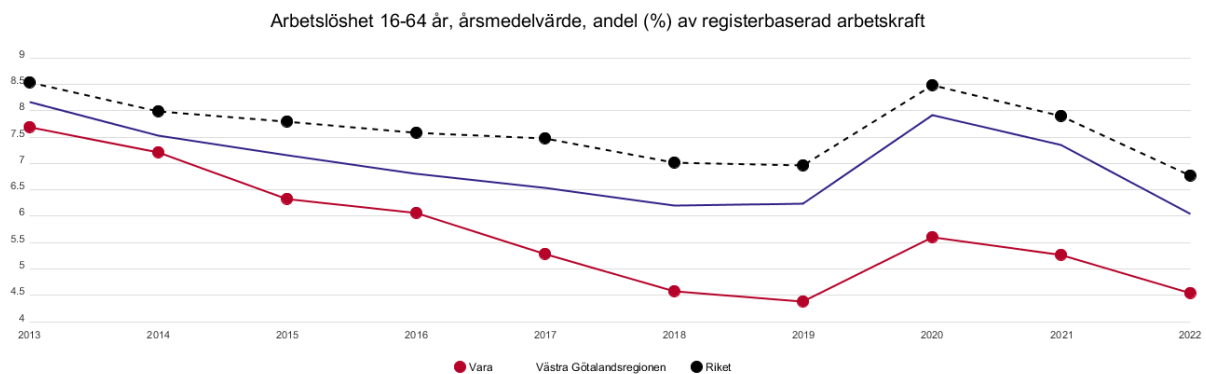
Bostadsmarknad

Bostadsmarknaden i Vara kommun är delvis ansträngd. Anledningen är en ökad nettoinflyttning till kommunen de senaste åren i kombination med en otillräcklig variation av bostadsformer. Bostadsbristen slår hårdast mot hushåll som är nya på bostadsmarknaden och personer som saknar eget kapital för att kunna köpa en bostad eller som har för låg inkomst för att få tillgång till en hyresrätt. I Vara kommun innebär nyproduktion av bostäder ett ekonomiskt risktagande då priserna på

befintliga bostadsrätter och villor alltjämt är låga i relation till resten av landet. Detta även om en viss prisökning skett även på den lokala marknaden.

Mellan år 2010 och 2019 byggdes det 94 småhus och 60 lägenheter i kommunen. År 2020 byggdes det ytterligare cirka 100 lägenheter. Under åren 2015-2020 tillskapade Vara Bostäder AB 155 lägenheter. Byggnationen av bostäder har alltså de senaste 10 åren ökat. Under år 2021 färdigställdes 84 lägenheter, 68 av dem är i Brinkeskogen i Vara och 16 av dem är de tillfälliga studentbostäderna på Oxeln i Vara. För 2022 låg prognosen för ytterligare påbörjade byggnationer av ett 40-tal hyresrätter men dessa projekt är försenade. Resultatet av färdigställda hyresrätter blev istället 2 stycken för 2022. Dessa är lokaliserade i centrala Vara och avser en ombyggnation i befintlig bebyggelse.

Utvecklingen på bostadsbyggnadssidan framåt är osäker men behovet av bostäder av olika typer och med olika upplåtelseformer och för olika målgrupper

kvarstår. Under första kvartalet 2023 tas en bostadsförsörjningsanalys fram för att till byggherrar än tydligare kunna uttrycka behovet av vilken typ av bostadsbyggande som behövs för att minska bostadsbristen.

Finansiella risker

All form av ekonomisk verksamhet innebär alltid ett visst mått av finansiellt risktagande.

Kommunen har i sin finanspolicy angett ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten inom kommunkoncernen ska bedrivas. Med finansverksamhet avses likviditets- och skuldförvaltning. År 2018 införde Vara kommun en koncernbank, vilket innebär att all inlåning sker genom koncernbanken som i sin tur lånar ut till dotterbolagen. En gemensam finansiell samordning innebär skalfördelar vad gäller upplåningskostnader och administrativa kostnader för upplåning, ökad styrning och kontroll av de finansiella riskerna och att kompetensen vad gäller de finansiella frågorna säkerställs.

Valutarisk

Med valutarisk avses risken för att drabbas av ökade kostnader till följd av valutakursförändringar.

Kommunkoncernens låneskuld är i sin helhet placerad i svensk valuta i enlighet med kommunens finanspolicy.

Betalningsflöden i utländsk valuta ska kurssäkras om de överstiger ett motvärde

om 500 tkr. Vara kommun har ett fåtal betalningar årligen av mindre belopp varför valutarisken är ytterst begränsad.

Refinansieringsrisk

Med refinansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till, medel för betalningar.

För att begränsa risken i låneportföljen ska kapitalbindningen spridas över tid enligt en av kommunen framtagen normportfölj. Vara kommun har även ett koncernkonto med en checkräkningskredit om 100 mkr i reserv som kan nyttjas utan förbehåll.

Ränterisk

Med ränterisk avses risken för att en snabb förändring av marknadsräntorna påverkar finansnettot negativt.

För att begränsa ränterisken vid upplåning ska räntebindingstider spridas över tid enligt en av kommunen framtagen normportfölj.

Motpartsrisk

Med motpartsrisk avses risken för att motparten inte kan fullfölja de förpliktelser som avtalet innebär.

För att minska motpartsrisken vid externa finansiella transaktioner väljs endast motparter med hög kreditvärdighet. Vara kommun har för närvarande Kommuninvest

som enda finansiär och låneinstitutet har högsta möjliga kreditvärdighet.

En annan motpartsrisk är att kommunen hyr ut lokaler till externa hyresgäster. De största externa hyresgästerna är Vara Konserthus AB som under 2022 hade en hyra på 9,1 mkr, Västra Götalandsregionen som under 2022 hade en hyra på 4,5 mkr samt Gymnasiefriskolan AMB som under 2022 hade en hyra på 3,5 mkr. Kommunen hyr även ut lokaler till privatpersoner för 11,2 mkr för bland annat särskilt boende, men det är fördelat på många olika hyresgäster. Av de större hyresgästerna bedöms risken för hyresbortfall störst för gymnasiefriskolan AMB. Förutsättningen för alternativa hyresgäster i dessa lokaler är inte utredd.

Operativ risk

Med operativ risk avses risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, felaktigt agerande eller felaktiga system.

Den operativa risken hanterar kommunen genom en väl avpassad intern organisation, där ingen enskild person ensam ska handlägga en transaktion genom hela behandlingskedjan samt att rutiner följs upp i arbetet med intern kontroll.

Borgensrisk

Denna risk innebär att kommunen får ta

över skulder på de ingångna borgensavtalen. Vara kommun har inga borgensförbindelser.

Pensionsförpliktelser

Koncernen har pensionsförpliktelser uppgående till 389 mkr där kommunens del är 386 mkr. Vara kommun tillämpar fullfonderingsmodellen, vilket innebär att även pensionerna före 1998 är upptagna i balansräkningen. Hela pensionsförpliktelserna har återlånats i sin helhet och det finns ingen återförsäkring och inga medel är placerade. Pensionsförpliktelserna är en nuvärdesberäkning av framtida utbetalningar och det finns faktorer som påverkar storleken på Vara kommuns pensionsförpliktelser som är utom kommunens kontroll. Exempel på faktorer som kan påverka pensionskostnaderna är bland annat ränteuppräkningsmetod, ändring av förmån, ändrade livslängdsantaganden och förändring i prisbasbeloppet samt inkomstbasbeloppet.

Vid tillämpning av blandmodell kostnadsförs förändringar i prognosparametrarna direkt, men enbart för de pensioner som är intjänade efter 1998. Kostnader för pensioner intjänade före 1998 uppstår vid pensionsutbetalningarna. Eftersom Vara kommun tillämpar fullfondering kan större förändringar i ovannämnda faktorer utgöra en högre risk för höga pensionskostnader under enskilda år. Detta eftersom kostnaderna för förändrade prognosparametrar kostnadsförs direkt, både för pensioner före och efter 1998. Fullfonderingen av pensioner medför, under år där förändringarna för prognosparametrarna är mindre, en lägre kostnad för kommunen. Orsaken är att kommunen redan tagit upp kostnaderna för pensioner före 1998 och inte kostnadsförs dessa vid pensionsutbetalningarna.

Upplysningar om pensionsförpliktelserna finns i not 19.

Mkr	2021		2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Pensioner intjänade före 1998	253	253	244	244
Pensioner intjänade fr.o.m. 1998	59	62	66	70
Löneskatt	76	76	75	75
Total pensionsskuld	388	391	386	389
Finansiella placeringar	0	0	0	0
Återlån	388	391	386	389

Händelser av väsentlig betydelse

Nedan följer en sammanställning av större händelser av väsentlig betydelse 2022 vilka har haft eller kommer att ha en påverkan på de finansiella rapporterna alternativt väsentlig påverkan på koncernens verksamheter.

Året har till stor del präglats av det pågående kriget i Ukraina. En beredskapsgrupp har startats upp i kommunen vilken har till uppgift att planera för samordning och mottagandet av flyktingar från Ukraina. Regeringen har gett Migrationsverket i uppdrag att åstadkomma en jämn fördelning mellan kommuner för boenden för skyddsbehövande enligt massflyktingsdirektivet. I juli 2022 kom en ny bosättningslag där Vara kommun fick ett anvisningstal om 56 massflyktingar som kan anvisas. Under året har knappt 30 anvisats vilka fått boende i de två iordningställda bostäderna på Nordhemsgatan och Odengården i Vara tätort.

Kommunfullmäktige har under året beslutat att avveckla Vara Koncern AB. Som ett led i avvecklingen har Vara kommun köpt samtliga dotterbolag av Vara Koncern AB. Eftersom Vara Koncern AB under hela bolagets verksamhetstid gått med förlust har avvecklingen inneburit en negativ resultatpåverkan för Vara kommun 2022.

En utredning har skett av organisationen för säkerhetssamordning. Beslut har fattats av Kommunfullmäktige om att inrätta en säkerhetssamordnarfunktion från 2023 i Vara som samverkar med Essunga och Grästorp kommuner.

Beslut har fattats av kommunfullmäktige att Vara kommun från 2023 ska ingå i kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Skaraborg. Ett medlemskap ämnar skapa förbättrade förutsättningar att möta tilltagande och förändrade behov och krav i verksamheten. Därtill att ett medlemskap i kommunalförbundet bidrar till en mer återhållsam kostnadsutveckling över tid, jämfört med om nuvarande organisering skulle bestå. Kommunalförbundet byter från år 2023 namn till Räddningstjänsten Skaraborg. I förbundet ingår från 2023 kommunerna Essunga, Grästorp, Gullspång, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skövde, Tibro, Töreboda och Vara.

Ansvaret för avfallsverksamheten har 2022 övergått till kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg. Varas nya återvinningscentral i Heljeved strax utanför Vara tätort har färdigställts under året.

Beslut om etablering av ett kontaktcenter har fattats av kommunfullmäktige. Under året har upphandling av externt konsultstöd för projektets genomförande ägt rum.

Projektorganisationen är nu på plats och arbetet i full gång inför planerad start i september 2023.

Under året har familjecentralen Familjehuset Ängen färdigställts och invigning har ägt rum. Verksamhetens syfte och långsiktiga målsättning är att samordna och stärka det hälsofrämjande arbetet och utgöra ett förebyggande stöd till familjer i Vara. Verksamheten verkar för att öka och stärka samverkan mellan olika professioner såsom barnavårdscentral, mödravårdscentral, ungdomsmottagning, socialtjänst, öppen förskola och skola.

Val till riksdag, kommun- och regionfullmäktige (RKL-valet) har genomförts. Valresultatet innebär att Vara kommun har sju invalda partier i kommunfullmäktige för mandatperioden 2023-2026 och att dessa har valteknisk samverkan.

Valresultatet innebär följande: Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna har tillsammans 23 av 45 mandat. Socialdemokraterna och Vänsterpartiet har tillsammans 13 mandat. Centerpartiet har 4 mandat. Hela Vara kommuns Bästa har 5 mandat.

Pågående eller färdigställda investeringar

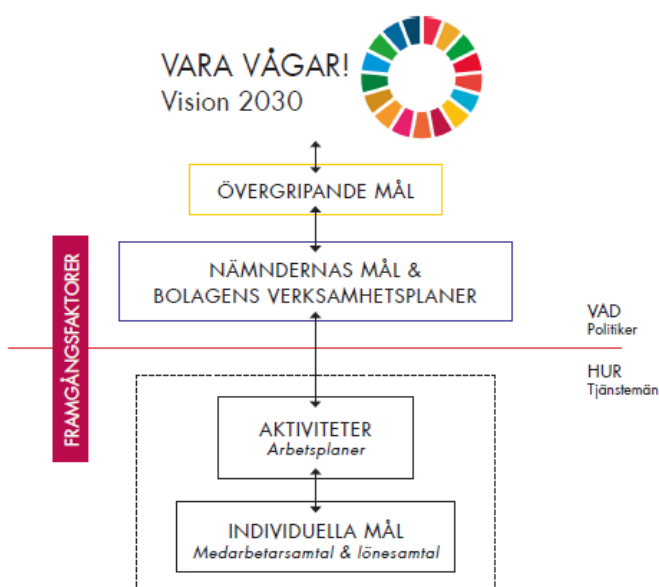
- Verksamheterna har flyttat in i den nybyggda Tråvads skola samt i ny lokal för bygg- och anläggningsprogrammet på Lagmansgymnasiet.
- Byggnation av nya korttidsboendet Rondellen i Vara tätort har påbörjats och beräknas vara klart för inflyttning våren 2023.
- Varas nya familjecentral har tillskapats och tagits i drift under året.
- Renoveringen och ombyggnationen av Larvs skola slutfördes under året.
- Första steget i Alléskolans förnyelse i form av ombyggnation av köket och matsalen är slutförd. Byggnation fortsätter för de praktiskt-estetiska ämnena på Alléskolan.
- Alléhallprojektet har påbörjats och så också tillbyggnad av två avdelningar till Kvänums förskola.

Styrning & uppföljning av den kommunala verksamheten

Enligt antagen riktlinje för styrprocessen, vilken gäller för samtliga nämnder och kommunala bolag i Vara kommun, syftar styrningen i kommunkoncernen till att verka för att handlingar i organisationen leder till ett önskat resultat i både ekonomisk och verksamhetsmässig mening där resurserna används på bästa sätt. Riktlinjen tar sin utgångspunkt i Vara kommuns styrmodell och vidare hur planerings- och uppföljningsprocessen ska genomföras. Detta beskrivs mer utförligt nedan.

Styrmodell

Vara kommuns styrmodell utgår från visionen *"Vara Vågar! Vision 2030: I Vara finns det goda livet, hos oss är alla välkomna, här ser vi lite längre. Vi bygger för framtiden! I Vara kommun trivs alla att leva och bo"*.

Styrmodellen innehåller två målnivåer; övergripande mål & nämnds-/bolagsmål. Övergripande mål bryts ned till nämnds- eller bolagsmål, vilka mäts och följs upp med indikatorer. Analys och uppföljning görs i delårsrapport augusti samt i årsredovisningen.

Framgångsfaktorerna är att anse som förhållningssätt och faktorer att arbeta med för att nå de övergripande målen. Framgångsfaktorerna ska därmed genomsyra samtliga verksamheter.

Kommunfullmäktige beslutar om de övergripande målen och respektive nämnd och bolag beslutar om verksamhetens nämnds/-bolagsmål. Enligt beslut år 2019 (KF § 64) ska såväl övergripande mål som nämndsmål gälla och ligga fast för perioden 2020-2023. Vad gäller indikatorer ska det finnas möjlighet till revidering under perioden, om så bedöms lämpligt. För bolagen beslutas årligen en affärsplan (verksamhetsplan) där mål preciseras vilka ska ha tydlig förankring till de övergripande målen.

Agenda 2030

Genom 17 globala hållbarhetsmål antog världens stats- och regeringschefer ett globalt ramverk för hållbar utveckling i FN:s generalförsamling 2015, Agenda 2030.

Agenda 2030 syftar till att skapa en hållbar utveckling. En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Begreppet hållbar utveckling är viktigt för Vara kommuns långsiktiga planering och innehåller tre dimensioner som är ömsesidigt beroende av varandra; social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet.

Vara kommuns övergripande mål ska, enligt beslut i kommunfullmäktige, ha en tydlig koppling till de globala målen genom inkluderad Agenda 2030. Denna inkludering görs genom att varje övergripande mål kopplas till ett eller flera av de 17 globala målen. Under varje övergripande mål visas de globala mål som huvudsakligen kan kopplas till Vara kommuns verksamhet. På så sätt är hållbar utveckling utifrån de globala målen även ett underlag för årlig uppföljning och analys av måluppfyllelse.

Styrprocess

Styrprocessen syftar ytterst till att knyta samman övergripande mål, nämnds- och bolagsmål med resurstilldelning och uppföljning. Styrprocessen omfattar två huvudprocesser; en planeringsprocess och en uppföljningsprocess.

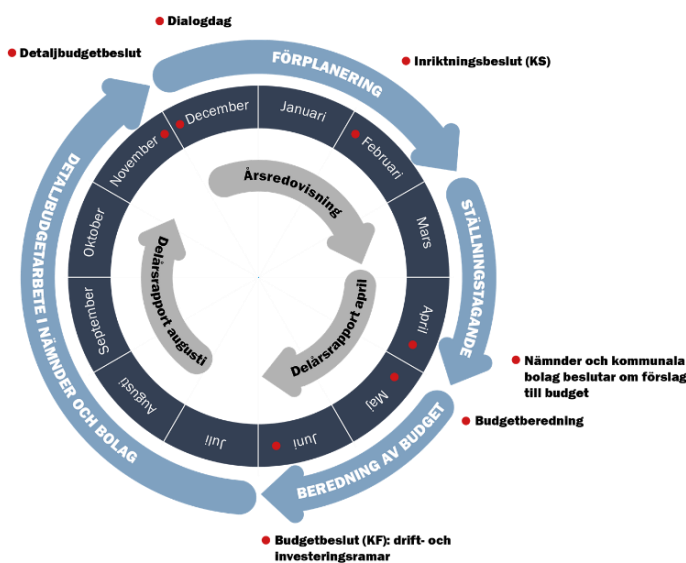
Planeringsprocessen startar med en omvärldsanalys vilken tar fasta på möjligheter och utmaningar såväl i ett nuläge som för de närmaste kommande åren. Omvärldsanalysen utmynnar i ett inriktningsbeslut i kommunstyrelsen för nämndernas drift- och investeringsramar kommande budget- samt planeringsår. Inriktningsbeslutet fungerar som ”stafettpinne” vilken kommunstyrelsen överlämnar till nämnderna, att ha som utgångspunkt för nämndens arbete med budget. Utifrån inriktningsbeslutet arbetar nämnderna fram budgetförslag vilket överlämnas till budgetberedningen. Även de kommunala bolagen inkommer med budgetförslag.

Kommunfullmäktige fattar därefter beslut om strategisk plan och budget för budgetåret samt tre planår. Under hösten arbetar respektive nämnd samt bolag fram sin detaljbudget.

Uppföljningsprocessen syftar till att göra mål, resurser och resultat transparenta. Delårsrapport april omfattar ekonomisk uppföljning för samtliga nämnder.

Helårsutfall för drift och investering prognostiseras baserat på det ekonomiska utfallet under perioden januari till april. Delårsrapport augusti innefattar, utöver nämndernas uppföljning med prognos för helåret, även bolagens resultat och prognos samt måluppföljning.

Årsredovisningen innehåller uppföljning av verksamhet, ekonomi och måluppfyllelse för samtliga nämnder och bolag. Syftet är ytterst att ta fram ett dokument från vilket kommunfullmäktige kan utkräva ansvarsfrihet för kommunstyrelsen, nämnder och bolagsstyrelser för det gångna året.

Intern kontroll

Intern kontroll är en central del av verksamhets- och ekonomistyrningen och avser de strukturer, system och processer som bidrar till tydlighet och ordning och som säkerställer att verksamheten bedrivs i enlighet med beslutade mål, uppdrag och övriga styrdokument.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att det finns en god intern kontroll, ansvaret är en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Som utgångspunkt finns ett reglemente som gäller för hela kommunkoncernen. I kommunstyrelsens ansvar ligger även att upprätta en kontrollorganisation med övergripande regler, riktlinjer och rutiner samt att tillse att den interna kontrollen inom nämnder och bolag är tillräcklig. Till det hör att utvärdera kommunens samlade arbetssätt för intern kontroll och föreslå åtgärder till förbättring om så behövs. Respektive nämnd och bolag ansvarar å sin sida för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde. Till nämndens/bolagets ansvar hör att årligen besluta om kontrollåtgärder genom att anta en internkontrollplan samt att uppföljning görs kontinuerligt och sammanställs i en uppföljningsrapport.

God ekonomisk hushållning & ekonomisk ställning

En kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. God ekonomisk hushållning ska därmed prägla hela kommunkoncernen.

Nedan presenteras Vara kommuns riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt en utvärdering av god ekonomisk hushållning genom analys av måluppfyllelse av de övergripande målen. Utvärderingen avslutas med en sammanfattande bedömning.

Därefter följer en finansiell analys av kommunkoncernens resultat och ekonomiska ställning där god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv analyseras mer djupgående.

Riktlinjer god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen (11 kap 1§) ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och kommunfullmäktige ska besluta om relaterade riktlinjer. Vidare ska såväl finansiella såsom verksamhetsmässiga mål fastslås, som har betydelse för god ekonomisk hushållning.

För Vara kommun innebär god ekonomisk hushållning långsiktighet och relaterar till begreppet hållbar ekonomi. En långsiktig

och strategisk ekonomisk planering ämnar möta det utökade kommunala ansvaret, demografiska förändringar, krissituationer i omvärlden samt skapa förutsättningar för goda livsvillkor för såväl dagens som framtida medborgare. Det innebär att god ekonomisk hushållning i Vara kommun sträcker sig bortom det grundläggande balanskravet, där intäkterna årligen ska överskrida kostnaderna (KL 11 kap. 5§).

God ekonomisk hushållning handlar om att verksamhet och ekonomi ska gå hand i hand utifrån ett helhetsperspektiv, där utgångspunkten är en effektiv och ändamålsenlig verksamhet. God ekonomisk hushållning för Vara kommun innebär att såväl finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås.

God ekonomisk hushållning delas därför upp och betraktas i ett finansiellt och verksamhetsmässigt perspektiv.

Finansiellt perspektiv

Hållbar ekonomi innebär att balans skapas mellan välfärd för dagens befolkning och för kommande generationer. Kommunens tillgångar ska inte förbrukas för att täcka löpande behov, utan ett långsiktigt finansiellt handlingsutrymme ska skapas genom ett tillräckligt stort resultat. Det möjliggör för kommunen att skattefinansiera kommande investeringar, oförutsedda händelser och konjunktursvängningar samt att en ökad

skuldsättning därmed förhindras. Varje generation ska således bära kostnaderna för den service som den konsumerar.

Verksamhetsperspektiv

Utifrån ett verksamhetsperspektiv innebär god ekonomisk hushållning i Vara kommun att verksamheten bedrivs ändamålsenligt, kostnadseffektivt och med god kvalitet. Det uppnås genom att det finns ett tydligt samband mellan budgeterade resurser, mål och resultat.

Måluppfyllelse

Utifrån visionen har kommunfullmäktige beslutat om fyra övergripande mål, vilka presenteras nedan. Till varje mål görs en analys huruvida målet bedöms som uppfyllt (grönt), delvis uppfyllt (gult) eller ej uppfyllt (rött). Måluppfyllelsen grundar sig på nämndernas och bolagens målanalyser för respektive nämnds- och bolagsmål, vilka är kopplade till de övergripande målen. För vidare information hänvisas till bilaga 1. Därutöver hänvisas även till del fyra i årsredovisningen och avsnittet "Hållbar utveckling i Vara kommun", vilken utgör en utvidgad uppföljning och analys avseende miljömässig och social hållbarhet.

Till grund för analys av måluppfyllelse finns även kommunövergripande indikatorer till två av de övergripande målen. För indikatorernas redovisning av utfall i förhållande till mål gäller följande: 100 % =

grönt (uppfyllt), 85-99 % = gult (delvis uppfyllt) och 0-84 % = rött (ej uppfyllt).

Attraktivt Vara med livskvalitet för alla

Beskrivning av mål

Ett attraktivt Vara med god livskvalitet för alla är ett jämställt och jämlikt samhälle där alla lever ett gott liv och känner tillit och förtroende till varandra, utan orättfärdiga skillnader. Ett samhälle med acceptans där människors lika värde står i centrum. Det handlar om att bygga ett långsiktigt och hållbart samhälle där alla känner delaktighet och möjlighet att påverka. Ett samhälle som skapar goda förutsättningar att styra över ekonomi, arbete, bostad, utbildning, kultur, hälsa, trygghet och sociala nätverk. Näringslivet och kommunen samverkar för att uppnå ett gott företagsklimat, goda förutsättningar för tillväxt och utveckling samt möjlighet för medborgare och näringsliv att agera miljövänligt.

Måluppfyllelse

Inom ramen för det övergripande målet *Attraktivt Vara med livskvalitet för alla*, finns fyra nämndsmål och fem bolagsmål. Vid årets slut bedöms tre mål vara uppfyllda och sex mål delvis uppfyllda. Sammantaget bedöms därför det övergripande målet som

delvis uppfyllt vid årets slut.

Det övergripande målet är delvis uppfyllt avseende områdena att bygga ett långsiktigt och hållbart samhälle, ett gott företagsklimat, goda förutsättningar för tillväxt och utveckling samt möjlighet för medborgare och näringsliv att agera miljövänligt. Denna slutsats grundar sig huvudsakligen på följande:

Företagens sammanfattande omdöme i den årliga attitydundersökningen från Svenskt Näringsliv ligger marginellt lägre än föregående år. Från 2020 till 2021 ökade antalet företagsstarter med 23 procent, sammantaget från 2019 till 2021 syns en ökning med 51 procent. Även om merparten av branscherna i Vara kommun utvecklas positivt trots oroligt omvärldsläge med många osäkerheter har besöksnäringen inklusive kultursektorn fortsatt utmaningar inte minst gällande ökade kostnader och kompetensbrist.

Planberedskapen är alltså god både i ett Varaperspektiv och i ett Skaraborgsperspektiv. Gällande villatomter är efterfrågan i Vara tätort högre än utbudet vilket kommer stabilisera sig dels i samband med att det nya bostadsområdet i nordöstra Vara tätort (Lassagården) nu bebyggs och att ytterligare ett bostadsområde i sydvästra Vara tätort (Håkan-Månsgården) planläggs. Olika intressen kring markanvändning i

kombination med ett begränsat utbud av mark för bostadsändamål gör det angeläget att tillgodose en effektiv planering av den bebyggelse som tillskapas. Även i andra tätorter i kommunen finns detaljplanerad mark. Efter ett ökat synliggörande av tomter i t.ex. Levene finns nu intressenter för byggnation.

I Vara kommun har utsläppen av växthusgaser minskat varje år avseende perioden 2017-2020 (senast tillgänglig statistik), men ligger dock högre än rikssnittet. Minskningen mellan åren 2019 och 2020 förklaras på nationell nivå av coronapandemin och sannolikt påverkar det även minskning av utsläpp på lokal nivå. Jordbruk och transporter står fortsatt för de största utsläppen i Vara kommun.

Uppkopplingsförutsättningarna i kommunen som helhet är god men sett till att samhället digitaliseras är det viktigt både ur ett socialt hållbarhetsperspektiv och ur ett etableringsperspektiv att förutsättningarna för uppkoppling också blir uppkoppling i realiteten.

Inom miljö- och byggnadsnämndens verksamhetsområde pågår ett antal strategiska insatsområden för att främja en god och hållbar samhällsutveckling. Det handlar bland annat om arbete i projekt såsom Lokalt naturvårdsbidrag för

framtagande av naturvårdsprogram och lokalt vattenbidrag för att förbättra vattenkvaliteten främst utifrån ett övergödningsperspektiv.

Inom socialnämndens verksamhetsområde genomförs förebyggande insatser.

Exempelvis kan nämnas socialnämndens träffpunkter och mötesplatser där målsättningen är tidiga insatser för att bibehålla god hälsa för de äldre som inte tidigare haft regelbunden och nära kontakt med vård och omsorg. Därutöver kan även nämnas familjecentralens nyöppnade verksamhet, samverkan mellan socialförvaltningens vuxenheten och arbetsmarknadsenheten för att invånare som är i behov av ekonomiskt bistånd ska få en snabbare väg till sysselsättning samt att Vara familjeteam erbjuder kommunens invånare föräldrautbildningar, råd och stöd.

Det övergripande målet bedöms som uppfyllt vid årets slut avseende områdena: ett samhälle som skapar goda förutsättningar att styra över ekonomi, arbete, bostad, utbildning, kultur, hälsa, trygghet och sociala nätverk. Denna slutsats grundar sig på följande.

Mobilitetslösningar (tåg, bil, buss, cykel, säkra gångstråk) och kollektivtrafik kommer alltjämt vara avgörande förutsättningar för en attraktiv och hållbar platsutveckling för

arbete, boende och besökare. Pandemin har minskat det kollektiva resandet men å andra sidan ökat attraktiviteten för distansarbete vilket kan skapa nya förutsättningar för landsbygdskommuner som Vara och dess omland.

För att stärka förutsättningarna för att kunna realisera Vara kommuns riktlinjer för bostadsförsörjning i kommunen har en operativ och förvaltningsöverskridande grupp bildats där även privata fastighetsägare finns representerade. Under sista kvartalet 2022 initierades en bostadsförsörjningsanalys som ska redogöra för det rådande läget i kommunen samt utgöra underlag för reviderade Riktlinjer för bostadsförsörjning.

Vad gäller upplevelsen av den offentliga miljön ses goda resultat i de senaste genomförda undersökningarna.

Kommunens fastighetsenhet och gatu- och parkenhet arbetar kontinuerligt med upprustning av lekplatser, trygghetsförbättringar och skötsel av parker samt förändring av gator och vägar i syfte att öka trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter.

Fortsatt påverkan av coronapandemin syns inom Vara Konserthus AB verksamhet. Hösten 2022 var den första säsongen på över två år som kan inledas utan

begränsande restriktioner. Utbudet var enormt då programmen var fyllda av framflyttade produktioner vilket skapade en mättad marknad. Hela branschen vittnar om att publiken ännu inte återvänt i samma utsträckning som innan pandemin. Köpbeteendet är förändrat, kunden planerar inte länge på förhand utan köper sin biljett så nära evenemanget som möjligt. Sammantaget ser bolaget att publiktillströmningen ökar även om det sker långsamt och från låga nivåer.

Verksamhet med god kvalitet

Beskrivning av mål

Vara kommun och dess verksamheter är till för invånare, besökare och näringsliv i kommunen. Kommunens uppdrag är att leverera service och tjänster av hög kvalitet, med så liten miljöpåverkan som möjligt. Miljö- och klimatarbete ska inkluderas i all verksamhet.

Alla ska bemötas på ett respektfullt sätt och relationer ska kännetecknas av öppenhet, hög tillgänglighet och ett gott bemötande. Dialog och delaktighet skapar engagemang kring kommunens verksamheter, ger kunskap och förståelse för kommunens uppdrag och stärker förtroendet för kommunens arbete.

Måluppfyllelse

Inom ramen för det övergripande målet *Verksamhet med god kvalitet*, finns nio nämndsmål och fyra bolagsmål. Sex nämndsmål och två bolagsmål bedöms som delvis uppnådda vid årets slut. Tre nämndsmål och två bolagsmål är uppfyllda. Sammantaget innebär det att målet i sin helhet delvis är uppfyllt. Jämfört med tidigare års målanalyser syns en positiv utveckling.

Det övergripande målet bedöms som uppfyllt avseende delområdena öppenhet, hög tillgänglighet, gott bemötande samt dialog och delaktighet. Denna slutsats grundar sig på följande:

Dialog och kommunikation är viktiga byggstenar för att skapa förtroende för kommunens verksamhet och därigenom uppnå målet. Arbetet med att utveckla kommunens arbete med medborgardialog har resulterat i riktlinjer för vägledning i arbetet. I samband med att restriktionerna relaterat till coronapandemin lättat kan fler medborgardialoger genomföras. Den servicemätning som genomförts av telefon och e-post under hösten 2022 avseende tillgänglighet och bemötande visar överlag goda resultat.

I februari 2022 tog kommunfullmäktige beslut om en etablering av kontaktcenter,

projektet för ett införande har nu startat. Syftet är att kunna öka tillgänglighet, förbättra servicen och leverera bästa möjliga bemötande. Projektet beräknas ta ett år att genomföra och uppstarten av kontaktcentret planeras till september 2023.

Användningen av kommunens sociala medier har ökat och även synpunktshanteringen "Bättre Vara" har fått hantera fler ärenden från kommunens invånare, vilket tyder på ett stort engagemang för kommunens verksamheter. Behovet av e-tjänster fortsätter öka och allt fler verksamheter ser värdet av att se över sina processer för effektivare hantering. En utmaning är dock fortfarande att få kommuninvånarna att upptäcka och använda de e-tjänster som finns.

Inom tekniska förvaltningen sker kontinuerligt arbete för ökad kundnöjdhet. Exempelvis har informationsfilmer tagits fram riktat till medborgarna om gatuparkenhetens arbete. Filmerna har publicerats i sociala medier. Under Jordgubbensdag deltog även enheten i kommundälet och informerade om arbetet med övergång till fossilfri fordonspark, omställning från gräsmattor till ängsmark och digital felanmälan.

För bildningsförvaltningens del sker arbete mot att nå mål om ökad tillgänglighet och delaktighet inom verksamhetsområdet. I förskolan sker en anpassning av lärmiljöer

till varje barngrupps behov utefter regelbundna kartläggningar. För grundskolan och högstadiet har eleverna upplevt en närhet och tillgänglighet till elevhälsans personal, något som sannolikt påverkat elevens upplevelse av stöd i skolan positivt. Under pandemin har dock sjukskrivningar och frånvaro av ordinarie personal gjort det svårare att variera lektioner och arbetsformer i undervisningen, vilket påverkar upplevelsen av graden av inflytande hos eleverna. På gymnasiet har man infört programvisa träffar med elevråden för att få eleverna att både bli mer och känna sig mer delaktiga, vilket medför att fler elever är med i dialogen och känner att de får möjlighet att komma till tals och bli lyssnade på. Skolan arbetar kontinuerligt med att utveckla klass- och elevråden med syfte att öka inflytandet för eleverna genom dessa forum.

Nöjd-Kund-Index inom miljö- och byggnadsnämndens verksamhetsområde visar överlag på förbättrade resultat och en positiv trend de senaste åren. Att verksamheten präglas av god kvalitet, tillgänglighet, information, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet är av största vikt varmed fortsatt arbete sker utifrån kundperspektivet.

För Vara Konserthus AB har det stora behovet av kommunikationsinsatser kring restriktioner under pandemin i form av direktkontakt med kunder inför besök,

information på hemsidan etc. på ett positivt sätt utvecklat och utökat kontakten med kunderna inför deras respektive besök på konserthuset.

Det övergripande målet bedöms som delvis uppfyllt avseende kommunens uppdrag att leverera service och tjänster av hög kvalitet, med så liten miljöpåverkan som möjligt.

Denna slutsats grundar sig på följande:

För att uppnå ökad kvalitet på kranvatten görs en ombyggnad av Jungs vattenverk för att öka uttaget och byta ut gamla filter mot nya. För färre störningar i

vattenförsörjningen arbetar VA-enheten med löpande underhåll och ökat fokus på läcksökningar och åtgärder i ledningsnätet.

En översyn av reservkraftförsörjningen har gjorts under året. Detta för att trygga dricksvattenleverans vid strömavbrott.

Reningsverket i Vara har försetts med ett nytt kväverensningssteg i syfte att förbättra kvaliteten i det utsläppta avloppsvattnet.

Ny återvinningscentral i Vara har byggts under 2022 med invigning i januari 2023.

Återvinningscentralen drivs genom kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg. Tekniska förvaltningen arbetar tillsammans med verksamheterna i att möjliggöra en effektiv avfallssortering. Det långsiktiga målet är att alla fastigheter ska ha bra system för detta.

Utbyte av kommunens fordon till fossilfria pågår. Däri pågår ett arbete för omställning till eldrift genom installation av laddplatser vid kommunens fastigheter. Därtill införs fossilfria maskiner inom gatu- och parkenheten.

Miljöbelastningen har minskat i Afsån efter att två nya kvävesteg driftsatts. Dessa är belägna i Varas respektive Håkantorps reningsverk.

Kostenheten respektive lokalvårdsenheten arbetar kontinuerligt med målen kring miljö- och klimatpåverkan genom minskat matsvinn, minskad användning av engångsmaterial och minimering av kemikalieanvändningen.

Inom bildningsförvaltningen arbetar verksamheterna mot att främja utveckling och lärande samt att skapa trygghet och trivsel för att på så sätt bidra till måluppfyllelse av det övergripande målet. Avseende trygghet och trivsel visar senaste mätningar på goda resultat i såväl förskola, grundskola och gymnasieskolan. För måluppfyllelse att främja utveckling och lärande ses en förbättring jämfört med föregående år gällande andelen elever i åk 6 med godkända betyg i svenska, matematik och engelska. Men förbättringen är marginell varför några generella slutsatser inte kan dras. Analys av de nationella proven åk 6

visar att majoriteten klarar sig väl i svenska, engelska och matematik, men att läsförmågan hos eleverna behöver stärkas inom samtliga ämnen. Andel elever i åk 9 behöriga till gymnasieprogram har minskat detta läsår. Bland de elever som gick ut åk 9 i år fanns många elever i behov av särskilt stöd, som redan när de började i åk 7 saknade godkända betyg i flera ämnen efter att de hade lämnat åk 6. Vid analys av den progression dessa elever gjort över tid blir det tydligt att flera av dem klarade behörighet till gymnasiet och framför allt hade en individuell utveckling som medförde fler betyg än i åk 6.

I socialförvaltningen bedöms verksamheten som kvalitetssäkrad utifrån resultat från genomförda ärendegranskningar. Samtliga enheter arbetar med avvikelserapportering som en del i ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete. Här kan även nämnas det nationella Palliativregistret vilket visar palliativa vårdens kvalitet utifrån vissa parametrar. Vara kommun har här ett mycket gott resultat.

Välmående arbetsplats

Beskrivning av mål

Vara kommun är en attraktiv och välmående arbetsplats, där alla medarbetare ska känna sig delaktiga och uppskattade och där allas kompetenser tas tillvara och utvecklas. I

Vara kommun är en god och hälsosam arbetsmiljö i fokus. Viktiga byggstenar är ett coachande och tillitsbaserat ledarskap, en väl fungerande organisation, jämlikhet och mångfald.

Måluppfyllelse

Det övergripande målet *Välmående arbetsplats* återfinns hos samtliga nämnder i form av nämndsmål. Till det övergripande målet hör även tre stycken bolagsmål. Tre av nämnderna bedömer deras mål som uppnått, två som delvis uppnått och en att målet inte nåtts. För bolagen bedöms samtliga tre mål ha uppnåtts. Sammantaget görs bedömningen att det övergripande målet är delvis uppnått. Den samlade bedömningen grundar sig framförallt på nämndernas utfall av andelen sjukskrivna.

Även år 2022 har till stor del präglats av Covid-19. Året inleddes med en omfattande pandemivåg där många medarbetare var sjuka eller hemma för vård av barn. Föregående års minskning av sjukfrånvaro har inte fortsatt utan istället ökat från 9,1 % till 9,6 %. Ökningen härleddes till socialförvaltningen samt till personalpoolen som är organiserad i förvaltningen för utveckling och service. Vara kommun har en historik av hög sjukfrånvaro i jämförelse med andra kommuner i Skaraborg och riket. Med den bakgrunden och det satta målet om en sjukfrånvaro på 6,9 % kan konstateras att

kommunen inte nått målnivån.

Sjukfrånvaron mellan olika verksamhetsområden inom och mellan nämnderna varierar kraftigt, där medarbetare inom äldreomsorgen under år 2022 har en sjukfrånvaro på 18,4 % vilket kan jämföras med gymnasiet och samhällsbyggnad som har en sjukfrånvaro på ett par procent.

Arbetet med att skapa en välmående arbetsplats med minskad sjukfrånvaro har varit i fokus under året. Den höga sjukfrånvaron inom framförallt socialförvaltningens verksamhetsområden försvårar möjligheterna att bemanna verksamheterna och en trolig negativ påverkan på arbetsmiljön. Arbeta har under året skett för att stödja chefer i det dagliga systematiska arbetet i arbetsmiljöfrågor och i rehabilitering.

Indikatorn gällande andelen medarbetare som är heltidsanställda fortsätter trenden och ökar ytterligare till 76,7 %. 2019 var nivån 68 % och den stora ökningen har framförallt skett inom socialförvaltningen där arbetet med heltid som norm fortgår.

Under året har en undersökning genomförts

bland medarbetare som arbetar deltid, och skälen till det. För att öka andel heltidsanställda framledes handlar det om att ge bra stöd för arbetstagaren att vilja och kunna välja att arbeta heltid.

Under 2022 år har medarbetarundersökningen genomförts i Vara kommun med en hög svarsfrekvens på 85 %. Enkäten består av fyrtio frågor och nio av dessa utgör Hållbart Medarbetar Engagemang (HME-Index). Resultatet visar på 82 vilket kan jämföras med 80 i riket. Förvaltningen för utveckling och service är den enda förvaltningen som har ett lägre värde vid denna mätning jämfört med föregående mätning. Övriga förvaltningar, även de verksamhetsområdena med hög sjukfrånvaro, har ökat sina resultat. Det förbättrade resultatet är en indikation på att kommunens arbete med ledarskaps- och arbetsmiljöfrågor är på väg åt rätt håll och att många medarbetare trivs upplever en bra arbetsmiljö och arbetar på en arbetsplats som de är stolta över.

2022	Indikatorer (Delår aug & kalenderår)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
	Sjukfrånvaro, %	9,4%	9,1%	9,6%	6,4%
	Andel heltidsanställda, %, ska öka	72,2%	74,4%	76,7%	

2022	Indikatorer (Kalenderår)	Utfall 2018	Utfall 2020	Utfall 2022	Mål 2022
	Hållbart medarbetarengagemang, HME, %	82%	81%	82%	84%

Hållbar ekonomi

Beskrivning av mål

I Vara kommun är den ekonomiska planeringen långsiktig och strategisk för att möta det utökade kommunala ansvaret, demografiska förändringar, krissituationer i omvärlden och för att skapa förutsättningar för goda livsvillkor för framtida medborgare. Hållbar ekonomi innebär att balans skapas mellan välfärd för dagens befolkning och för kommande generationer, där inkludering är en förutsättning för utveckling och ökad tillväxt. För en god ekonomisk hushållning och samhällsutveckling behövs samverkan mellan kommunen och medborgare, frivilliga organisationer, företag, andra kommuner och övriga intressenter. Beslut ska säkras så de har en positiv påverkan på samhället och miljön. Framtida kostnader i verksamheten ska minskas genom att agera för effektiviseringar samt hållbara upphandlingar och investeringar, vilket

innebär att tjänster och produkter produceras under hållbara och ansvarsfulla förhållanden.

Måluppfyllelse

Det övergripande målet *Hållbar ekonomi* är i likhet med *Välmående arbetsplats* även ett mål för samtliga nämnder. Till det övergripande målet hör även sju stycken bolagsmål.

Utifrån att såväl kommunen som kommunkoncernen uppfyllt det finansiella resultatmålet om 2 % +/- 1 % görs sammantaget bedömningen att det övergripande målet ”Hållbar ekonomi” är uppnått vid årets slut.

Samtliga nämnder bedömer målet som uppnått vid årets slut, vilket totalt sett för nämnderna förklaras av en budget i balans. Av sju bolagsmål avser fyra stycken Vara Industrifastigheter AB och Vara Bostäder AB där målen ses som delvis uppfyllda avseende parametrarna hållbar hyressättning, resultat och soliditet. Vara Konserthus AB å sin sida gör bedömningen att målet om ökad egenfinansiering har uppnåtts vid årets slut. Bolagets egenfinansieringsgrad uppgår till 30 % efter att under 2021 liksom första pandemiåret 2020 uppgått till 15 %. Vara Koncern AB redovisar att mål om ökad samordning för finanser och riskanalys delvis nås och att arbete framöver sker i

ordinarie styrprocess utifrån att bolaget avvecklas.

Till grund för målanalys av det övergripande målet "hållbar ekonomi" hör även två indikatorer på kommunövergripande nivå:

1. Resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag ska uppgå till 2 % +/- 1 %.

Kommunens resultat i relation till skatter och generella statsbidrag beskriver kommunens förmåga att generera ett hållbart överskott. Målsättningen om ett resultat kring 2 % bygger på det överskott som erfarenhetsmässigt krävs för att

kommunen ska kunna göra återinvesteringar utan att ekonomin urholkas, givet en normal investeringsnivå. Kommunen redovisar 2022 ett överskott om 7,9 %. Det innebär således att Vara kommun når resultatmålet. Sett till hela koncernen, dvs. kommunen inklusive de kommunala bolagen, uppgår överskottet till 8,4 %.

**2. Resultat inom tilldelad ram, %.
(Avseende nämnderna).**

Nämnderna har under 2022 förbrukat ca 98 % av tilldelad budgetram, vilket innebär att indikatorns målsättning om maximalt 100 % nyttjande uppfyllts.

2022	Indikatorer (Delår aug & kalenderår)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
	Resultat inom tilldelad ram, %	97%	99%	98%	100%
	Resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag ska uppgå till 2 % +/- 1 %.	7,7%	9,5%	7,9%	2%

Sammanfattande utvärdering god ekonomisk hushållning

I Vara kommun finns fyra övergripande mål, vilka bryts ned till 23 nämndsmål och 19 bolagsmål. Av de fyra övergripande målen är ett av finansiell karaktär och tre verksamhetsmässiga. Till det finansiella målet hör ett resultatmål för kommunen, vilket lyder "resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag ska uppgå till 2 % +/- 1 %. Resultatet för 2022 för kommunen uppgår till 87 mkr, vilket motsvarar 7,9 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatmålet kan därmed anses som uppnått.

För de verksamhetsmässiga målen bedöms samtliga tre som delvis uppfyllda. Sammantaget görs därför bedömningen att god ekonomisk hushållning är uppfyllt ur ett finansiellt perspektiv, men endast delvis ur ett verksamhetsperspektiv.

Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning används en finansiell analysmodell som utvecklats av Kommunforskning i Västsverige.

Målsättningen är att identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem och därigenom klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

Den finansiella analysmodellen bygger på fyra perspektiv: det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Varje perspektiv analyseras med hjälp av ett antal finansiella nyckeltal som har till uppgift att belysa ställning och utveckling inom de fyra perspektiven.

Finansiellt resultat

Kommunens resultat uppgår till 87 mkr, motsvarande 7,9 % av skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket är ett starkt resultat. Till stor del förklaras resultatet av skatteintäkter och generella statsbidrag som är 26,5 mkr högre än budgeterat. En annan stor påverkan är nämndernas verksamheter som visar en nettokostnad som är 20,5 mkr lägre än budget. Resultatnivån ligger därmed över intervallet för kommunens finansiella mål som anger att resultatet ska vara 2 % +/- 1 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Vara kommun redovisar hela pensionsskulden i balansräkningen enligt fullfonderingsmodellen för att ge en mer rättvisande bild av kommunens ekonomiska ställning. Med redovisning enligt blandmodellen ligger större delen av pensionsskulden utanför balansräkningen och förändringar av pensionsskuldens beräknade storlek påverkar därför det redovisade resultatet olika mycket beroende på redovisningsmodell.

I kommunens resultat finns poster som tagits upp som jämförelsestörande eftersom de är av engångskaraktär och försvårar jämförelser mellan åren. De jämförelsestörande kostnaderna uppgår till 4 mkr och avser ett investeringsstöd till förening om 3 mkr samt investering till infrastruktur om 1 mkr. Samtliga poster redovisas under not 5.

	2020	2021	2022
Kommunen			
Fullfonderingsmodell			
Årets resultat, mkr	77	100	87
Årets resultat/skatteintäkter och generella statsbidrag, %	7,7	9,5	7,9
Blandmodell			
Årets resultat, mkr	68	91	76
Årets resultat/skatteintäkter och generella statsbidrag, %	6,8	8,7	7,0
Koncernen			
Fullfonderingsmodell			
Årets resultat, mkr	84	71	92
Årets resultat/skatteintäkter och generella statsbidrag %	8,4	6,7	8,4
Blandmodell			
Årets resultat, mkr	75	62	82
Årets resultat/skatteintäkter och generella statsbidrag %	7,5	5,9	7,4

Koncernens resultat uppgår till 92 mkr, vilket motsvarar 8,4 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet består av sista raden i bolagens resultaträkningar, det vill säga "Årets resultat" inklusive 79,4 % av bolagens bokslutsdispositioner.

Under en treårsperiod är årets resultat/ skatteintäkter och generella statsbidrag i snitt 8,4 %, vilket är en väldigt hög siffra. Under perioden har det skett en försäljning av seniorboende om 35 mkr och en upplösning av bidrag från stiftelse om 20 mkr. Tas dessa bort hamnar årets resultat/ skatteintäkter och generella statsbidrag på 6,6 % i snitt.

Utförligare beskrivning av bolagens resultat och ekonomiska utveckling återfinns längre fram i årsredovisningen under rubriken ”Kommunala bolag”.

Intäkter och kostnader

%	2020	2021	2022
Kommunen			
Nettokostnadsutveckling	2	3	6
Skatte- och statsbidragsutveckling	7	5	4
Koncernen			
Nettokostnadsutveckling	2	7	2

En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är att balansen mellan löpande intäkter och kostnader är god, det vill säga hur nettokostnaderna utvecklar sig i förhållande till skatteintäkterna och generella statsbidrag. Nyckeltalen speglar hur stor del av skatteintäkter och statsbidrag som den

löpande driftverksamheten tar i anspråk. Det utrymme som finns kvar kan användas till finansiering av investeringar, amortering av långfristiga lån eller sparande.

För kommunen har nettokostnaderna ökat med sex procent och skatte- och statsbidragsutvecklingen med fyra procent. Att nettokostnaderna ökar mer än skatte- och statsbidragsutvecklingen slår igenom på årets resultat. Årets resultat är 13 mkr lägre 2022 jämfört med året innan. Samtidigt, om man tittar på ett längre perspektiv och jämför åren 2018-2022, så har skatteintäkter och generella statsbidrag haft en högre utvecklingskurva än nettokostnadsutvecklingen för perioden, vilket indikerar att kommunens ekonomiska ställning fortfarande är stark. Men det kan bli problematiskt att den snabba kostnadsökningen under det senaste året inte motsvaras av en lika snabb ökning av verksamhetens intäkter, skatteintäkter eller generella statsbidrag om trenden blir långvarig.

Nettokostnadsutvecklingen för koncernen var två procent och har sin förklaring i högre elkostnader och ökade personalkostnader.

Investeringar

Mkr	2020	2021	2022
Kommunen			
Årets investeringar	116	179	217
Koncernen			
Årets investeringar	147	191	228

Kommunen investerade för 217 mkr 2022, vilket är en avvikelse mot budget med 131 mkr och en genomförandegrad på 62 %. Avvikelsen mot budget beror på projekt som inte påbörjats samt färdigställt i samma omfattning som planerat.

Vara kommun har de senaste fem åren haft en hög investeringsnivå och i snitt investerat drygt 10 tkr per invånare och år. Det kan jämföras med riket och övriga kommuner i Västra Götalands län där investeringsnivån ligger på 6-7 tkr per invånare och år. Enligt budget kommer det närmsta året ha en fortsatt hög investeringsnivå, för att sedan minska något och ligga i paritet med riket och övriga kommuner i Västra Götaland.

Koncernens totala investeringar uppgick till 228 mkr vilket endast är 11 mkr högre än kommunens, där Vara Bostäder AB stod för 9 mkr, VaraNet AB för 2 mkr samt Vara Industrifastigheter AB och Vara Konserthus AB som har lägre investeringar.

För en mer detaljerad information, se avsnittet Investeringsredovisning.

Självfinansieringsgrad av investeringar

%	2020	2021	2022
Vara kommun	98	82	62
Västra Götaland, genomsnitt	115	145	-
Riket, genomsnitt	110	148	-

Självfinansieringsgraden av investeringarna mäter hur stor del av investeringarna som kan finansieras med årets resultat före avskrivningar. 100 % innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som är utförda under året, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna och att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks. Självfinansieringsgraden är beräknad enligt blandmodell.

Årets investeringsnivå självfinansieras till 62 %. Trots ett bra resultat når inte självfinansieringsgraden upp till 100 %, och det är på grund av den höga investeringsnivån. Kommunen har sedan 2017 haft en högre investeringsnivå som inte fullt ut kunnat självfinansieras. Detta har medfört att kommunen behövt ta ut lån för att kunna finansiera investeringarna. Under 2022 har kommunen ökat sin låneskuld med 150 mkr.

I och med den höga investeringsnivån, har Vara kommun lägre självfinansieringsgrad än Västra Götaland och riket.

Kapacitet

Soliditet

%	2020	2021	2022
Kommunen			
Vara kommun	27	31	32
Västra Götaland, genomsnitt	22	26	-
Riket, genomsnitt	22	26	-
Koncernen			
Vara koncern	28	31	32
Västra Götaland, genomsnitt	20	23	-
Riket, genomsnitt	20	23	-

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och förmåga att betala långfristiga skulder, det vill säga långsiktig motståndskraft. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. För olika verksamheter kan soliditeten variera. En verksamhet där det krävs stora investeringar, som till exempel fastighetsbolag har i regel en lägre soliditet. Att återinvestera "överskott" i verksamheten, högt resultat och amortering av lån påverkar soliditeten positivt. Investeringar och stora satsningar som finansieras med lån påverkar soliditeten negativt. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten under en längre period inte försvagas utan utvecklas positivt. Det innebär att kommunen blir mindre skuldsatt och ökar sitt finansiella handlingsutrymme. Soliditetsmättet som används här är inklusive pensionsförpliktelser då det ger en mer rättvisande bild av kommunens motståndskraft.

Soliditeten har under året ökat med en procentenhet, från 31 % till 32 %. Ökningen beror på det goda resultatet och att avsättningar minskat något, samt att kommunen kunnat självfinansiera investeringarna med 62 %. Det har medfört att tillgångarna har ökat i större takt än skulderna och därmed att det egna kapitalet ökat i relation till tillgångarna och att Vara kommuns långsiktiga motståndskraft har stärkts.

Kommunens soliditet är hög i jämförelse med Västra Götaland och riket. Trots årets ökning så finns risk att soliditeten minskar något framöver då självfinansiering av investeringar de kommande åren beräknas uppgå till en lägre nivå där nya lån kan behöva tas upp för att finansiera de kommande investeringarna.

Koncernens soliditet har under året ökat med en procentenhet, från 31 % till 32 %. Koncernens soliditet följer i stort kommunens soliditet då koncernbolagens externa lån ingår i kommunens koncernbanks lån.

Kommunalskatt 2022

%	Vara kommun	Västra Götaland	Riket
Kommunens skattesats	21,77	21,37	20,67
Regionens skattesats	11,48	11,48	11,56
Total skattesats	33,25	32,85	32,23

En del av bedömningen av kommunens finansiella kapacitet rör den kommunala skattesatsen, där en jämförelsevis låg

skattesats innebär en potential att stärka intäktssidan genom ett ökat skatteuttag.

Den kommunala skattesatsen i Vara kommun år 2022 uppgick till 21,77 % och har varit oförändrad sen 2017 då den höjdes med 0,5 %. I budget för 2023 tog kommunfullmäktige beslut om att höja skatten med 0,6 %. Det innebär att skattesatsen för Vara kommun under 2023 ligger på 22,37 %.

Den totala skattesatsen i Vara 2022 är 0,40 procentenheter högre än Västra Götaland och 1,02 procentenheter högre än riket.

Risk - Kontroll

Likviditet

Kassalikviditet, %	2020	2021	2022
Vara Kommun	53	38	63
Västra Götaland, genomsnitt	117	132	-
Riket, genomsnitt	117	138	-

Kassalikviditeten mäter kortsiktig betalningsförmåga och visar om kommunen kan fullgöra sina betalningsåtaganden som exempelvis att betala ut löner. Ett värde om 100 % innebär att de kortfristiga skulderna kan betalas direkt. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts.

Vara kommun ska enligt finanspolicyn ha en kortsiktig beredskap som motsvarar minst 85 mkr och har därför en checkkredit om

100 mkr som inte är avsedd att nyttjas. Det behov av likviditet som följer av att kommunen inte klarar att självfinansiera investeringarna möts genom ökade lån. Upplåningsbehovet i koncernen samordnas i koncernbanken och budgeteras mot att kommunen ska ha likvida medel om 10 mkr utöver den reserv som checkkredit utgör. På så vis uppnås en kostnadseffektiv finansiering.

Kassalikviditeten uppgick 2022 till 63 % vilket kan jämföras med 38 % året innan. Anledningen till ökningen är att det skett nyupplåning under året vilket ökade likviditeten. I jämförelse med Västra Götaland och riket är kommunens kassalikviditet låg, men förklaras av att kommunen har en checkkredit i stället för pengar i kassan. De kortfristiga skulderna innehåller dessutom en semesterlöneskuld om 46 mkr som inte betalas ut på kort sikt. Inräknat semesterlöneskulden skulle kassalikviditeten hamna på 78 %. Räknar man dessutom in checkkredit så har kommunen en kassalikviditet på 130 %.

Långfristig skuld

De långfristiga skulderna består av externa lån, anslutningsavgifter för vatten och avlopp samt statliga investeringsbidrag. I tabellen används måttet långfristig skuld per invånare för att kunna göra jämförelser med andra kommuner. Vara kommun och koncern har lika stora långfristiga skulder så nedan analys

avser båda.

Tkr per invånare	2020	2021	2022
Vara kommun	32	32	41
Västra Götaland kommuner	27	31	-
Riket kommuner	26	29	-
Vara koncern	32	32	41
Västra Götaland koncerner	58	59	-
Riket koncerner	60	62	-

De externa lånen har ökat från föregående år med 150 mkr och marginell förändring på övriga poster gör att de långfristiga skulderna per invånare uppgår till 41 tkr per invånare.

I en jämförelse är långfristiga skulder per invånare högre för Vara kommun än Västra Götaland och riket. Då koncernens samlade upplåning sker genom kommunen ska jämförelsen i stället göras på koncernnivå och då ligger Vara lägre än Västra Götaland och riket.

Sedan 2018 har låneskulden för kommunen och kommunkoncernen ökat med 362 mkr. Det motsvarar 22 tkr per invånare. Ökningen beror på den höga investeringsnivån som inte fullt ut kunnat självfinansierats.

Pensionsförpliktelse

Koncernen har en pensionsförpliktelse som uppgår till 389 mkr, där kommunens del uppgår till 386 mkr. Pensionsförpliktelsen har minskat med ca två procent årligen från 2013 till och med 2019 beroende på att pensionsavsättningarna intjänade före 1998 minskar med gjorda utbetalningar till de som gått i pension. För åren 2020 - 2022 har minskningen avstannat, vilket för 2020 främst beror på nya anställningar och tidigare ej rapporterade förtroendevalda inom kommunen. För 2021 har främst nya livslängdantaganden gjort att pensionsskulden inte minskat. För 2022 var minskningen enbart 0,5 % till stor del på grund av inflation och högre prisbasbelopp.

Vara kommun redovisar enligt fullfonderingsmodellen, vilket innebär att hela pensionsskulden tas upp i balansräkningen och det är minskningen av pensioner intjänade före 1998 som gör att årets resultat blir högre med fullfonderingsmodellen jämfört med blandmodellen. Hela pensionsförpliktelsen har återlånats i sin helhet och det finns ingen återförsäkring och inga medel är placerade.

Mkr	2020		2021		2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Pensioner intjänade före 1998	260	260	253	253	244	244
Pensioner intjänade fr.o.m. 1998	52	55	59	62	67	70
Löneskatt	76	76	76	76	75	75
Total pensionsskuld	388	391	388	391	386	389
Finansiella placeringar	0	0	0	0	0	0
Återlån	388	391	388	391	386	389

Prognosen är att pensionsskulden beräknas öka med närmare 60 mkr de närmaste två åren, samt att pensionskostnaderna kommer att hamna på ca 100 mkr per år. Det är nästan en fördubbling jämfört med pensionskostnaderna för 2022.

Budget- och prognosavvikelse

Mkr Nämnd	Avvikelse mot budget		
	Prognos delår augusti	Bokslut	Avvikelse bokslut/prognos
Kommunstyrelsen	8,4	11,5	3,1
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	-0,1	-0,2	-0,1
Tekniska nämnden	1,0	-4,6	-5,6
Bildningsnämnden	-1,0	0,2	1,2
Socialnämnden	1,5	12,4	10,9
Miljö- och byggnadsnämnden	0,4	0,9	0,5
Räddningsnämnden Västra Skaraborg	0,4	0,1	-0,3
Vara kommuns revisorer	0,0	0,2	0,2
Summa	10,6	20,5	9,9

Budgetföljsamhet är ett mått på kommunens finansiella kontroll och är en central aspekt för god ekonomisk hushållning.

Budgetavvikelser bör ligga så nära noll som möjligt. Mindre budgetavvikelser är dock att förvänta och utgör normalt sett ingen risk för den finansiella kontrollen, utan det är större negativa avvikelser som bör uppmärksammas och hanteras. Sammantagen budgetavvikelse vid årets slut för nämnderna är ett budgetöverskott om 20,5 miljoner kronor.

Utöver budgetföljsamhet är även god prognossäkerhet centralt för ekonomistyrningen och den finansiella

kontrollen genom att skapa förutsättningar för kommunen att vidta eventuella åtgärder i tid och fatta välgrundade beslut. Vid jämförelse mellan prognostiserad budgetavvikelse vid delår augusti 2022 och faktisk budgetavvikelse vid årets slut syns en (positiv) avvikelse för nämnderna om ca 10 miljoner kr. Trots positiv avvikelse kan avvikelserna i sig anses som betydande, vilket föranleder närmre analys vad den beror på. Avvikelsen hänförs nästan uteslutande till tre nämnder: kommunstyrelsen, teknisk nämnd och socialnämnden. För övriga nämnder är prognossäkerheten mycket god.

Teknisk nämnd gör en negativ avvikelse på 4,6 mkr mot budget och en negativ avvikelse på 5,6 mkr mot prognos. Den primära orsaken till detta är en rättelse på 2,9 mkr från investeringsprojekt där kostnad för rivning/sanering flyttats till drift. En annan större post är en elräkning på 1 mkr som inte bokats upp på 2021. Båda dessa poster fanns inte med i prognosen vid augusti.

Kommunstyrelsen gör ett överskott på central lönepott och partiell personalförsörjning som till exempel vakanta tjänster, föräldraledigheter och sjukskrivningar.

Socialnämnden gör centralt ett stort överskott på 23 mkr som beror bland annat på minskade kostnader för utbildning, vakanta tjänster, färdtjänst och färre hemtjänststimmar. Medan individ- och familjeomsorgen visar ett

underskott på 13 mkr, där underskottet består av fler boende- och omsorgsplaceringar och ökad kostnad på grund av inhyrd personal.

Avvikelsen mot prognosen är den prognososäkerhet som finns vad gäller arbetade hemtjänststimmar och nyttjandet av färdtjänst.

För en mer detaljerad rapport hänvisas till driftsredovisningen och verksamhetsredovisningen.

Känslighetsanalys, kommunen

Händelseförändring, Mkr	Kostnad/intäkt
Ränteförändring med 1 %	6,3
Löneförändring med 1 %	7,6
Verksamhetens kostnader - förändring med 1 %	4,9
Generell avgiftsförändring med 1 %	1,6
Förändring försörjningsstöd med 10 %	2,6
Utjämningsbidrag för inkomstutjämning med 10 %	21,9
Utjämningsbidrag för kostnadsutjämning med 10 %	0,1
10 heltidstjänster (28 000 kr/mån)	4,7

Kommunens ekonomiska resultat kan påverkas av händelser utanför dess egen kontroll. Det kan vara förändringar i lagstiftning och snabba konjunktursvängningar. Kommunen har ett ansvar att ha en beredskap att hantera oförutsedda händelser och bör ha marginaler i sin ekonomi för detta. Ett sätt att tydliggöra risker är att upprätta en känslighetsanalys enligt ovan, som visar hur olika förändringar påverkar kommunens finansiella ställning.

Det innebär att förändring av personalkostnader med 1 % motsvarar

7,6 mkr och en ränteförändring med 1 % påverkar kommunens kostnader med 6,3 mkr.

Sammanfattande finansiell analys

Sett ur ett längre perspektiv så har både kommunen och koncernen en relativt stark finansiell ställning. I snitt har resultatnivån legat på 6,2 % under den senaste femårsperioden, vilket är högre än om man jämför med riksgenomsnittet om 4,6 %.

Utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag under de senaste fem åren är högre än nettokostnadsutvecklingen, vilket är positivt för kommunen. Samtidigt har kommunen under denna period gjort stora investeringar. I snitt har kommunen haft en investeringsnivå på 10 tkr per invånare och år. Detta är betydligt högre jämfört med riket, där investeringsnivån ligger på 6-7 tkr per invånare och år.

Kommunen har en lägre självfinansieringsgrad av investeringar jämfört med andra kommuner. Under den senaste femårsperioden har inte självfinansieringsgraden nått upp till 100%, detta till trots att kommunen har haft starka resultat. En självfinansieringsgrad som inte når upp till 100 %, samt en lägre kassalikviditet innebär att kommunen har behövt låna pengar. Det senaste året har de externa lånen ökat med 150 mkr, eller 9 tkr/invånare. Sammanlagt, har kommunen och koncernen ökat sina externa lån med 22

tkr/ invånare de senaste fem åren. Men även om den långfristiga skulden har ökat är den fortfarande betydligt lägre jämfört med riksgenomsnittet.

Soliditeten är stark på 32 % för kommunen liksom för koncernen. Trots en hög investeringsnivå, en självfinansieringsgrad som är under 100 % tillsammans med en ökande låneskuld har soliditeten förstärkts. En beräknad fortsatt hög investeringsnivå det närmaste året tillsammans med ett lågt budgeterat resultat för 2023, förväntas påverka soliditeten negativt. Även den långfristiga skulden förväntas att öka något. För att hantera den förväntade ökningen i nettokostnadsutvecklingen, har kommunfullmäktige beslutat att höja skatten inför 2023 med 0,6 % för att kompensera. Den ekonomiska utveckling som förväntas under 2023 beräknas påverka kommunens finansiella handlingsutrymme och ställning negativt. Men trots den förväntade negativa trend som sker under 2023, så är kommunens och koncernens finansiella ställning fortfarande stark.

Balanskravsresultat

Balanskravsutredning, mkr	2020	2021	2022
Årets resultat enligt resultaträkning	77	100	87
Avgår realisationsvinster	0	-39	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Pensioner enl. fullfonderingsmodellen	-8	-9	-11
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	69	52	76
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	-55
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Balanskravsresultat	69	52	21
Balanskravet uppfyllt	Ja	Ja	Ja

Balanskravet, som är uttryckt i kommunallagen, innebär att kommunens resultat måste överstiga noll kronor. I balanskravsutredningen avräknas realisationsvinster och orealiserade vinster och förluster i värdepapper från resultatet. Då Vara kommun tillämpar fullfonderingsmodellen istället för den lagstadgade blandmodellen ska även pensioner intjänade före 1998 avräknas resultatet.

Vid överskott finns möjlighet att använda sig av en resultatutjämningsreserv. Denna eventuella reserv ska också avräknas i resultatet. Vara kommun har möjlighet att göra avsättning till resultatutjämningsreserv om maximalt fem procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Balanskravsutredningen visar ett överskott om 21 mkr efter avsättning till resultatutjämningsreserv, vilket innebär att

balanskravet blir uppfyllt.

Resultatutjämningsreserv

Det främsta syftet med en resultatutjämningsreserv (RUR) är att utjämna intäkter över tid och därigenom få bättre förutsättningar att möta effekter av konjunkturvariationer. Med en RUR har kommunen en möjlighet att bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa omständigheter, kunna nyttja denna. Kommunen kan på så sätt undvika kortsiktiga neddragningar av verksamheter som eventuellt senare måste byggas upp igen.

Reservering till RUR

Enligt kommunallagen får reservering göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger:

1. En procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, eller
2. Två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, om kommunen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.

Utöver lagstiftningens grundläggande krav är avsättning till en resultatutjämningsreserv i Vara kommun endast möjlig av den del av resultatet som överstiger det finansiella

resultatmålet. Detta för att skapa förutsättningar för en långsiktigt god ekonomi med minskad risk att det egna kapitalet urholkas, där investeringar kan självfinansieras och det finns en motståndskraft för kostnadsökningar eller intäktsbortfall.

Maximalt kan resultatutjämningsreserven i Vara kommun uppgå till fem procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Detta för att det egna kapitalet behöver byggas upp där kommunen långsiktigt kan självfinansiera investeringar med egna medel. En alltför stor resultatutjämningsreserv ur vilken medel kan användas för att täcka underskott riskerar att istället möjliggöra en urholkning av det egna kapitalet.

Förutsättningar avsättning till resultatutjämningsreserv (RUR)	2022
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser, %	32
Skatteintäkter och generella statsbidrag, mkr	1 099
1 % av skatteintäkter och generella statsbidrag, mkr	11
5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag, mkr	55
Årets resultat, % av skatteintäkter och generella statsbidrag	7,9
Årets resultat efter balanskravsutredning, mkr	76

Utifrån att Vara kommun har en positiv soliditet inklusive pensionsförpliktelser och ett resultat (andel av skatteintäkter och generella statsbidrag) som överskrider det finansiella målet 2022* är de grundläggande kriterierna enligt såväl lagstiftning som kommunens egna riktlinjer för avsättning till resultatutjämningsreserv uppfyllda.

Att resultatutjämningsreserven maximalt får

uppgå till fem procent av skatteintäkter och generella statsbidrag enligt kommunens riktlinjer innebär att avsättning till RUR är möjlig med maximalt 55 mkr 2022, vilket nedanstående tabell illustrerar.

Beräkning avsättning till resultatutjämningsreserv (RUR)	2022
Årets resultat efter balanskravsutredning, mkr	76
1 % av skatteintäkter och generella statsbidrag, mkr	11
Maximal avsättning, 5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag, mkr	55
Möjlig avsättning till RUR, mkr.	55

** Det finansiella målet 2022 är ett överskott med 2 % (+/- 1 %) av skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket innebär en lägsta nivå på 1 %.*

Väsentliga personalförhållanden

Inledning

Framöver, i takt med att befolkningen, och särskilt andelen äldre växer och stora pensionsavgångar är att vänta ökar efterfrågan på välfärdstjänster. Antalet anställda i kommunal verksamhet har över tid ökat i Sverige. Konkurrensen om arbetskraften tilltar, arbetsgivare får allt svårare att hitta den kompetens som behövs för att klara samhällsuppdraget och en önskvärd utveckling. Vikten att uppfattas som en attraktiv arbetsgivare är och blir viktigare för att kunna behålla men även rekrytera framtida medarbetare. Sjukfrånvaron och personalomsättningen behöver vara låg och antalet medarbetare som arbetar heltid behöver öka.

Vara kommun har tydliga mål och förväntningar på chefer och medarbetare i organisationen. Enheten konkretiserar årligen arbetet i arbetsplanen som sedan mynnar ut i individuella mål för medarbetaren i medarbetarsamtalet. Nedan följer redovisning av väsentliga personalförhållanden avseende såväl kommunen som de kommunala bolagen.

Kommunens förvaltningar

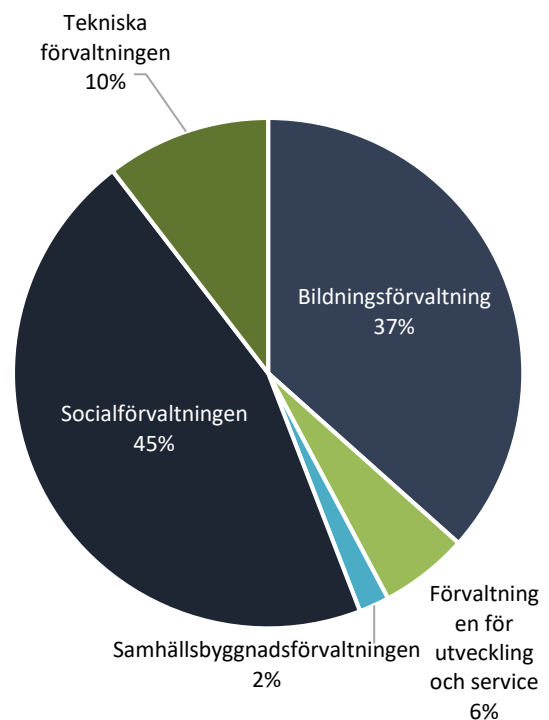
Antal tillsvidareanställda

	2018	2019	2020	2021	2022
Tillsvidareanställda årsarbetare, antal	1 186	1 210	1 229	1 255	1 246
Tillsvidareanställda, antal	1 290	1 311	1 320	1 333	1 316

Vid 2022 års slut hade kommunen 1 316 tillsvidareanställda, vilket kan omräknas till 1 246 årsarbetare. Detta är en minskning med 17 respektive 9 personer, jämfört med 2021.

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden har därmed ökat till 94,7 %.

Precis som föregående år arbetar flest andel av årsarbetarna inom socialförvaltningen, 45,2 %. Samhällsbyggnadsförvaltningen har lägst andel av årsarbetarna, enbart 1,9 %.

Antal heltids- och deltidstjänster

	Heltid	Deltid	Summa
Kvinnor	797	285	1 082
Män	212	22	234
Summa	1 009	307	1 316

Av de 1 316 tillsvidareanställda arbetar 76,7 % heltid. Det är en ökning med 2,3 % från 2021. Socialförvaltningen har lägst andel heltidsanställda, 71,5 %. Högsta andelen heltidsanställda finns inom samhällsbyggnadsförvaltningen, med 95,8 %. Av männen arbetar 90,5 % heltid medan knappt 74 % av kvinnorna gör det. I socialförvaltningen arbetar 68 % av kvinnorna heltid medan motsvarande siffra för männen är knappt 96 %. I bildningsförvaltningen är heltidssiffran för både kvinnor och män ca 81 %.

Könsfördelning och åldersstruktur

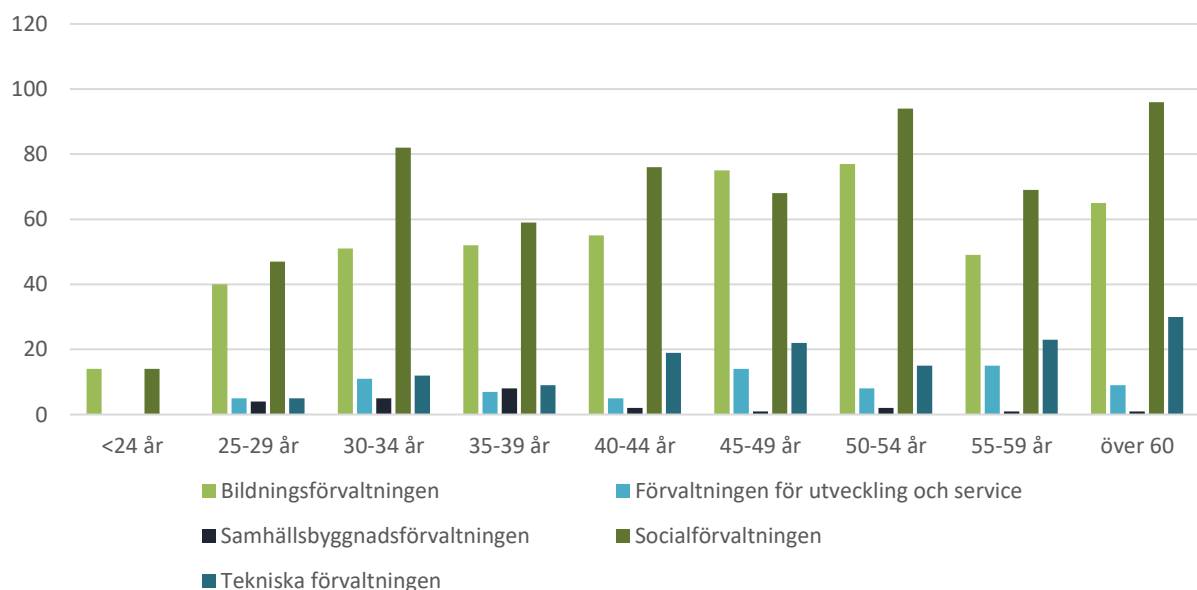
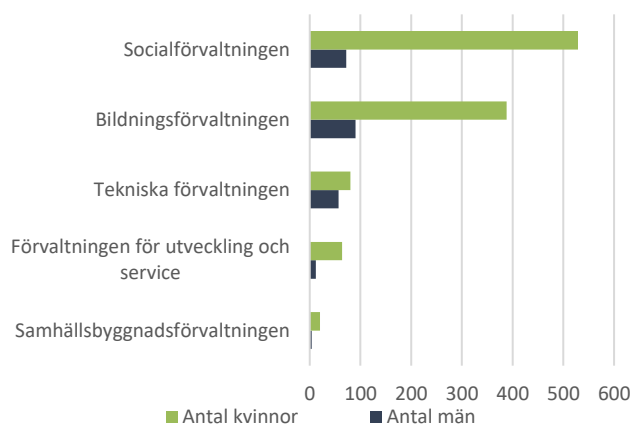
82,1 % av kommunens anställda är kvinnor.

Tekniska förvaltningen har jämnast fördelning mellan könen, med 58,4 % män

och 41,6 % kvinnor.

Medelåldern i kommunen är 46 år. Andelen anställda över 60 år ligger på i princip samma nivå som 2021, ca 15 %. Inom tekniska förvaltningen är över en femtedel av de anställda över 60 år (22 %) medan samhällsbyggnadsförvaltningen enbart har en anställd i denna ålderskategori (4 %).

Motsvarande siffror för socialförvaltningen är 16 %, bildningsförvaltningen är 13,5 % och förvaltningen för utveckling och service 12 %.

Sjukfrånvaro

Även 2022 har till stor del präglats av Covid-19. Året inleddes med en omfattande pandemivåg där många medarbetare var sjuka eller hemma för vård av barn.

Verksamheterna hade till följd av det utmaningar med att bemanna. Fortsatta restriktioner och provtagningar för medarbetare i vårdnära arbete har påverkat sjukfrånvaron även under 2022. Föregående års minskning av sjukfrånvaro har inte fortsatt utan istället ökat från 9,1 % till 9,6 %. Ökningen härleds till socialförvaltningen samt till personalpoolen som är organiserad i förvaltningen för utveckling och service. Övriga förvaltningar har minskad sjukfrånvaro jämfört med föregående år.

Vara kommun har en högre sjukfrånvaro vid jämförelse med andra kommuner.

Arbetet med att skapa en välmående arbetsplats med minskad sjukfrånvaro pågår, dels genom chefers dagliga systematiska arbete i arbetsmiljöfrågor, men även genom stöd från HR-generalister. Under året har samordningsprojektet Vara Frisk avslutats. Kommunens rehabiliteringsarbete kring medarbetare med pågående långtids-sjukskrivningar har fortsatt och intensifierats. Ledarskapet är centralt i rehabiliterings- och arbetsmiljöarbetet och kontinuerligt sker insatser för att utveckla och stödja kommunens chefer med verktyg för arbetet. Många medarbetare nyttjar möjligheten att ta

del av det friskvårdsbidrag på 1000 kr som erbjuds kommunens anställda. Under året har dock en mindre andel medarbetare tagit del av bidraget jämfört med 2021. Samtidigt har nyttjandegraden på bidragets storlek ökat.

Sjukfrånvaro, % av ordinarie arbetstid

Total sjukfrånvaro	2018	2019	2020	2021	2022
Andel över 60 dagar*	55,5	59,1	48	51,6	43,4
Kvinnor	8,3	8,4	10,6	9,8	10,6
Män	4,7	4,4	6	6,1	6,1
Upp till 29 år	6,7	5,6	8,4	7,6	8,6
Mellan 30 - 49 år	7,8	8,3	10,1	9,2	8,7
Över 50 år	7,8	7,6	9,7	9,4	11,1

*Anser andel av den totala sjukfrånvaron som anser sjukskrivningar som sträcker sig längre än 60 dagar. Procentsatsen visar andelen långtidssjukskrivna av total sjukfrånvaro.

Sjukfrånvaron beräknas som procent av arbetad tid, då detta ger den mest rättvisande bilden av arbetstidsutnyttjandet och jämförelse mellan åren. Andelen långtidssjukskrivna över 60 dagar av total sjukfrånvaro är lägre 2022 jämfört med föregående år. En ökning av den totala sjukfrånvaron ses både i gruppen kvinnor och i åldersgrupperna upp till 29 år samt över 50 år.

Långtidssjukfrånvaro, över 60 dagar

	2018	2019	2020	2021	2022
Långtidssjukfrånvaro, %*	4,2	4,5	4,5	4,1	4,2

*Anser visar den faktiska långtidssjukfrånvaron i procent av arbetad tid.

Det som främst påverkar långtidssjukfrånvaron är kroniska och ofta svåra sjukdomar samt den psykiska ohälsan, som är kopplad till både arbets- och privatlivet.

Sjukfrånvaro, % av ordinarie arbetstid per förvaltning

	2020	2021	2022
Förvaltningen för utveckling och service			
>60 dagar	2,3	1,8	5,3
Totalt	5,9	4,5	9,0
Samhällsbyggnadsförvaltningen*			
>60 dagar	-	2,7	1,0
Totalt	-	3,8	2,4
Tekniska förvaltningen			
>60 dagar	4,1	3,2	2,6
Totalt	8,0	6,8	5,9
Bildningsförvaltningen			
>60 dagar	1,4	1,9	1,3
Totalt	6,1	6,0	5,2
Socialförvaltningen			
>60 dagar	5,5	6,5	7,6
Totalt	12,9	12,9	14,5
Miljö- och byggnadsförvaltningen			
>60 dagar	8,7	-	-
Totalt	11,4	-	-
Vara kommun, totalt			
>60 dagar	4,5	4,1	4,2
Totalt	9,4	9,1	9,6

* Fr.o.m. 2021 finns en nyinrättad förvaltning; samhällsbyggnadsförvaltningen. I förvaltningen ingår enheterna för plan, miljö, och bygg vilket gör att jämförelse med 2020 inte kan göras fullt ut i och med att planenheten t.o.m. 2020 var organiserad i förvaltningen för utveckling och service.

Sjukfrånvaron har 2022 ökat med 0,5 % jämfört med 2021 och landar på 9,6 % totalt för kommunen. Socialförvaltningen har ökat sin sjukfrånvaro från 12,9 % till 14,5%, vilket till stor del påverkar utfallet.

Övriga förvaltningar, förutom förvaltningen för utveckling och service, har minskat sin sjukfrånvaro under året. Förvaltningen för utveckling och service sjukfrånvaro förklaras av att personalpoolen organiserats i

förvaltningen under året där personalpoolens medarbetares sjukfrånvaro följer trenden inom socialförvaltningen. Övriga förvaltningar har minskat eller ligger på samma nivå som föregående år.

Möjliga pensioneringar inom 10 år.
Tillsvidareanställda födda 1959-1969

Förvaltning	Kategori	Antal
Förvaltningen för utveckling och service		26
Samhällsbyggnadsförvaltning		3
Tekniska förvaltningen	Kostenheten	13
	Övriga	34
Bildningsförvaltningen	Lärare	50
	Förskollärare/fritidspedagoger	20
	Övriga	50
Socialförvaltningen	Undersköterskor/vårdbiträden	94
	Sjuksköterskor/distriktssköterskor	12
	Övriga	83
Summa		385

Under 2022 gick 29 anställda i pension och 134 slutade på egen begäran. Antalet nyanställda uppgick till 92 personer. Till detta tillkommer vikarier som fått tillsvidareanställning enligt § 5 i Lagen om anställningsskydd (LAS).

Kommunala bolag

Antal anställda

	2021	2022
Vara Koncern AB	0	0
Vara Bostäder AB	10	8
Vara Industrifastigheter AB	0	0
VaraNet AB	1	1
Vara Konserthus AB	36	42
Summa	47	51

Antal heltids- och deltidstjänster

	Heltid	Deltid	Summa
Kvinnor	18	5	23
Män	25	3	28
Summa	43	8	51

Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid

	Vara Bostäder AB	Vara Konserthus AB
Total sjukfrånvaro	7,6	2,6

Förväntad utveckling

År 2023 bedöms inflationen komma att falla tillbaka men inledningsvis ligga på en mycket hög nivå vilket innebär en generell fortsatt ökning av priser. Energipriserna (drivmedel och el) beräknas dock komma att sjunka något 2023, men här finns en stor osäkerhet förknippad med den europeiska energiförsörjningen och hur kriget i Ukraina utvecklas. För prisutvecklingen totalt sett gäller därmed att även om inflationen väntas falla tillbaka 2023 till en lägre takt innebär det inte att priser återgår till nivåer som gällde innan 2021-2022 utan att den högre prisnivån ligger kvar.

Utifrån den samhällsekonomiska utvecklingen följer en period av lågkonjunktur, där uppskattat scenario är att konjunkturen stabiliseras till ett normalläge år 2026. Bedömningen om en återgång till konjunkturrell balans är dock mycket osäker där utvecklingen i omvärlden har stor inverkan.

För kommunsektorn (kommuner & regioner) innebär lågkonjunkturen dämpade skatteinkomster och högre utgifter i löpande priser till följd av den höga inflationen och stigande ränteläge. En betydande påverkan på kommunsektorns ekonomi har de ökade pensionskostnaderna. Pensionskostnaderna beräknas komma att fördubblas i kommunsektorn mellan åren 2022 till 2024 till följd av den höga inflationen.

Ovan nämnda samhällsekonomiska faktorer förväntas således fortsatt komma påverka Vara kommun och dess bolag. Ökade elkostnader, pensionskostnader, räntekostnader samt ökade kostnader generellt pga. inflationen prognostiseras komma ha stor inverkan på ekonomin framöver.

Kommunens budgeterade resultat 2023 uppgår till 4,6 mkr vilket motsvarar 0,4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det budgeterade resultatet innebär att kommunen inte förväntas nå sitt finansiella mål för en god ekonomisk hushållning, vilket uppgår till två procent +/- en procent 2023. Det budgeterade resultatet är en följd av den samhällsekonomiska utvecklingen och dess direkta påverkan på kommunens ekonomi. I det budgeterade resultatet för 2023 finns betydande osäkerheter och risker för t.ex. lägre skatteintäkter utifrån ökad arbetslöshet och/eller ökade kostnader utöver vad som budgeterats för vilka kan komma att påverka kommunens ekonomi negativt. Liknande ekonomiska läge och bedömning om risker gäller även för 2024.

Utifrån det samhällsekonomiska läget med hög inflation, vilket innefattat kraftiga ökning av bygg- och materialpriser 2022, ligger det även osäkerheter i hur upphandling av investeringsprojekt kommer utvecklas 2023 och framöver och hur denna utveckling

kommer att påverka kommunens ekonomiska resultat och ställning.

Vad gäller befolkningsutvecklingen beräknas folkmängden i Vara kommun att öka med 543 invånare enligt senaste befolkningsprognos (Statisticon, mars 2022), från 16 162 till 16 705 personer under perioden 2021-2031. Flyttnettot förväntas bli i genomsnitt 80 personer per år och födelsenettot -26 personer per år. Totalt ger detta en förändring med 54 personer per år. Sett till folkmängd efter åldersklass är det framförallt befolkningen över 80 år som ökar kommande år, även om en ökning även syns bland vuxna i arbetsför ålder (19-65 år) och bland barn och ungdomar (upp till 19 år). Befolkningen över 80 år beräknas öka med 36 % 2031 jämfört med 2021. För barn och unga samt vuxna i arbetsför ålder är motsvarande ökning ca 2,5 %.

Befolkningens ålderssammansättning påverkar försörjningskvoten, vilket är ett demografiskt mått som visar hur många extra personer en person i yrkesverksam ålder (20-64 år) måste försörja förutom sig själv. Försörjningsbördan är och förväntas fortsätta vara hög i kommunen, och högre än genomsnittlig nivå i riket som helhet. Uppskattningsvis förväntas försörjningskvoten uppgå till 0,89 i Vara kommun kommande år, där motsvarande nivå för riket beräknas uppgå till 0,79. Utvecklingen förklaras huvudsakligen av en

åldrande befolkning. Detta innebär sammantaget att färre kommer behöva försörja allt fler.

Förändringar i befolkningens storlek och sammansättning påverkar kommunens ekonomi utifrån att effekter förväntas synas på utvecklingen av skatteunderlaget, efterfrågan på välfärdstjänster och annan kommunal service samt investeringsbehov. Den demografiska utvecklingen innebär således att samhällsplanering och finansiering behöver hänga med. Därtill innebär befolkningsutvecklingen och den ökade efterfrågan på välfärdstjänster ett ökat behov av arbetskraft. Det ökade behovet väntas bli som störst inom vård och omsorg, främst inom äldreomsorg. Här finns risk för att kommunen på grund av utmaningar i kompetensförsörjningen inte kommer att kunna genomföra välfärdsuppdraget fullt ut.

Ovanstående förväntade befolkningsutveckling ingår i kommande års budgeterade resultat. Eftersom barn, unga och äldre konsumerar övervägande del av välfärdstjänsterna, samtidigt som personer i arbetsför ålder står för finansieringen genom skatteinkomster, riskerar en förändring av befolkningens sammansättning utöver det som är förväntat i senast framtagna prognos leda till en ekonomisk påfrestning för kommunen.

Den demografiska utvecklingen i kombination med omfattande

renoveringsbehov har inneburit höga investeringsnivåer i kommunen, framförallt under åren 2018-2022. Framöver väntas investeringstakten komma att dämpas, men fortfarande ligga på en hög nivå inledningsvis och i synnerhet 2023. För att bibehålla

soliditetsnivå och därmed säkra den ekonomiska ställningen på sikt krävs ett starkt resultat, vilket utifrån ovan nämnda risker och förväntad utveckling kan innebära en utmaning.

Räkenskaper

Driftredovisning

Mkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse
Kommunstyrelsen	-83,6	-82,7	-94,2	11,5
<i>-varav förvaltningen för utveckling och service</i>	-77,0	-75,9	-84,1	8,2
<i>-varav sambällsbyggnadsförvaltningen</i>	-6,7	-6,8	-10,1	3,3
Överförmyndarnämnden		-2,2	-2,1	0,0
Valnämnden		-0,6	-0,4	-0,2
Tekniska nämnden	-23,6	-32,3	-27,7	-4,6
Bildningsnämnden	-459,6	-473,7	-473,9	0,2
Socialnämnden	-398,8	-417,1	-429,5	12,4
Miljö- och byggnadsnämnden	-4,7	-4,5	-5,5	0,9
Räddningsnämnden Västra Skaraborg	-12,4	-13,1	-13,2	0,1
Vara kommuns revisorer	-1,2	-1,0	-1,2	0,2
Summa nämndsverksamhet	-983,9	-1 027,2	-1 047,7	20,5
Finansverksamheten	41,5	26,5	18,3	8,2
Summa verksamhet	-942,4	-1 000,7	-1 029,4	28,7
Skatteintäkter och generella statsbidrag	1 052,3	1 099,2	1 072,7	26,5
Finansnetto	-10,2	-11,3	-9,3	-2,0
Summa efter finansiering	99,7	87,2	34,0	53,2
Extra ordinära poster				
Totalt	99,7	87,2	34,0	53,2

Nämnder

För nämnderna redovisas totalt sett ett överskott gentemot budget med 20,5 mkr.

Två nämnder, tekniska nämnden och valnämnden, redovisar ett underskott, övriga nämnder ett överskott.

Kommunstyrelsens överskott förklaras huvudsakligen av kvarstående budgeterade medel i central lönepott, lägre personalkostnader pga. vakanser och sjukskrivningar samt vinst vid försäljning av mark.

I socialnämndens överskott ligger såväl budgetöverskott som budgetunderskott inom de olika verksamheterna. För verksamheterna äldreomsorg och omsorg kring personer med funktionsvariation redovisas ett överskott. Överskottet förklaras framförallt av lediga boendeplatser och färre hemtjänststimmar men även av lägre färdtjänstkostnader och hyreskostnader än budget (avseende det nya korttidsboendet som ännu ej färdigställt). Verksamheten individ- och familjeomsorg redovisar å sin sida ett underskott, vilket förklaras av en ökning av familjehemsplaceringar och placeringar på

institution när det gäller vuxna, barn och unga. Under året har placeringar tillkommit som gäller vuxna, främst skyddsplaceringar utifrån våld i nära relation, vilka har ökat i antal och därmed också kostnaderna. När det gäller familjehemsvård är det fortfarande svårt att rekrytera egna familjehem, istället får kommunen köpa konsultstöd till en högre kostnad.

Tekniska nämndens underskott förklaras huvudsakligen av kostnader för rivning och sanering avseende Allébadet och av det som idag utgörs av familjecentralen. Dessa kostnader har ej budgeterats för. Därtill förklaras budgetavvikelsen bl.a. av högre kapitalkostnader inom gatu- och parkverksamheten.

Övriga nämnder, Bildningsnämnden, Miljö- och byggnadsnämnden, Räddningsnämnden Västra Skaraborg, Överförmyndarnämnden och Vara kommuns revisorer redovisar efter årets slut en budget i balans med endast mindre avvikelser.

En mera ingående analys av nämndernas resultat hittas längre fram i årsredovisningen under rubriken Verksamhetsredovisning.

Finansverksamhet

Överskottet består främst utav sänkningen av semesterlöneskulden om 7,5 mkr. Sänkningen består av att de sparade dagarna har sjunkit från 17 000 dagar till 15 000 dagar, vilket motsvarar 3,3 mkr, samt en rättning för

semesterlöneskulden för uppehållslön är gjord på 4,2 mkr. Ersättning från försäkringskassan för sjuklöner avseende Covid-19 har fördelats till nämnderna, men 1,8 mkr finns kvar på finansförvaltningen. Kostnaderna för centralt anslag för hyresförluster är lägre än budgeterat med 1,3 mkr. En rättning i anläggningsreskontran har skapat ett överskott om 2,1 mkr.

Tre poster som utgör underskott är pensionsskulden om 1,7 mkr, bidrag för infrastruktur 1 mkr och investeringsstöd till föreningar 2,9 mkr.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

En hög skatteunderlagstillväxt både för 2021 och 2022 har påverkat skatteintäkterna positivt, vilket har medfört en avvikelse om 20,7 mkr. De generella statsbidragen har ökat med 5,8 mkr, vilket beror på en korrigering av kostnadsutjämningsbidrag om 1,6 mkr, justering fastighetsavgift om 3,9 mkr samt stöd för kriget i Ukraina 0,4 mkr.

Finansnetto

De finansiella nettokostnaderna blev 2,0 mkr högre än budgeterat. Vara kommunkoncern har en koncernbank vilket bl.a. innebär att kommunen sköter all upplåning centralt och lånar ut pengar till de kommunala bolagen. Till följd av ökade marknadsräntor blev kommunkoncernens räntekostnader 0,8 mkr högre en budgeterat. Samtidigt ökar ränteintäkterna med 0,1 mkr jämfört med

budget för den utlåning som görs till bolagen. Likvidering av Vara Koncern AB har inneburit en finansiell kostnad i och med en nedskrivning av aktier om 1,5 mkr. De finansiella kostnaderna för pensionerna är

0,9 mkr högre än budgeterat. Resterande överskott om 1,1 mkr avser högre intäkter för bland annat dröjsmålsräntor.

Investeringsredovisning

Översikt per nämnd

Mkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse	Till budget 2023
Kommunstyrelsen	2,4	0,1	6,4	6,3	2,0
<i>-varav förvaltningen för utveckling och service</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>2,4</i>	<i>2,4</i>	<i>0,0</i>
<i>-varav samhällsbyggnadsförvaltningen</i>	<i>2,4</i>	<i>0,1</i>	<i>4,0</i>	<i>3,9</i>	<i>2,0</i>
Tekniska nämnden	169,5	210,4	332,5	122,1	109,8
Bildningsnämnden	6,7	5,5	7,4	1,8	1,8
Socialnämnden	0,6	0,6	1,6	1,0	1,0
Miljö- och byggnadsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	179,2	216,6	347,9	131,2	114,6

Översikt per projekt

Mkr	Ack. budget	Ack. utfall	Ack. avvikelse	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022
Tekniska nämnden						
Tråvad förskola/skola	57,0	42,5	14,5	3,0	17,4	14,5
Renovering/ombyggnation lokaler BIN	-	-	-	24,7	23,9	-0,8
Renovering/ombyggnation lokaler SOC	-	-	-	10,1	10,0	-0,1
Familjecentral	15,0	15,7	-0,7	2,3	1,6	-0,7
Ram gata/park	-	-	-	11,1	11,0	-0,1
Ram vatten och avlopp	-	-	-	15,1	14,0	-1,1
Lagman bygg & anläggningsprogram	12,0	11,4	0,6	1,3	2,0	0,7
Alléskolan förnyelse	34,0	31,4	2,6	22,6	25,3	2,8
Äldreboende/Korttidsboende	57,0	45,4	11,6	37,8	49,4	11,6
Vara reningsverk kväverening	15,0	8,2	6,8	1,2	8,0	6,8
Underhåll övriga lokaler	-	-	-	8,4	8,0	-0,4
Ram tomtområde exploatering gata	-	-	-	7,9	13,9	6,0
Kvänum förskola etapp 1	20,0	9,0	11,0	1,8	12,8	11,0
Drottninggatan inkl. GC-väg	12,0	12,5	-0,5	-0,1	0,0	0,1
Återvinningscentral	31,0	23,4	7,6	19,9	27,5	7,6
Alléhallen	46,0	10,6	35,4	5,9	41,2	35,2
Nästegårdsskolan förnyelse	22,0	4,4	17,6	1,4	19,1	17,7
Ram exploatering VA	-	-	-	3,3	9,8	6,4
Förskola Västra skolan	10,0	9,9	0,1	0,0	0,1	0,1
Larvs skola	15,0	24,4	-9,4	22,9	13,5	-9,4
Vattenverk med ledningar	2,0	1,8	0,2	0,4	1,0	0,6
Reservkraft Lagman/Sprinten	2,0	0,5	1,5	0,0	1,5	1,5
Tingshusgatan	10,0	0,7	9,3	0,2	9,6	9,4
Kyrkogatan Vedum	3,9	1,2	2,7	0,9	3,6	2,7

Mkr	Ack. budget	Ack. utfall	Ack. avvikelse	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022
Upprustning broar	2,0	0,2	1,8	0,0	1,8	1,8
Torggatan	0,5	0,2	0,3	0,2	0,5	0,3
Storgatan, delen Sveagatan till Elisgatan	0,3	0,0	0,3	0,0	0,3	0,3
Upplagsyta Gata park	4,0	3,3	0,7	3,3	4,0	0,7
Elljusspår Nedervera	-	-	-	3,1	-	-3,1
Övriga projekt	-	-	-	1,7	1,8	0,2
Summa	370,7	256,9	113,8	210,4	332,5	122,1
Kommunstyrelsen						
Förvaltningen för utveckling och service				0,0	2,4	2,4
Samhällsbyggnadsförvaltningen				0,1	4,0	3,9
Summa				0,1	6,4	6,3
Bildningsnämnden						
Inventarier				3,0	4,8	1,8
Datorer 1:1				2,5	2,6	0,1
Summa				5,5	7,4	1,8
Socialnämnden						
Inventarier				0,6	1,6	1,0
Summa				0,6	1,6	1,0
Summa, samtliga nämnder	370,7	256,9	113,8	216,6	347,9	131,2

Investeringarna uppgår till 217 mkr för kommunen, vilket är en avvikelse mot budget med 131 mkr. Avvikelsen mot budget beror bland annat på att Kvänums förskola, Nästegårdsskolan, Tråvad skola och förskola, samt Alléhallen inte påbörjats samt färdigställt som planerat.

De största investeringarna 2022 var ny- och ombyggnad av Alléskolan, Larv skola, återvinningscentral och nytt korttidsboende, samt renovering och ombyggnad av bildningsnämndens lokaler.

Av kvarvarande budget på 131 mkr föreslås 115 mkr att överföras till 2023. Den budget som föreslås överföras avser projekt som är påbörjade eller försenade men ska genomföras.

Resultaträkning

Mkr	Not, nr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
		Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Verksamhetens intäkter	2	285	321	252	335
Verksamhetens kostnader	3,4	-1 174	-1 219	-1 195	-1 252
- varav jämförelsestörande poster	5	19	19	4	4
Avskrivningar	6	-54	-69	-58	-74
Verksamhetens nettokostnader		-943	-967	-1 001	-990
Skatteintäkter	7	734	734	774	774
Generella statsbidrag och utjämning	8	318	318	325	325
Verksamhetens resultat		109	85	98	109
Finansiella intäkter	9	5	2	6	4
Finansiella kostnader	10	-14	-16	-17	-20
Resultat efter finansiella poster		100	71	87	92
Extraordinära poster (netto)					
Årets resultat		100	71	87	92

Kassaflödesanalys

Mkr	Not, nr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
		Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Löpande verksamhet					
Årets resultat		100	71	87	92
Justering för avskrivningar		54	69	58	74
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	11	-14	-17	-9	-15
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		140	123	136	151
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		-14	17	-40	-38
Ökning/minskning av förråd och varulager		1	1	-1	-2
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		-2	-16	18	-2
Medel från löpande verksamhet		125	125	113	109
Investeringsverksamhet					
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-179	-191	-217	-228
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		24	18	0	0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-2	-1	-26	-5
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Medel från investeringsverksamhet		-157	-174	-243	-233
Finansieringsverksamhet					
Ökning/minskning av långfristiga fordringar		-16	0	6	0
Ökning/minskning av långfristig skuld		0	0	150	150
Medel från finansieringsverksamhet		-16	0	156	150
Årets kassaflöde		-48	-49	26	26
Likvida medel vid årets början		49	50	1	1
Likvida medel vid årets slut		1	1	27	27

Balansräkning

Mkr	Not, nr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
		Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningstillgångar	12	1 174	1 564	1 338	1 726
Maskiner och inventarier	13	47	72	44	70
Finansiella anläggningstillgångar	14	423	19	442	23
Summa anläggningstillgångar		1 644	1 655	1 824	1 819
Omsättningstillgångar					
Förråd och exploateringsfastigheter	15	4	4	5	6
Kortfristiga fordringar	16	83	82	123	122
Likvida medel	17	1	1	27	27
Summa omsättningstillgångar		88	87	155	155
Summa tillgångar		1 732	1 742	1 979	1 975
Eget kapital, avsättningar & skulder					
Eget kapital					
Årets resultat	18	100	71	87	92
Varav Resultatutjämningsreserv		0	0	55	55
Övrigt eget kapital		445	471	545	544
Summa eget kapital		545	542	632	637
Avsättningar					
Avsättningar pensioner	19	388	391	386	390
Andra avsättningar	20	66	68	60	63
Summa avsättningar		454	459	446	453
Skulder					
Långfristiga skulder	21-23	513	513	663	663
Kortfristiga skulder	24	220	228	238	222
Summa skulder		733	741	901	885
Summa eget kapital, avsättningar & skulder		1 732	1 742	1 979	1 975
Borgens- och ansvarsförbindelser	25	6	6	3	3

Noter

NOT 1. REDOVISNINGSG- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Avsteg från LKBR och RKR:s rekommendationer

Vara kommun tillämpar efter ett kommunfullmäktigebeslut fr.o.m. 2003 års bokslut fullfonderingsmodellen istället för den lagstadgade blandmodellen som redovisningsmodell. Motiveringen till beslutet är att ge en rättvisande bild av kommunens finansiella utveckling och ställning samt skapa styrmedel för kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Innebörden av fullfonderingsmodellen är att hela pensionsskulden, inklusive pension som intjänats före 1998, belastar resultatet och att intjänade pensioner tas upp som avsättning i balansräkningen. Påverkan av val av redovisningsmodell redovisas löpande i årsredovisningen där resultat presenteras både enligt fullfonderingsmodell och lagstadgade blandmodell.

Avsteg görs även från tillämpning av RKR R5 leasingavtal, inventering av leasingavtal har påbörjats. Påverkan på resultat och ekonomisk ställning bedöms som ringa. Alla leasingavtal redovisas som operationella.

Pensioner

Pensionsskulden redovisas enligt fullfonderingsmodellen, vilket förklaras under rubriken ovan. Pensionsskuldens finansiella kostnader redovisas som finansiell kostnad i resultaträkningen. Löneskatt ingår i pensionsskulden. Intjänad individuell del som utbetalas nästkommande år upptas som kortfristig skuld i balansräkningen. Pensioner för de förtroendevalda redovisas som avsättning i balansräkningen och visstidspensioner för förtroendevalda som ännu inte aviserat sin avgång redovisas som ansvarsförbindelse.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgång är en tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk, har en nyttjandeperiod överstigande tre år och en total anskaffningskostnad över ett halvt basbelopp. Värdering sker till anskaffningsvärde. Värdeminskning sker utifrån beräknad nyttjandeperiod enligt linjär metod. Vid eventuella långfristiga lån kostnadsförs alla räntor. Huvudmetod tillämpas. Offentliga investeringsbidrag periodiseras över nyttjandeperioden.

Från och med räkenskapsåret 2015 tillämpas komponentavskrivning. Från och med år 2011 redovisas nya exploateringsfastigheter som omsättningstillgång i balansräkningen för nya exploateringsområden.

Avskrivningar

Avskrivningar beräknas på anskaffningsvärdet och börjar samma år som investeringen aktiveras. Avskrivningstiderna baseras på anläggningstillgångarnas beräknade nyttjandeperiod enligt nedan tabell och sker med rak nominell metod, d.v.s. linjär avskrivning.

- 5-60 år Markanläggningar
- 5-60 år Byggnader
- 5-10 år Maskiner, tekniska anläggningar och inventarier
- 3 år Elevdatorer och IT-inventarier

Sammanställd redovisning

I den sammanställda redovisningen ingår samtliga av Vara kommuns helägda bolag, vilka är Vara Koncern AB, Vara Bostäder AB, Vara Industrifastigheter AB, VaraNet AB samt Vara Konserthus AB. Ingen förändring av ingående bolag har skett från föregående år.

Enligt RKR R16 så kan bolag vars verksamhet är av obetydlig omfattning, vilket definieras som företag där kommunens andel av omsättning och omslutning är mindre än 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag, undantas i den sammanställda redovisningen. Men det får inte överstiga 5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. För Vara kommun innebär det att endast ovanstående bolag finns med i den sammanställda redovisningen.

En sammanslagning av kommunens och bolagens räkenskaper efter eliminering av interna poster till en redovisningsenhet kallas konsolidering. Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell fördelning. Med förvärvsmetoden menas att det egna kapitalet i dotterföretagen vid förvärvstillfället har eliminerats av kommunen.

Kommunkoncernens eget kapital utgörs, förutom av kommunens eget kapital, endast den del av bolagens eget kapital som upparbetats efter förvärvet.

Skillnader i redovisningsprinciper mellan bolagen och kommunen vad gäller uppskrivning av anläggningstillgångar har justerats till kommunens gällande principer. Skillnader i pensionsredovisning har inte justeras. Ekonomisk analys över den samlade kommunala verksamheten görs översiktligt.

Periodisering

Intäkter och kostnader hänförliga till redovisningsåret har i allt väsentligt belastat årets redovisning.

Ersättningar utbetalda till timanställda i januari 2023, men som avser december 2022 har skuldförts.

Årets förändring av semesterlöneskulden, okompenserad övertid och jour har redovisats under verksamhetens kostnader i resultaträkningen. Den totala skulden av dessa har redovisats som kortfristig skuld i balansräkningen.

Koncernkonto

Koncernkontot är ett gemensamt konto för kommunkoncernen. Saldon på de kommunala bolagens underkonton utgör fordran på eller skuld till kommunen.

Intäkter

Vara kommun följer RKR R2 där det står att skatteintäkter redovisas det år som de skattskyldigas inkomst tas upp till beskattning. Den prognos på skatteavräkningen som Sveriges Kommuner och Regioner publicerar i december räkenskapsåret har använts vid beräkning och periodisering av årets skatteintäkter.

Offentliga Investeringsbidrag periodiseras över nyttjandeperioden.

Förväntade intäkter för integration är uppbokade till 100 % då de bedöms tillförlitliga.

Anslutningsavgifter för VA periodiseras och redovisas som intäkt i resultaträkningen med 1/30-del varje år. I balansräkningen redovisas dessa som långfristiga skulder.

Jämförelsestörande poster

I RKR R11 klassificeras jämförelsestörande poster som resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. Upplysningar om sådana händelser lämnas i resultaträkning samt i not. Vara kommun gör en bedömning från fall till fall vad som ska tas upp som jämförelsestörande poster.

Särredovisning

Enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster ska en särredovisning upprättas för VA

verksamhet. Redovisningen hittas på: vara.se/kommun-och-politik/ekonomi/arsredovisning

NOT 2. VERKSAMHETENS INTÄKTER

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Försäljningsmedel	16	21	22	40
Taxor och avgifter	75	73	60	58
Hyror och arrenden	33	67	33	66
Bidrag	89	121	97	129
Övriga intäkter	71	38	38	40
Interna intäkter kostnadsförda på investeringar	1	1	2	2
Summa	285	321	252	335

NOT 3. VERKSAMHETENS KOSTNADER

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Personalkostnader	746	779	759	796
Bidrag	65	50	64	48
- varav försörjningsstöd	32	32	26	26
Köp av verksamhet	174	172	154	154
Fastigheter och inventarier	108	132	120	130
Tjänster, transporter m.m.	81	83	98	123
Bolagsskatt	0	3	0	1
Summa	1 174	1 219	1 195	1 252

NOT 4. RÄKENSKAPSREVISION

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022
	Kommunen	Kommunen
Förtroendevalda revisorer	103	100
Sakkunnigt biträde	120	140
Summa	223	240

NOT 5. JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Jämförelsestörande intäkter	0	0	0	0
Nettovinst försäljning av fastigheter	35	35	0	0
Jämförelsestörande kostnader	0	0	0	0
Investeringsstöd föreningar	-1	-1	-3	-3
E20 indexjustering	-6	-6	0	0
Ökat livslängdsantagande pensionsskulden	-9	-9	0	0
Redundans bredbandsnät	0	0	-1	-1
Summa	19	19	-4	-4

NOT 6. AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Planenliga avskrivningar				
- Byggnader och tekniska anläggningar	43	56	47	60
- Maskiner och inventarier	11	13	11	14
Nedskrivningar				
- Byggnader, nedskrivning	0	0	0	0
- Byggnader, återföring av nedskrivning	0	0	0	0
- Inventarier, nedskrivning	0	0	0	0
Summa	54	69	58	74

NOT 7. SKATTEINTÄKTER

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Preliminär skatteinbetalning	713	713	750	750
Preliminär slutavräkning innevarande år	18	18	19	19
Slutavräkning differens föregående år	3	3	5	5
Summa	734	734	774	774

NOT 8. GENERELLA STATSBI DRAG

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Inkomstutjämningsbidrag	201	201	219	219
Regleringsbidrag	48	48	44	44
Utjämningsbidrag för LSS	16	16	13	13
Fastighetsavgift	36	36	37	37
Generella bidrag från staten	9	9	11	11
Kostnadsutjämningsbidrag	8	8	1	1
Summa	318	318	325	325

NOT 9. FINANSIELLA INTÄKTER

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Ränteintäkter	4	2	5	3
Övriga finansiella intäkter	1	0	1	1
Summa	5	2	6	4

NOT 10. FINANSIELLA KOSTNADER

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Räntekostnader	2	4	6	9
Ränte- och basbeloppsuppräknings pensionsskuld	6	6	11	11
Övriga finansiella kostnader	6	6	0	0
Summa	14	16	17	20

NOT 11 ÖVRIGA EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Årets pensionsavsättning	0	0	-1	-1
Årets övriga avsättningar	-9	-9	-7	-7
Försäljning av anläggningstillgångar	-5	-10	-2	-2
Övriga ej likvidpåverkande poster	0	2	1	-5
Summa	-14	-17	-9	-15

NOT 12. MARK, BYGGNADER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Ingående anskaffningsvärde	1 770	2 263	1 913	2 421
Justering anskaffningsvärde *	-4	-4	4	2
Omklassificeringar	0	0	0	0
Årets investeringar	169	179	208	220
Årets försäljningar och utrangeringar	-22	-17	0	0
Utgående anskaffningsvärde	1 913	2 421	2 125	2 643
Ingående avskrivningar	-704	-781	-739	-823
Justering avskrivningsvärde *	4	4	0	-1
Årets avskrivningar	-43	-54	-48	-59
Återförda avskrivningar vid utrangering/försäljning	4	8	0	0
Utgående avskrivningar	-739	-823	-787	-883
Ingående nedskrivningar	0	-34	0	-34
Årets försäljningar och utrangeringar	0	0	0	0
Återförda nedskrivningar	0	0	0	0
Omklassificeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående nedskrivningar	0	-34	0	-34
Summa	1 174	1 564	1 338	1 726
Avskrivningstider (genomsnittliga), år	20	24	19	24
Uppdelat per kategori				
Mark	34	65	34	66
Verksamhetsfastigheter	528	883	736	1 091
Fastigheter för affärsverksamhet	120	120	127	127
Publika fastigheter	130	130	148	148
Fastigheter för annan verksamhet	1	1	3	3
Exploateringsmark	0	0	0	0
Pågående projekt	361	365	290	291
Summa	1 174	1 564	1 338	1 726

NOT 13. MASKINER OCH INVENTARIER

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Ingående anskaffningsvärde	271	307	280	318
Årets investeringar	10	12	8	11
Årets försäljningar och utrangeringar	-1	-1	0	0
Utgående anskaffningsvärde	280	318	288	329
Ingående avskrivningar	-223	-233	-233	-246
Återförda avskrivningar på försäljning/utrantering	1	1	0	0
Årets avskrivningar	-11	-14	-11	-13
Utgående avskrivningar	-233	-246	-244	-259
Summa	47	72	44	70
Avskrivningstider (genomsnittliga), år	4	5	8	6

NOT 14. FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Aktier, helägda dotterbolag	24	0	44	0
Andelar Kommuninvest m.fl.	18	18	23	23
Långfristig fordran VaraNet AB	2	0	1	0
Långfristig fordran Bostäder AB	379	0	374	0
Långfristig fordran Vara Industrifastigheter AB	0	0	0	0
Övriga långfristiga fordringar	0	0	0	0
Summa	423	18	442	23

NOT 15. FÖRRÅD OCH EXPLOATERINGSFASTIGHETER

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Förråd	1	1	1	1
Exploateringsfastigheter	3	3	5	5
Summa	4	4	6	6

NOT 16. KORTFRISTIGA FORDRINGAR

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Kundfordringar	12	8	15	11
Upplupna skatteintäkter	10	11	44	47
Interimsfordringar	48	49	48	48
Momsavräkning	12	12	14	15
Övriga fordringar	1	2	2	2
Summa	83	82	123	123

NOT 17. LIKVIDA MEDEL

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Koncernkonto	0	0	26	26
Övrigt kassa och bank	1	1	1	1
Summa	1	1	27	27

NOT 18. EGET KAPITAL

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Ingående eget kapital	445	471	545	544
Årets resultat	100	71	87	92
Summa	545	542	632	637

NOT 19. AVSÄTTNING TILL PENSIONER INKLUSIVE LÖNESKATT

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Pensioner intjänade före 1998	253	253	245	245
Pensioner exklusive ÖK-SAP	47	47	53	53
Pensioner ÖK-SAP	0	0	0	0
Pensioner förtroendevalda	12	12	13	13
Pensioner Vara Bostäder AB	0	3	0	3
Summa pensionsskuld	312	315	311	314
Summa skuld löneskatt	76	76	75	75
Summa pensionsskuld inkl. löneskatt	388	391	386	389
Pensioner intjänade före 1998				
Ingående avsättning exklusive löneskatt	260	260	253	253
Ränte- och basbeloppsuppräknig	4	4	7	7
Gamla utbetalningar	-17	-17	-16	-16
Ändring av grunder (livslängd)	6	6	0	0
Övrig post	0	0	0	0
Summa exklusive löneskatt	253	253	244	244
Löneskatt	62	62	60	60
Summa inklusive löneskatt	315	315	304	304
Avsatt till pensioner exklusive ÖK-SAP				
Ingående avsättning exklusive löneskatt	41	41	47	47
Försäkring	0	0	0	0
Ränte- och basbeloppsuppräknig	1	1	1	1
Nya utbetalningar	-1	-1	-1	-1
Intjänad pension	4	4	5	5
Ändring av grunder (livslängd)	2	2	0	0

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
Övrig post	0	0	1	1
Summa exklusive löneskatt	47	47	53	53
Löneskatt	11	11	13	13
Summa inklusive löneskatt	58	58	66	66
Avsatt till pensioner ÖK-SAP				
Ingående avsättning exklusive löneskatt	0	0	0	0
Utbetalning ÖK-SAP	0	0	0	0
Övrig post	0	0	0	0
Summa exklusive löneskatt	0	0	0	0
Löneskatt	0	0	0	0
Summa inklusive löneskatt	0	0	0	0
Avsatt till pensioner förtroendevalda				
Löneskatt	3	3	3	3
Summa inklusive löneskatt	15	15	16	16
Summa avsättning pensioner exklusive löneskatt				
	312	315	311	314
Löneskatt	76	76	75	75
Summa avsättning pensioner inkl. löneskatt	388	391	386	389
Utredningsgrad, %				
	99	99	99	99

NOT 20. ANDRA AVSÄTTNINGAR

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Medfinansiering E20	39	39	31	31
Medfinansiering korsning Tråvad	11	11	11	11
Medfinansiering cirkulationsplats väg 187	7	7	5	5
Finansiering cirkulationsplats väg 2621	2	2	2	2
Redundans bredband	0	0	1	1
Investeringsstöd föreningar	7	7	9	9
Uppskjutna skatter	0	2	0	4
Summa	66	68	59	63

NOT 21. LÅNGFRISTIGA SKULDER

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Låneskuld Kommuninvest	476	476	626	626
Anslutningsavgifter VA	20	20	21	21
Skuld investeringsbidrag	17	17	16	16
Summa	513	513	663	663

NOT 22. FÖRFALLOTIDER PÅ LÅNESKULDEN

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Lån som förfaller inom ett år	101	101	125	125
Lån som förfaller senare än ett år men senast fem år efter balansdagen	325	325	501	501
Lån som förfaller senare än fem år efter balansdagen	50	50	0	0
Summa	476	476	626	626

NOT 23. RÄNTEBINDNINGSTID OCH SNITTRÄNTA

Mkr	Kommunen 2022	Koncernen 2022
Räntebindning till		
2023	225	225
2024	100	100
2025	50	50
2026	100	100
2027	100	100
2028	51	50
Summa	626	625
Snittränta 2022-12-31, %	0,79	0,79

NOT 24. KORTFRISTIGA SKULDER

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Leverantörsskulder	44	50	54	58
Preliminär skatt och diverse avdrag	12	17	12	13
Interimsskulder	35	38	34	35
Momsskuld	4	4	2	3
Förutbetalda bruksavgifter VA	0	0	0	0
Kortfristig skuld Vara Konserthus AB	14	0	10	0
Kortfristig skuld Vara Koncern AB	1	0	22	0
Kortfristig skuld Vara Industrifastigheter AB	5	0	6	0
Checkkredit koncernkonto	4	4	0	0
Upplupna sociala avgifter	13	14	14	15
Upplupen semesterlön	53	55	46	47
Upplupna löner, okompenserad övertid	6	6	6	7
Upplupen pensionsskuld individuell del	22	23	23	23
Upplupen särskild löneskatt individuell del	5	6	7	7
Förskottshyror	0	2	0	5
Förutbetalda skatteintäkter	0	0	0	0
Övriga kortfristiga skulder	2	9	2	9
Summa	220	228	238	222

NOT 25. BORGENS- OCH ANSVARSFÖRBINDELSER

Mkr	Bokslut 2021		Bokslut 2022	
	Kommunen	Koncernen	Kommunen	Koncernen
Borgensförbindelser				
Förlustansvar för egna hem	0	0	0	0
Föreningsliv	1	1	0	0
Summa	1	1	0	0
Ansvarsförbindelser				
Kontanta medel omsorgstagare	0	0	0	0
Pensionsskuld för förtroendevalda *	5	5	3	3
Summa	5	5	3	3
Summa totalt	6	6	3	3

Solidarisk borgen

Vara kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige ABs samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av borgensförbindelsen. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Vara kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige ABs totala förpliktelser till 540 mdkr och totala tillgångar till 537 mdkr. Vara kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 736 mkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 723 mkr. Det innebär att Vara kommuns åtagande motsvarar ca 0,13 % av ett eventuellt fallissemang hos Kommuninvest.

Not 26. INTERNA MELLANHAVANDEN MED KONCERNFÖRETAG

Mkr	Försäljning köpare	Försäljning säljare	Fordringar borgenär	Skulder gäldenär
Vara kommun	16	9	380	41
Vara Bostäder AB	7	2	0	375
Vara Industrifastigheter AB	0	1	6	0
VaraNet AB	1	0	0	1
Vara Konserthus AB	1	13	13	4
Vara Koncern AB	0	0	22	0
Summa	25	25	421	421
	Fin. poster mottagare	Fin. poster betalare	Givna bidrag	Mottagna bidrag
Vara kommun	2	0	15	0
Vara Bostäder AB	0	2	0	0
Vara Industrifastigheter AB	0	0	0	0
VaraNet AB	0	0	0	0
Vara Konserthus AB	0	0	0	15
Vara Koncern AB	0	0	0	0
Summa	2	2	15	15

Revisionsberättelse

VARA KOMMUN
Revisorerna i Vara kommun

Till
Fullmäktige i Vara kommun

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktningen och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprovning.

Vi har under året granskat årsredovisning, delårsredovisning samt genomfört grundläggande granskning av styrelse och nämnder.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt. Resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med det verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och

beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2022.

Till revisionsberättelsen bifogas sammanställd granskningsrapport grundläggande granskning.

Vara den 6/4 2023

Onni Vehviläinen, ordförande

Anders Ekdén

Inger Gustafsson

Reino Garyd, vice ordförande

Anders Erlandsson

VARA KOMMUN

Verksamhetsredovisning

Nämnder & Kommunala
bolag

Överförmyndarnämnden

Ordförande 2022: Ulf Genitz (C)

Ordförande 2023: Christina Rikardsson (SD)

Händelser av väsentlig betydelse

- Under året har många av befintliga ställföreträdare begärt sig entledigade. Flertalet är äldre och vill trappa ner, vilket innebär att nämnden behöver rekrytera och utbilda betydligt fler ställföreträdare än normalt. Processen är tidskrävande och det är också svårt att hitta tillräckligt många ställföreträdare för att täcka behovet. Detta bedöms komma att påverka nämnden under ett par år framöver.
- Arvodet som betalas ut till ställföreträdarna är baserat på prisbasbeloppet, vilket höjdes med cirka 8 % mellan 2022 och 2023. Tidigare år har ökningen varit mellan 1 och 1,5 %. Det är huvudmannens tillgångar och inkomster som avgör om kommunen eller huvudmannen skall stå för arvodet. Denna beräkning utgår också från prisbasbeloppet. Det kommer att innebära att kommunen kommer att få stå för en större andel av arvodeskostnaden. Båda dessa faktorer kommer att innebära en kostnadsökning.

Ekonomisk översikt

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse
Intäkter	0	0	0	0
Kostnader	-1 978	-2 157	-2 138	-19
<i>varav personalkostnader</i>	-1 241	-1 166	-1 237	71
Summa nettokostnader	-1 978	-2 157	-2 138	-19

Ekonomisk analys

Resultatet för överförmyndarnämnden visar på ett underskott med 19 tkr mot budget. Underskottet beror främst på högre kostnader för konsulttjänster än vad som var budgeterat.

Valnämnden

Ordförande: Per Gunnarsson (M)

Händelser av väsentlig betydelse

- Nämnden aktiverades under början av året och arbetet med årets val till riksdag, kommun- och regionfullmäktige (RKL-valet) har pågått under större delen av året.
- En förändring av valdistriktens indelning gjordes för tätorten Vara för att anpassa distriktet till det ökade invånarantalet sedan senaste valet.
- På grund av ytterligare tillgänglighetskrav gjordes en fullständig översyn av alla röstnings- och vallokaler för att säkerställa att kommunen uppfyllde de lagkrav som ställs.
- Ungefär hälften av tidigare års röstmottagare åtog sig samma uppdrag även detta val. Det är positivt eftersom det ger en robust valorganisation med många erfarna röstmottagare på plats. Nytt för 2022 var att valkansliet ansvarade för bemanningen av förtidsröstningen.
- Nämnden och de tjänstepersoner som arbetat med valet har genomgått utbildningar från Valmyndigeten och länsstyrelsen i syfte att RKR-valet 2022 skulle genomföras på ett robust vis

med en samstämmighet i hela riket.

- Sammanfattningsvis genomfördes valet 2022 till största del på samma sätt som tidigare val men med de anpassningar som krävdes enligt lag. I Vara kommun upplevdes det inte bli några långa köer eller väntetider på valdagen som uppstod i många andra kommuner.

Ekonomisk översikt

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse
Intäkter	0	479	380	99
Kostnader	0	-1 045	-780	-265
<i>varav personalkostnader</i>	0	-945	-608	-337
Summa nettokostnader	0	-566	-400	-166

Ekonomisk analys

Valnämnden gör ett underskott mot budget om 166 tkr. Underskottet beror främst på antalet röstmottagare i vallokalerna, inklusive det nya valdistriktet, och att förtidsröstningen bemannades med huvudsakligen externt rekryterade röstmottagare snarare än intern personal via biblioteken som skött arbetet tidigare. Arvodena ligger ca 300 tkr över budget men bedömningen var att bemanningen behövdes för att kunna genomföra valet på ett bra sätt.

Kommunstyrelsen

Ordförande 2022: Gabriela Bosnjakovic (M)

Ordförande 2023: Lars Gezelius (M)

Förvaltningen för utveckling och service

Förvaltningschef: Anna Cederqvist

Händelser av väsentlig betydelse

- Beslut om etablering av ett kontaktcenter fattades av kommunfullmäktige i februari. Under våren genomfördes en upphandling av externt konsultstöd för projektets genomförande. Projektorganisationen är nu på plats och arbetet i full gång inför planerad start i september 2023.
- En utredning har skett av organisationen för säkerhetssamordning. Beslut har fattats av kommunfullmäktige om att inrätta en säkerhetssamordnarfunktion i Vara som samverkar med Essunga och Grästorp från och med 2023.
- Beslut har fattats om att Vara kommun från och med 2023 ska ingå i Räddningstjänsten Östra Skaraborg.
- Kommunstyrelsen har gett i uppdrag till förvaltningen för utveckling och service att ta fram en bredbandsstrategi för Vara

kommun.

- Kick-off av Verksamhetsutveckling 2022 skedde under maj månad för samtliga medarbetare i Vara kommun. Temat för verksamhetsutvecklingen är social och miljömässig hållbarhet och kommer att pågå under hela 2023.
- En samverkansöverenskommelse för Vara kommun och Lokalpolisområde Västra Skaraborg har tecknats gällande långsiktigt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.

Ekonomisk översikt

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse
Kommunfullmäktige	3 380	1 409	1 427	18
Kommunstyrelse	18 588	18 798	19 018	220
<i>-varav bidrag kommunala bolag</i>	<i>15 133</i>	<i>15 435</i>	<i>15 435</i>	0
Stab	19 023	17 147	18 477	1 330
Kansliavdelning	5 996	6 487	6 214	-273
Ekonomiavdelning	8 195	8 331	8 687	356
HR-avdelning	17 082	17 255	19 515	2 260
Kommunikationsavdelning	4 693	6 477	7 540	1 063
Summa exkl. löneanslag	76 957	75 904	80 878	4 974
Centralt löneanslag	0	0	3 236	3 236
Summa inkl. löneanslag	76 957	75 904	84 114	8 210

Ekonomisk analys

Förvaltningens budget för 2022 uppgår till 84 114 tkr inkl. medel för centralt löneanslag. Kvarvarande löneanslag uppgår efter fördelning utifrån årets löneökningar till 3 236 tkr vid årets slut. Förvaltningen redovisar efter 2022 års bokslut ett överskott om totalt 8 210 tkr inkl. kvarvarande löneanslag.

Under året har kommunens gemensamma verksamhetsutveckling startats upp, av den totala budgeten på 2 000 tkr finns 502 tkr kvar vid årets slut. Inom staben finns också ett överskott om 645 tkr kvar på grund av vakant juristtjänst.

Kommunikationsavdelningens överskott beror till största del på den budgetväxling från övriga förvaltningar som gjordes under året av medel till kontaktcentret vilket inte har kommit igång helt än utan är i implementeringsstadiet.

HR-avdelningen visar ett överskott på 2 260 tkr och av det är 1 410 tkr hänförligt till personalpoolen. Kommunens Vinterfest kunde inte genomföras år 2022 varför det finns 650 tkr kvar.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Förvaltningschef: Johanna Forslund-Kullander

Händelser av väsentlig betydelse

- Trots oroligt omvärldsläge med ökad inflation och stigande energipriser så har det planerade byggandet och det lokala näringslivets produktion legat stabilt. Dock minskar nyföretagandet vilket ofta är korrelerat med låg arbetslöshet.
- Planprogrammet på Håkan-Månsgården (kommande bostadsområde i Vara) pågår. Lassagården (påbörjat bostadsområde i Vara) är i genomförandefas och en kampanj under namnet "Leva Livet i Levene" för byggmöjligheter i Levene har rullat i sociala medier under första kvartalet 2022.
- Arbeten inom flera delregionala forum har fortsatt, bl.a.:
 - Business Region Skaraborg (BRS) gick in i uppdateringsskede gällande kommunernas offertberedskap, d.v.s. erbjudanden om byggbar mark.
 - En intensifiering av arbetet inom samhällsbyggnad initierades för alla samhällsbyggnads- och näringslivsfunktioner i delregionen. Detta för att kunna möta efterfrågan på kompetensförsörjning hos befintliga och kommande arbetsgivare.

- Projektet Livet i Skaraborg eller Inflyttarservice som syftar till att stärka Skaraborg som plats att bo och leva på som en viktig del av kompetensförsörjningen har löpt på under 2022.
- En Bostadsförsörjningsgrupp har initierats på Vara kommun för att jobba löpande och strategiskt för att det som byggs ska bidra till en hållbar bostadsförsörjning ur en rad olika perspektiv.
- Arbetet med att jobba långsiktigt med företagsklimatet i den nya samhällsbyggnadsförvaltningen har fortsatt, bland annat genom fokus på onödig efterfrågan samt god kommunikation.

Ekonomisk översikt

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse
Plan	2 087	2 178	4 701	2 523
Tillväxt	4 600	4 635	5 383	748
Summa nettokostnader	6 687	6 813	10 084	3 271

Ekonomisk analys

Vid årets slut redovisas ett överskott mot budget på 3 271 tkr. Den största förklaringen ligger i försäljning av mark där det har gjorts en vinst om ca 2 700 tkr. Förvaltningen har också lägre personalkostnader än budget (ca 750 tkr) vilket beror på föräldraledigheter samt vakanser.

Inom planverksamheten är det totala överskottet 2 525 tkr vid årets slut och det inkluderar markförsäljningar. Om vinsten från markförsäljningarna och personalkostnaderna exkluderas visar plan ett underskott om 530 tkr och det beror främst på lägre intäkter än budget.

Inom verksamheten tillväxt ingår näringsliv samt kollektivtrafik.

Näringsliv visar ett i stort sett nollresultat för året medans kollektivtrafiken lämnar ett överskott om ca 675 tkr. Överskottet beror på betydligt lägre kostnader för den särfinansierade trafiken där enheten betalar för administrationskostnaden för färdtjänst.

Tekniska nämnden

Ordförande 2022 & 2023: Erik Lindström (M)

Förvaltningschef: Nils Gustavsson

Händelser av väsentlig betydelse

- Verksamheterna har flyttat in i den nybyggda Tråvads skola samt i ny lokal för bygg- och anläggningsprogrammet på Lagmansgymnasiet. Varas nya familjecentral har tillskapats och tagits i drift. Renoveringen och ombyggnationen av Larvs skola slutfördes sent under året. Första steget i Alléskolans förnyelse i form av ombyggnation av köket och matsalen är slutförd. Byggnation fortsätter för de praktiskt-estetiska ämnena på Alléskolan. Alléhallsprojektet har påbörjats och så också tillbyggnad av två avdelningar till Kvänums förskola.
- Försäljningsprocessen av Nordhemsgatan 22 i Vara tätort stoppades och fastigheten fungerar nu som ett boende för ukrainska flyktingar.
- Nya kväverenningssteget vid Vara reningsverk har driftsatts.
- Ansvaret för avfallsverksamheten har övergått till kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg. Varas nya återvinningscentral i Heljeved har byggts klart under året.
- Ett elljusspår och ett utegym har anlagts på den gamla deponin

i Nedervara i Vara tätort. Detta i ett led att öppna upp området som ett natur- och rekreationsområde.

Ekonomisk översikt

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse
Teknisk nämnd	261	272	272	0
Teknisk förvaltning	0	0	0	0
Markförvaltning	1 452	2 446	2 271	-175
Fastighetsenhet	-1 540	4 821	1 000	-3 821
VA-enhet	0	0	0	0
Gatu- och parkenhet	24 364	25 343	24 135	-1 208
Kostenhet	-372	-288	0	288
Lokalvårdsenhet	-547	-295	0	295
Summa nettokostnader	23 618	32 299	27 678	-4 621

Ekonomisk analys

Tekniska nämndens totala budgetram uppgick till 27 678 tkr för år 2022. Resultatet för nämnden som helhet blev ett underskott på 4 621 tkr. Största anledningen till avvikelsen i driftbudgeten, cirka 2 900 tkr, är två stycken entreprenadarbeten som under tidigare år felaktigt hade bokförts på investeringsprojekten Alléhallen respektive Familjecentralen. Bägge arbetena avsåg rivningar i anslutning till byggnationerna och överfördes därför till drift.

Bildningsnämnden

Ordförande: Peter Jonsson (M)

Förvaltningschef: André Essebro

Händelser av väsentlig betydelse

- Ny central organisation är på plats i bildningsförvaltningen. Tre skolverksamhetschefer har ersatts av en verksamhetschef för skolan och en utvecklingsledare. Gymnasieverksamheten organiseras under bildningschef och verksamhetschef ansvarar för förskola och grundskola.
- Ett nytt V6-gemensamt verksamhetssystem för elevregister är infört.
- Familjecentralen har invigts och öppen förskola har startats.
- Ny utbildningsanordnare har tagit över SFI-undervisningen. Den nya utbildningsanordnaren är AU Utbildning.
- Den försenade byggnationen av Kvänums förskola påbörjades i slutet av 2022.
- Hög frånvaron för både elever och lärare under pandemin med medföljande kunskapsskuld är en stor utmaning. Att främja skolnärvaro är ett uttalat utvecklingsområde för bildningsförvaltningen.
- Renovering av Alléköket är genomfört.
- Lagmangymnasiet har ökat antalet elever till läsåret 22/23. I början av läsåret 22/23 var det 435 elever (varav 55 på IM) att jämföra med 426 elever (varav 46 på IM) samma tidpunkt 2021.
- Vara Badhus tappade ca 10 000 besök under årets första veckor vilket inte har kunnat återhämtas helt.
- Vara Utomhusbad slog besöksrekord sommaren 2022 med ca 15 000 besökare.
- Biblioteksrummet har invigt ny barnavdelning.
- Ett uppskattat Jordgubbens Dagar genomfördes efter två års uppehåll.

Ekonomisk översikt

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse
Nämnd	1 056	1 135	1 189	54
Förskola	91 158	91 828	87 866	-3 962
Grundskola, förskoleklass och fritids	212 349	215 960	219 283	3 323
Gymnasiet	81 259	85 330	80 636	-4 694
Särskolan, grund och gymnasie samt all vuxenutbildning	28 476	33 337	37 534	4 197
Kultur och fritid	40 266	37 961	39 964	2 003
Verksamhetsövergripande	5 056	8 118	7 396	-722
Summa nettokostnader	459 620	473 669	473 868	199

Ekonomisk analys

Från 2022 har en ny resursfördelningsmodell använts och det upptäcktes att resursfördelningen blivit fel för förskolan och verksamheten har tilldelats för lite medel vilket förklarar förskolans underskott.

Bidrag har erhållits från Skolverket för likvärdig skola detta budgeterades till 6 378 tkr och beslutades av Skolverket till 10 869 tkr.

Gymnasieskolan har inte kunnat anpassa sig till budgetramen.

Gymnasieverksamhetens netto för köp och sälj av gymnasieplatser har ett utfall 830 tkr över budget. Personalkostnaderna ligger 1,5 mkr över budget och övriga kostnader har överskridits med 2,4 mkr.

Särskolan har genom personalplanering genererat ett överskott om 2 mkr. Köp av platser inom gymnasiesärskolan visar ett överskott om 1,4 mkr. Vuxenutbildningen har fått en återbetalning om 732 tkr som avsåg föregående år.

Kultur och Fritids överskott beror på ej tillsatta vakanser inom Kulturskolan samt tillgång till statsbidrag som ackumulerats under pandemin.

Socialnämnden

Ordförande 2022: Ulf Genitz

Ordförande 2023: Elin Härling

Förvaltningschef: Sverker Andersson

Händelser av väsentlig betydelse

- Covid-19 har under året påverkat nämndens verksamheter personal- och verksamhetsmässigt samt även ekonomiskt.
- Kostnaderna för sjuklön är fortfarande höga 2022.
- Individ- och familjeomsorgen (IFO) har med anledning av flera vakanser anlitat konsulter.
- I början av andra halvåret 2022 upptäcktes bristande dokumentation och handläggning inom ekonomiskt bistånd. Åtgärder har vidtagits och en Lex Sarah-utredning har skickats till Inspektionen för vård och omsorg, IVO, som avslutade ärendet utan vidare åtgärder.
- Under 2022 invigdes familjecentralen Familjehuset Ängen som är en viktig verksamhet för förebyggande arbete och samverkan.
- Arbets- och sysselsättningsenheten (AME) har fortsatt en positiv trend vad gäller avslut till arbete och har också under 2022 fortsatt att utveckla cirkulär ekonomi i form av återbruk

och återvinning.

- Sänkt nattarbetstidsmätt för arbetstagare inom kommunals avtalsområde har skett från första april 2022.
- Verksamheter inom omsorgen kring personer med funktionsvariationer (OF) har märkt av ett ökat antal LSS-beslut.
- IVO genomförde en granskning av den medicinska vården på särskilda boenden och konstaterade brister inom kompetensnivå, dokumentation, läkemedelshantering och vård i livets slutskede. Utifrån IVO:s återkoppling har en risk- och konsekvensanalys samt handlingsplan tagits fram.
- Statliga bidrag har sökts för året såsom:
 - Äldreomsorgslyftet
 - Återhämtningsbonusen
- Stimulansmedel har även rekviderats för andra verksamhetsområden, t.ex. digitalisering, psykiatri och familjehem.
- På grund av kriget i Ukraina har ca 30 personer anvisats och har fått boende i bostäder på Nordhemsgatan och Odengården.

Ekonomisk översikt

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse
Administration/Nämnd	10 725	11 184	12 289	1 105
Gemensamt Socialförvaltningen	-7 899	-2 883	19 192	22 075
IFO	91 144	91 941	78 334	-13 607
OF	101 152	106 023	108 645	2 622
ÄO	191 742	198 893	198 734	-159
Kost	11 953	11 923	12 258	335
Summa nettokostnader	398 817	417 081	429 452	12 371

Ekonomisk analys

Nämnden redovisar ett överskott om 12 371 tkr.

Centralt redovisas ett överskott med 23 180 tkr, vilket beror på minskade kostnader för utbildning, vakanta tjänster del av året och övriga kostnader. Kostnaderna för färdtjänst är ca 3 200 tkr mindre än budget, p.g.a. att antal resor är fortsatt färre. Vidare har antal hemtjänsttimmar minskat även 2022. I överskottet ligger även tillskottet med 3 000 tkr vilket är en politisk prioritering, samt tillskott för hyra till nya korttidsavdelningen med 3 900 tkr.

IFO och AME redovisar ett underskott med 13 607 tkr, vilket förklaras av:

- En ökning av familjehemsplaceringar och placeringar på institution. Även skyddsplaceringar utifrån våld i nära relation har ökat.
- Ökade personalkostnader till följd av personalomsättning, sjukdom och vakanser. Det har därför varit nödvändigt att anlita inhyrd personal för att bedriva en rättssäker kärnverksamhet.

Miljö- och Byggnadsnämnden

Ordförande 2022 och 2023: Johannes Lundén (M)

Förvaltningschef: Johanna Forslund Kullander, Enhetschef: Olof Ryberg

Händelser av väsentlig betydelse

- Det omfattande arbetet med att ta fram en gemensam miljöbalkstaxa för V6-kommunerna är klart och taxan är antagen av kommunfullmäktige.
- Personalomsättningen har varit hög inom miljöverksamheten. Under hösten rekryterades fyra nya miljöinspektörer. Detta påverkar enhetens effektivitet och arbetsbelastning samt det ekonomiska förutsättningarna, inte minst på intäktssidan. Förhoppningen framåt är att läget ska stabilisera sig.
- Arbetet med framtagande av den lagstadgade behovsutredningen för arbetet enligt miljöbalken slutfördes under år 2022 och presenteras och beslutades i nämnd under januari 2023.
- För tillsynen på bygg av så kallade ovårdade fastigheter genomfördes för första gången en "tillsynsvecka" i februari där hälften av de tidigare pågående ärendena kunde avslutas.
- Arbetet med att jobba långsiktigt med företagsklimatet i den

nya samhällsbyggnadsförvaltningen har fortsatt, bland annat genom att fokusera på att tillskapa förutsättningar för att undvika onödig efterfrågan och att kommunicera på ett sätt som inte skapar merarbete. En viktig del i detta är arbetet med nya externwebben samt implementeringen av ett kontaktcenter, d.v.s. sådant som skapar mervärde och service "på utsidan" och avlastar "på insidan".

- Enheten har fortsatt ett antal projekt igång inom miljöområdet och projektet "Vara vinner vatten" blev under året förlängt med två år tom år 2025.

Ekonomisk översikt

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse
Nämnd	381	398	438	40
Ledning och övrig myndighetsutövning	1 239	1 300	1 305	5
Bygg- och kartverksamhet	589	211	1 230	1 019
Miljö- och hälsoskyddsverksamhet	2 481	2 638	2 519	-119
Summa nettokostnader	4 690	4 547	5 492	945

Ekonomisk analys

Miljö- och byggnadsnämnden har en total budget om 5 492 tkr år 2022.

Vid årets slut har 4 547 tkr förbrukats vilket innebär ett överskott om 945 tkr.

Inom bygg- och kartverksamheten blev det ett överskott på 1 019 tkr, vilket beror på högre intäkter inom bygglov.

Miljöverksamheten visar ett underskott om 119 tkr vid årets slut. Den största anledningen till underskottet är vakanser på enheten. Antalet vakanser gör att tillsynsplanen på miljösidan inte kan följas vilket leder till kraftigt minskade intäkter mot budget (950 tkr avseende taxor), det största intäktstappet mot budget är inom enskilda avlopp. Vakanserna leder naturligt också till lägre personalkostnader (1 019 tkr) men i och med att medel har behövs läggas på rekryteringsinsatser väger det inte helt upp intäktstappet.

Räddningsnämnden Västra Skaraborg

Ordförande 2022: Ulla Andersson (S)

Förvaltningschef: Joakim Ramåker

Händelser av väsentlig betydelse

- Under 2022 utreddes och beslutades att söka medlemskap i kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Skaraborg. Beslut att söka medlemskap antogs i samtliga kommunalfullmäktige under våren 2022 efter att en utredning presenterades. Godkännande av ansökan antogs i Östra Skaraborgs kommunalfullmäktige under hösten 2022. Arbetet med att slå samman Västra och Östra Skaraborg har gjorts under större delen av 2022 med inriktningen ”under förutsättning att ” för att kunna starta den nya organisationen januari 2023. Nytt namn är Räddningstjänsten Skaraborg.
- Säkerhetssamordnarorganisationen beslutades under 2022 att förändras genom att Lidköpings kommun anordnar en egen organisation. Vara, Grästorp och Essunga anordnar en egen organisation med säte i Vara. Den nya organiseringen startar januari 2023.
- Trygghetscentralen får allt fler anslutna larm från alla kommunerna. Från januari 2023 kommer Trygghetscentralen

utföra tjänster åt Lidköping, Vara, Grästorp och Essunga på samma vis som tidigare. Dock får denna verksamhet hållas separat från andra verksamheter eftersom den endast betjänar fyra av elva kommuner inom den nya organisationen.

Ekonomisk översikt

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse
Intäkter	0	0	0	0
Kostnader	-12 418	-13 127	-13 248	121
<i>varav personalkostnader</i>	0	0	0	0
Summa nettokostnader	-12 418	-13 127	-13 248	121

Ekonomisk analys

Räddningsnämnden visar totalt ett överskott 172 tkr på grund av lösningen med Tf. Räddningschef som är ersatt av personal inom organisationen som en temporär lösning och minskade personalkostnader på förebyggande sidan då vakanser inte är tillsatta. Varas del av överskottet är 21,58 % enligt fördelningsnyckel. Varas redovisade överskott om 121 tkr kommer dock till största del från föregående års överskott från verksamheten som i redovisningen hamnade år 2022 pga. ej helt samstämmig ekonomiprocess.

Revisionen

Ordförande 2022: Onni Vehviläinen (M)

Ordförande 2023: Mattias Andersson (HVKB)

Händelser av väsentlig betydelse

I enlighet med kraven i kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet har revisorerna under året:

- Granskat kommunens styrelser och nämnder och bolag utifrån Kommunfullmäktiges mål, uppdrag och budget.
- Granskningen har genomförts genom granskning av protokoll, dialogmöten med styrelser och nämnder samt vid behov fördjupade granskningar.
- Revisorerna har inom ramen för V6-samverkan arrangerat en revisionskonferens. I fokus vid konferensen var den nya standarden för räkenskapsrevision, lekmannarevision i kommunala bolag och proportionen om god kommunal hushållning.
- Revisorerna har granskat upprättat delårsbokslut och årsbokslut.
- Vid årets slut har revisorerna uttalat sig i ansvarsfrågan och redovisat sitt ställningstagande till kommunfullmäktige.

- Utöver granskning av den kommunala verksamheten har revisorerna direkt eller indirekt granskat de kommunalförbund kommunen är medlem i samt de gemensamma nämnder och samverkansavtal kommunen har med andra kommuner.

Ekonomisk översikt

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse
Intäkter	0	0	0	0
Kostnader	-1 247	-1 003	-1 227	224
<i>varav personalkostnader</i>	-382	-371	-480	109
Summa nettokostnader	-1 247	-1 003	-1 227	224

Ekonomisk analys

Revisionen redovisar ett positivt resultat mot budget med 224 tkr. Det positiva resultatet förklaras av att revisorerna under året endast genomfört en fördjupad granskning och att en av revisorerna under året haft stora svårigheter med att medverka vid revisionens sammanträden. Revisorerna avsåg att under 2022 delta vid KOMEK-mässan i Malmö. Medel var avsatt för detta i budget. På grund av pandemin valde revisorerna att inte delta vid mässan. Under normala omständigheter genomför revisionen under revisionsåret en rad besök i verksamheterna. På grund av pandemin och smittorisk har dessa inte genomförts under 2022. Detta har inneburit lägre arvodeskostnader än normalt.

Vara Koncern AB

Ordförande: Per Gunnarsson (M)

VD: Anna Cederqvist

Händelser av väsentlig betydelse

- På en extra bolagsstämma under hösten 2022, beslutade styrelsen att bolaget ska träda i frivillig likvidation. Styrelsen har i samband med beslut om frivillig likvidation lämnat en redovisning av viktiga händelser, samt att bolagets revisor har lämnat ett yttrande. Beslutet registrerades hos Bolagsverket den 14 december 2022. Kallelse på okända borgenärer har utfärdats.
- Bolaget har under hösten överlåtit samtliga aktier i Vara Konserthus AB, Vara Bostäder AB, Vara Industrifastigheter AB och VaraNet AB till Vara kommun, vilket innebär att Vara Koncern AB inte längre äger några aktier. Köpeskillingen uppgick till:
 - Vara Konserthus AB: 2 000 tkr,
 - Vara Bostäder AB: 13 300 tkr,
 - Vara Industrifastigheter AB: 700 tkr,
 - VaraNet AB: 5 600 tkr.
- Vara Koncern AB har under året hanterat dotterbolagens årsredovisningar, delårsrapporter och uppföljningar av målen i

affärsplanerna. Vidare har Vara Koncern AB hanterat dotterbolagens budgetar för överlämnande till budgetberedningen. Bolaget har även tagit del av och överlämnat dotterbolagens uppföljning av intern kontroll till kommunstyrelsen.

- Verksamhetsdialoger har skett under året med företrädare för Vara Konserthus AB:s styrelse och VD, samt med VaraNet AB:s styrelse och VD.

Ekonomisk översikt

Ekonomiska nyckeltal

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Balansomslutning, tkr	22 484	22 312
Soliditet, %	100	100

Ekonomisk analys

Årets resultat är ett underskott om 184 tkr, vilket är 11 tkr högre än budget och beror på ökade kostnader på grund av likvidationen.

Kostnaderna består i huvudsak av styrelsearvoden, administration och revision.

Resultaträkning

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse
Rörelseintäkter				
Nettoomsättning	0	0	0	0
Övriga rörelseintäkter	0	0	0	0
	0	0	0	0
Rörelsekostnader				
Övriga externa kostnader	-94	-109	-94	-15
Personalkostnader	-82	-75	-79	4
Avskrivningar	0	0	0	0
	-176	-184	-173	-11
Rörelseresultat	-176	-184	-173	-11
Finansiella poster				
Ränteintäkter och liknande resultatposter	0	0	0	0
Räntekostnader och liknande resultatposter	0	0	0	0
	0	0	0	0
Resultat efter finansiella poster	-176	-184	-173	-11
Bokslutsdispositioner	0	0	0	0
Resultat före skatt	-176	-184	-173	-11
Skatt på årets resultat	0	0	0	0
Årets resultat	-176	-184	-173	-11

Vara Bostäder AB

Ordförande 2022: Lars Gezelius (M)

Ordförande 2023: Tommy Åkerstedt (M)

VD: Håkan Lindell

Händelser av väsentlig betydelse

- De stigande energi- och räntekostnaderna har dock påverkat ekonomin kraftigt det senaste halvåret. Stigande inflation med följd av livsmedels- och drivmedelskostnader har medfört att hyresgästers ekonomi blivit ansträngd, men inte förorsakat så stor skada att hyresinbetalningar uteblivit i märkbar utsträckning.
- Personalstyrkan har under året förändrats genom att tre fastighetsskötare gått i pension och projektansvarige valt att avsluta sin tjänst. Nyrekrytering har skett, en fastighetsskötare samt en personal för uthyrning av lägenheter. En ny tjänst har skapats med titeln Teknisk Förvaltare.
- För att bemöta behovet av att erbjuda digitala tjänster har bolaget investerat i ett nytt fastighetssystem där kunder kommer erbjudas tjänsterna Mina Sidor, kösystem m.m.
- Nyproduktionen kallad Brinkestigen har dessvärre drabbats av ett antal vattenskadorna i badrummen som uppkommit genom

någon form av konstruktionsfel. Ansvarigt företag för byggnationen gick i konkurs under året med innebörden att bolaget kommer att få stå för dessa kostnader framöver.

Ekonomisk översikt

Ekonomiska nyckeltal

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Balansomslutning, tkr	480 407	477 653
Soliditet, %	15,6	16,1

Ekonomisk analys

De ökade intäkterna beror främst på att vakansgraden minskat genom nya rutiner i uthyrningsprocessen.

Då bolaget varit kostnadsmedvetna i underhåll och reparationer så har man lyckats möta de högre kostnaderna för energi och räntor bra och avslutar året något under budget.

Resultaträkning

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse
Rörelseintäkter				
Nettoomsättning	46 157	48 984	47 400	1 584
Övriga rörelseintäkter	1 456	317	500	-183
	47 613	49 301	47 900	1 401
Rörelsekostnader				
Övriga externa kostnader	-19 599	-22 459	-19 800	-2 659
Personalkostnader	-6 482	-6 364	-7 400	1 036
Avskrivningar	-12 487	-12 995	-12 500	-495
	-38 568	-41 818	-39 700	-2 118
Rörelseresultat	9 045	7 483	8 200	-717
Finansiella poster				
Ränteintäkter och liknande resultatposter	22	23	0	23
Räntekostnader och liknande resultatposter	-4 008	-5 078	-4 800	-278
	-3 986	-5 055	-4 800	-255
Resultat efter finansiella poster	5 059	2 428	3 400	-972
Bokslutsdispositioner	-831	960		960
Resultat före skatt	4 228	3 388	3 400	-12
Skatt på årets resultat	-896	-703		-703
Årets resultat	3 332	2 685	3 400	-715

Vara Industrifastigheter AB

Ordförande 2022: Lars Gezelius (M)

Ordförande 2023: Tommy Åkerstedt (M)

VD: Håkan Lindell

Händelser av väsentlig betydelse

- De stigande energi- och räntekostnaderna har endast haft en liten påverkan på ekonomin, mycket tack vare att bolaget har avtal med elbolaget och ingen belåning.
- Hyressituationen har i stort varit oförändrad under året.
- Lokaler och arbetsplatser, så kallade co-working space, som tagits fram tillsammans med kommunen och Vara Konserthus AB har inte utvecklats i den utsträckning som förväntats. Testperioden har förlängts och projektet kommer att fortlöpa under 2023 med utökad marknadsföring.

Ekonomisk översikt

Ekonomiska nyckeltal

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Balansomslutning, tkr	16 381	17 022
Soliditet, %	90,2	89,7

Ekonomisk analys

Bolaget har en något lägre intäkt gentemot budget, vilken var lagd i överkant. Kostnaderna har inte påverkats nämnvärt då elabonnemangen är låsta och räntekostnaderna är obefintliga.

Resultaträkning

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse
Rörelseintäkter				
Nettoomsättning	3 385	2 647	2 800	-153
Övriga rörelseintäkter	3 451	0	100	-100
	6 836	2 647	2 900	-253
Rörelsekostnader				
Övriga externa kostnader	-1 590	-1 611	-1 500	-111
Personalkostnader	-31	-29	-20	-9
Avskrivningar	-529	-384	-450	66
	-2 150	-2 024	-1 970	-54
Rörelseresultat	4 686	623	930	-307
Finansiella poster				
Ränteintäkter och liknande resultatposter	0	0	0	0
Räntekostnader och liknande resultatposter	-33	0	0	0
	-33	0	0	0
Resultat efter finansiella poster	4 653	623	930	-307
Bokslutsdispositioner	-1 030	-47	0	-47
Resultat före skatt	3 623	576	930	-354
Skatt på årets resultat	-747	-121	0	-121
Årets resultat	2 876	455	930	-475

Vara Konserthus AB

Ordförande: Sture Carlsson

VD: Petra Kloo

Händelser av väsentlig betydelse

- Coronapandemin som från våren 2020 och fram till 9 februari 2022 i olika omfattning begränsade verksamheten, har påverkat bolagets ekonomi på ett omfattande sätt.
- Publiken är ännu inte tillbaka i samma omfattning som 2019, hela branschen ser en nedgång på 20-30% i biljettförsäljningen. Nedan bolagets försäljningssiffror 2022 mot 2019.

	2019 helår	2022 helår	Nedgång, %	2019 höst	2022 höst	Nedgång, %
Biljetter sålda under perioden	64576	41119	36%	38267	26499	31%
Biljetter utnyttjade under perioden	61207	46351	24%	28774	28077	2%

- Köpbeteendet är förändrat, kunden köper sin biljett så nära evenemanget som möjligt. Trenden syns tydligt i matrisen. Hösten 2019 och hösten 2022 utnyttjades lika många biljetter, dvs lika många människor besökte ett evenemang. Betydligt färre biljetter såldes för framtida evenemang under samma period.

- Även hög inflationstakt har påverkat publikens köpkraft och framtida biljettintäkter är svåra att förutspå.
- Produktionsbolag som hyr in sig i bolagets lokaler tvekar inför att satsa på turnéer.
- Artister kända för en bred allmänhet som bolaget engagerar höjer sina gager.
- Bolaget är aktivt i sökande av andra finansieringskällor och har under hösten fått beviljat en ansökning hos Stenastiftelsen motsvarande 1 mnkr för att genomföra en jubileumsfestival under 2023 då Vara Konserthus firar 20 år. Bolaget har en förhoppning om att även det lokala näringslivet ska se möjlighet att bidra till firandet.

Ekonomisk översikt

Ekonomiska nyckeltal

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Balansomslutning, tkr	28 964	25 334
Soliditet, %	26,5	32,8

Ekonomisk analys

Pandemin har de senaste tre åren gjort det svårt att prognosticera bolagets ekonomi vilket även för 2022 syns i avvikelsen mellan budget och resultat. När detaljbudgeten för 2022 slogs fast i slutet på 2021 hade pandemi-restriktionerna varit hävda sedan slutet på september. Man hade infört vaccinationspass som en möjlighet för scenkontsinstitutioner att slippa införa nya avståndsdirektiv i salongerna och det fanns en tro på att verksamheten skulle kunna hitta tillbaka till det normala igen. Alldeles i början på 2022 infördes dock, trots vaccinationspass, åter nya pandemi-restriktioner som gjorde att bolaget under årets två första månader återigen fick ställa in sin verksamhet. Bolagets nettoomsättning som består av biljettförsäljning, konferensförsäljning, uthyrningar och restaurangförsäljning är påverkad av stängningen i början på året. Egenfinansieringsgraden har dock återhämtat sig från de 15% som bolaget låg på under de två första pandemiåren och är nu åter tillbaka på 30%.

När bolaget inte producerar scenkonst sparas kostnader. De sparade kostnaderna under årets initiala nedstängning syns i jämförelsen av övriga externa kostnader.

Övriga rörelseintäkter består till största delen av de offentliga bidragen från Vara kommun och Västra Götaland samt mindre bidrag från övriga externa stiftelser. Avvikelsen består av en ramökning på 664 tkr via kultursamverkansmodellen samt högre uppräknings av befintliga bidrag än budgeterat för. Här syns även tillskott i form av bidrag från ett antal stiftelser som sökts och beviljats under året. Noteras bör att bolaget har med sig 2 mnkr i covidstöd från Västra Götalandsregionen från föregående år. Medel som inte kommer att beviljas för kommande år.

Med tanke på det osäkra samhällsekonomiska läget kommer bolaget att nyttja möjligheten till överavskrivning så att skattemässigt lägre resultat uppnås.

Resultaträkning

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse
Rörelseintäkter				
Nettoomsättning	7 784	20 879	22 260	-1 381
Övriga rörelseintäkter	47 793	48 112	46 764	1 348
	55 577	68 991	69 024	-33
Rörelsekostnader				
Övriga externa kostnader	-25 764	-35 507	-37 804	2 297
Personalkostnader	-25 565	-30 556	-30 217	-339
Avskrivningar	-2 271	-2 091	-2 253	162
	-53 600	-68 154	-70 274	2 120
Rörelseresultat	1 977	837	-1 250	2 087
Finansiella poster				
Ränteintäkter och liknande resultatposter	3	3	0	3
Räntekostnader och liknande resultatposter	-3	-2	0	-2
	0	1	0	1
Resultat efter finansiella poster	1 977	838	-1 250	2 088
Bokslutsdispositioner	-1 966	-802		-802
Resultat före skatt	11	36	-1 250	1 286
Skatt på årets resultat	-11	-36		-36
Årets resultat	0	0	-1 250	1 250

VaraNet AB

Ordförande 2022: Per Gunnarsson (M)

Ordförande 2023: Tommy Åkerstedt (M)

VD: Martin Strandholm

Händelser av väsentlig betydelse

- Ett samarbete med Varaslättens bredband är inlett för att hjälpa föreningen med att öka utbyggnadstakten för bredband i Vara. Kontakt har även inletts med de övriga föreningar som finns inom Vara för att erbjuda dem samma förutsättningar
- De åtgärder som gjorts under året för att dokumentera befintligt "kommunnät" har resulterat i att ytterligare brister hittats, arbetet fortgår och dokumenteras löpande.
- Bygget av robust fiber för Vara kommun fortsätter och går enligt plan. Det bidrag som kommunen sökt från VGR för bygget har beviljats.

Ekonomisk översikt

Ekonomiska nyckeltal

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Balansomslutning, tkr	12 815	13 806
Soliditet, %	70,8	71

Ekonomisk analys

Bokslutet visar att intäkterna stämmer väl överens med budget, endast en avvikelse på 4 % . Kostnaderna hade en större avvikelse mot budget, 16 %. Balansomslutningen har ökat med 7,7 % och soliditeten med 0,2 %. Båda nyckeltalen har en positiv utveckling över tid.

Resultaträkning

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse
Rörelseintäkter				
Nettoomsättning	3 438	3 295	3 455	-160
Övriga rörelseintäkter			60	-60
	3 438	3 295	3 515	-220
Rörelsekostnader				
Övriga externa kostnader	-1 334	-1 221	-1 441	-220
Personalkostnader	-530	-465	-765	-300
Avskrivningar	-652	-680	-600	80
	-2 516	-2 366	-2 806	-440
Rörelseresultat	922	929	709	-660
Finansiella poster				
Ränteintäkter och liknande resultatposter				
Räntekostnader och liknande resultatposter	-25	-21	-80	
	-25	-21	-80	
Resultat efter finansiella poster	897	908	629	-660
Bokslutsdispositioner	-888	-904		
Resultat före skatt	9	4	629	-660
Skatt på årets resultat	-5	-2		
Årets resultat	4	2	629	-660

Hållbar utveckling

Framsteg och utmaningar- miljömässig hållbarhet

Under året har förvaltningarna arbetat med att implementera miljöstrategin som antogs av kommunfullmäktige i oktober 2021. Varje anställd i Vara kommun har under året genomfört en digital utbildning i hållbar utveckling i samband med verksamhetsutvecklingen.

Satsningen fortsätter under 2023 med inriktning på miljömässig hållbarhet vilket ger en kompetenshöjning hos all personal.

Utmaningarna och möjligheterna i miljöarbetet i Vara kommun beskrivs i tre fokusområden. Nedan beskrivs de framsteg och utmaningar som gjorts under året inom varje fokusområde:

En energieffektiv och fossiloberoende kommun

Ett viktigt område för att hantera utsläppen av växthusgaser är att skapa hållbara resor och transporter. Här tar Vara viktiga steg genom arbetet med en fossiloberoende fordonspark. Under 2022 har organisationen cirka 58 procent fossiloberoende fordon en ökning jämfört med 2021 (44,6 procent). Ytterligare ett område för att minska utsläppen från transporter handlar om att öka tillgången till förnybara drivmedel. Under året har kommunen beviljats bidrag för att uppdatera

handlingsplanen för laddstolpar vilket skapar förutsättningar för arbetet framåt.

Den kommunala organisationen är redan idag bra på att använda förnyelsebar energi för uppvärmning och elförsörjning. Fjärrvärmen i Vara kommer från förnybara källor och under 2022 har tekniska nämnden beslutat att tillsätta en utredning för solceller på kommunens tak. Framöver ses ett kraftigt ökat behov av elektrifiering nationellt, regionalt såväl som lokalt. Utredning kring brister i nätkapacitet, utbyggnadsbehov, behov av lagring och möjligheter till ökad flexibilitet är viktigt för framtiden. Kommunen har rådighet över sin energianvändning och här krävs åtgärder för att energieffektivera.

En cirkulär och resurseffektiv kommun

Flera insatser för att öka kunskap om och benägenhet att källsortera har gjorts i kommunens verksamheter under 2022. Arbete, sysselsättning och integration har startat upp ett återbruk för möbler där kommunorganisationens möbler kan cirkuleras och därmed minska miljöpåverkan, sänka kostnader och skapa sysselsättning för personer långt ifrån arbetsmarknaden.

Projektet Resurssmart äldreboende har fortsatt och workshops har genomförts för medarbetare. Avfallsmängderna på äldreboenden är

omfattande och därför är det viktigt att minska förbrukning av engångsmaterial och matsvinn.

Byggnation av ny modern återvinningscentral har genomförts och öppnades för medborgare i början av 2023. Framöver blir det viktigt att främja cirkulära flöden och återbruk i kommunens verksamheter och samhället i stort.

En kommun som vårdar naturen och främjar biologisk mångfald

Under året har gatu-parkenheten fortsatt att anlägga blomsterängar i befintliga gräsmattor på fyra ställen i kommunen. Arbetet har finansierats med LONA-bidrag*.

Arbete, sysselsättning och integration har fortsatt arbetet med naturvårdslag och restaurering på Rössjö mosse.

Under våren genomfördes en workshop för medarbetare i klimatanpassning. Workshopen gav en bra grund för att skapa en första bild av vad som behöver prioriteras framöver när det kommer till klimatförändringar. Arbetet kommer att fortsätta under 2023 och resultera i en handlingsplan för klimatanpassning.

Samtliga större vattendrag som rinner genom kommunen har problem med övergödning. Vattenåtgärdssamordnarens arbete har fortsatt och

blivit förlängt till december 2025. Tjänsten är finansierad av LOVA-bidrag*. Kommunen har inte direkt rådighet över mark- och vattenanvändning däremot har kommunen en viktig roll som kunskapsspridare och kan agera stödaktör.

Skyddet av vatten behöver finnas med i all samhällsplanering och kommunen har ett lokalt ansvar. Bland annat bör kommunerna ha en plan för förnysetakten av VA-systemen, inrätta vattenskyddsområden för att skydda dricksvattentäkterna och säkerställa att vattnet skyddas när det byggs nytt. Med ett förändrat klimat följer nya utmaningar med låga grundvattennivåer och vattenbrist. För att möta detta behöver kommunen främja en bättre vattenhushållning i framtiden.

Vara behöver fortsätta bevara, restaurera och säkerställa ett hållbart nyttjande av ekosystemen på land såväl som i vatten. Utarmningen av biologisk mångfald kommer likt klimatförändringarna smygande.

Klimat 2030 och länets miljömålsarbete

Vara kommun har under året arbetat med 12 av 20 klimatlöften från Västra Götalandsregionen. Klimatlöftena är en del av regionens kraftsamling Klimat 2030. Vidare har förvaltningarna antagit åtgärder i länets åtgärdsprogram för miljömålen.

Klimatlöftena och åtgärderna i åtgärdsprogrammet för miljömålen är

integrerade i miljöstrategin och finns som aktiviteter ute på förvaltningarna.

Aktuell hållbarhets kommunranking

Vara kommun klättrar tre placeringar jämfört med 2021. I kategorin ”mindre städer” hamnar Vara på plats 50 av 81. I Västra Götalands län hamnar Vara på plats 25 av 49 kommuner. Rankingen består av en kommunenkät samt data från 10 andra källor. Frågorna kommunenkäten varierar från år till år. 2022 års enkät består av 21 frågor och 3 följdfrågor, varav 11 frågor är nya för i år. För att klättra i rankingen krävs att miljöfrågorna integreras i ordinarie verksamhet. En framgångsfaktor bland kommuner i topp är att de har etablerat ett strukturerat och systematiskt miljöarbete.

**Lokala naturvårdssatsningen (statligt bidrag)*

**Lokala vattenvårdsprojekt (statligt bidrag)*

Framsteg och utmaningar- social hållbarhet

Vad gäller social hållbarhet, handlar de stora utmaningarna för Vara framförallt om att Vara kommun, som offentlig aktör, ska fortsätta det kontinuerliga arbetet för att säkerställa våra invånares trygghet i, och tillit till det demokratiska samhället. Därför arbetar kommunens verksamheter tillsammans med bl.a. kommunens drogförebyggare,

lokala företag och polisen i arbetsgruppen VEST (Vara i effektiv samordning för trygghet), för att stärka befolkningens trygghetsupplevelse. Vara är en trygg kommun och valdeltagandet är fortfarande högt. I ett nationellt perspektiv syns utmaningar i våra ungdomars psykiska hälsa men också deras tillit till samhället och demokratin.

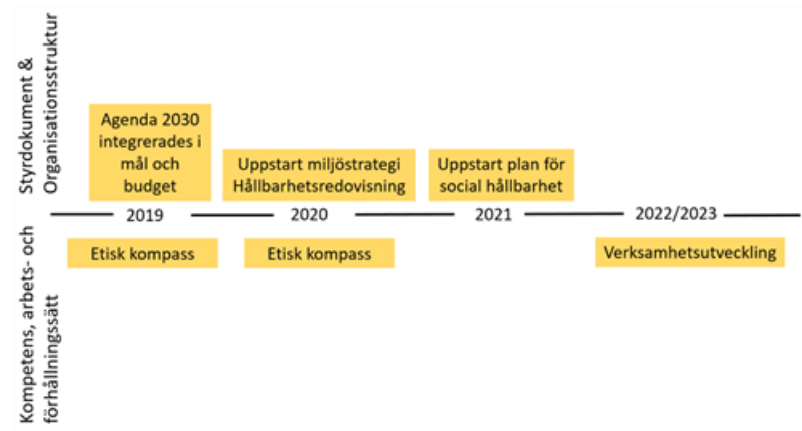
Utifrån ett globalt perspektiv har Vara kommun få personer som lever i fattigdom och hunger. Försämrad ekonomi och inflation kan påverka andelen barn och ungdomar i ekonomiskt utsatta hushåll.

I Vara kommun är antalet personer med högskoleutbildning låg, jämfört med riket i övrigt. Eftersom god utbildning och arbete är bland de viktigaste skyddsfaktorerna för hälsa då dessa ökar möjligheten att påverka det egna livet, vill kommunen stärka utbildningsnivån. De senaste åren har folkhälsorådet haft Fullföljda studier som målområde och i samarbete med kommunens skolor har flera insatser gjorts för att stärka fysisk och psykisk hälsa bland barn och ungdomar i syfte att ett ökat antal elever ska gå ur skolan med godkända betyg. Då medellivslängden är lägre i Vara jämfört med flertalet kommuner i Skaraborg och en indikator för ökad medellivslängd är högre utbildningsnivå, kan dessa insatser i tidig ålder även ha gynnsam effekt över tid för ökad livslängd.

Vara har ett diversifierat och fungerande näringsliv med låg arbetslöshet. Arbetslösheten har minskat och företagsklimat har förbättrats jämfört med tidigare år. Kommunen visar på höga värden vad gäller sysselsättning och företagsklimat, jämfört med andra kommuner i Skaraborg. Den kommunala organisationen har gjort, gör och fortsätter göra många aktiviteter för att gynna näringslivet. Syftet med kommunens insatser är att möjliggöra en social hållbarhet genom hela livet för medborgarna i Vara kommun.

Agenda 2030 i styrning och organisation

Under flera år har Vara kommun på olika sätt arbetat med hållbar utveckling, diverse projekt har bedrivits, utbildning för barn- och unga har genomförts och insatser har gjorts för att minska miljö- och klimatpåverkan. De senaste åren har fokus legat på att öka hållbarheten i kommunen och få till en styrning och systematiskt arbete. Nedan visas en tidslinje över de senaste årens utveckling.

Slutord

På strategisk nivå har viktiga steg tagits med bland annat arbetet med en plan för social hållbarhet och implementering av miljöstrategin. Kunskapen och medvetenheten kring hållbarhet ökar vilket leder till att verksamheterna tar steg framåt. Som den största lokala arbetsgivaren kan kommunen bidra till ett hållbart samhälle och arbetsliv för tusentals människor. Genom vård, utbildning och samhällsplanering produceras hållbarhet i välfärden varje dag i Vara kommun.

Utmaningar framöver för Varas del handlar om att integrera arbetet för en hållbar utveckling i och tydliggöra kopplingen till kärnverksamheten. En stor del av det arbetet kommer ske i satsningen för verksamhetsutvecklingen 2022/2023. Verksamhetsutvecklingens syfte är att bidra till att kommunen levererar en verksamhet av god kvalitet

för våra invånare, kunder/brukare och medarbetare. Mål med verksamhetsutveckling 2021-2023 är att bidra till hållbar omställning genom:

Ökad grundkompetens och medvetenhet hos kommunens medarbetare inom perspektiven miljömässig och social hållbarhet.

Förändringar i val och beteenden på individ- och verksamhetsnivå inom perspektiven miljömässig och social hållbarhet.

Stärkt engagemang och ökad attraktivitet för kommunen som arbetsgivare.

Utöver det interna arbetet i kommunens verksamheter och att styra det som kommunen har direkt rådighet över har kommunen en stor roll som kunskapsspridare och katalysator i omställningen av samhället. Det är viktigt att samverka, föra dialog och vara medskapande med andra aktörer i samhället. Oberoende av perspektiv och utmaning så kan ingen aktör skapa den hållbara framtiden själv.

Bilaga 1, Sammanställning övergripande mål & nämnds-bolagsmål

Övergripande mål	Nämnd-/bolagsmål
<p>Attraktivt Vara med livskvalitet för alla </p> 	<p>En hållbar tillväxt och utveckling <i>Sambällsbyggnadsförvaltningen</i></p>
	<p>Bra offentlig miljö <i>Tekniska nämnden</i></p>
	<p>Förebyggande insatser inom samtliga verksamhetsområden ska öka <i>Socialnämnden</i></p>
	<p>Verksamheten ska främja en god och hållbar samhällsutveckling <i>Miljö- och Byggnadsnämnden</i></p>
	<p>I Vara Bostäders fastighetsbestånd ska det finns boenden för såväl små som större hushåll och för hushåll med god eller mindre god betalningsförmåga. Bolaget ska vid all nyproduktion och ombyggnationer lägga stor vikt vid att göra bostäderna tillgängliga för alla. Särskild ambition ska också vara på att undvika segregerade boenden. <i>Vara Bostäder AB</i></p>
	<p>I Vara Industrifastigheters bestånd ska det finns lokaler för såväl små som lite större företag med god eller mindre god betalningsförmåga. Bolaget ska vid all nyproduktion och ombyggnationer lägga stor vikt vid att göra lokalerna flexibla. <i>Vara Industrifastigheter AB</i></p>
	<p>Vara Konserthus ska öka sin beläggningsgrad. <i>Vara Konserthus AB</i></p>

	<p>Andel hushåll med tillgång till fast bredband om minst 1 Gbit/s, eller fiber i absoluta närheten - utanför tätort och småort: 2019 99%, 2020 85%, Mål 2021 87%, Mål 2022 89%</p> <p><i>VaraNet AB</i></p> <p></p>
	<p>Andel hushåll med tillgång till fast bredband om minst 100 Mbit/s (faktisk hastighet)- utanför tätort och småort: 2019 71%, 2020 70%, Mål 2021 73%,Mål 2022 75%</p> <p><i>VaraNet AB</i></p> <p></p>
<p>Verksamhet med god kvalitet </p> 	<p>Förtroendet för kommunen ska öka och den demokratiska processen ska vara transparent</p> <p><i>Förvaltningen för utveckling och service</i></p> <p></p>
	<p>Effektiva tjänster</p> <p><i>Tekniska nämnden</i></p> <p></p>
	<p>Hållbara tjänster</p> <p><i>Tekniska nämnden</i></p> <p></p>
	<p>Verksamhet som främjar utveckling och lärande</p> <p><i>Bildningsnämnden</i></p> <p></p>
	<p>Verksamhet som skapar trygghet och trivsel</p> <p><i>Bildningsnämnden</i></p> <p></p>
	<p>Verksamhet som främjar tillgänglighet och delaktighet</p> <p><i>Bildningsnämnden</i></p> <p></p>

	<p>Verksamhet som har brukaren i centrum</p> <p><i>Socialnämnden</i></p>
	<p>Verksamhet som är kvalitetssäkrad</p> <p><i>Socialnämnden</i></p>
	<p>Verksamheten ska vara ett gott stöd för kommunens medborgare och näringsliv</p> <p><i>Miljö- och Byggnadsnämnden</i></p>
	<p>Bolaget ska verka för aktiv ägarstyrning för att nå kommunfullmäktiges mål.</p> <p><i>Vara Koncern AB</i></p>
	<p>Vara Bostäder ska samtidigt som bolaget självt vidtar åtgärder uppmuntra de boende att vårda och sköta såväl den yttre som den inre miljön på ett sätt som främjar välbefinnande, trygghet och gemenskap. Vara Bostäder ska vid alla ny- och ombyggnationer väga in miljöaspekter i materialval avseende såväl produktion som underhåll.</p> <p><i>Vara Bostäder AB</i></p>
	<p>Vara Industrifastigheter ska vid alla ny- och ombyggnationer väga in miljöaspekter i materialval avseende såväl produktion som underhåll.</p> <p><i>Vara Industrifastigheter AB</i></p>
	<p>Vara Konserthus ska stärka sitt varumärke genom personligt bemötande till publik, artister och samarbetspartners.</p> <p><i>Vara Konserthus AB</i></p>
	<p>Välståndande arbetsplats</p> <p><i>Förvaltningen för utveckling och service</i></p>

<p>Välmående arbetsplats</p> 	 <p><i>Sambällsbyggnadsförvaltningen</i></p>
	<p>Välmående arbetsplats</p> <p><i>Tekniska nämnden</i></p>
	<p>Välmående arbetsplats</p> <p><i>Bildningsnämnden</i></p>
	<p>Välmående arbetsplats</p> <p><i>Socialnämnden</i></p>
	<p>Välmående arbetsplats</p> <p><i>Miljö- och Byggnadsnämnden</i></p>
	<p>Vara Bostäders ständiga strävan är att vara en attraktiv och välmående arbetsplats, där alla medarbetare ska känna sig delaktiga och uppskattade och där allas kompetenser tas tillvara och utvecklas.</p> <p><i>Vara Bostäder AB</i></p>
	<p>Vara Industrifastigheters ständiga strävan är att vara ett attraktivt och välmående företag, där alla medarbetare och samarbetspartners ska känna sig delaktiga och uppskattade och där allas kompetenser tas tillvara och utvecklas.</p> <p><i>Vara Industrifastigheter AB</i></p>
	<p>Vara Konserthus ska utmärka sig som en attraktiv arbetsgivare inom svenskt kulturliv.</p> <p><i>Vara Konserthus AB</i></p>

<p>Hållbar ekonomi ●</p> 	<p>Hållbar ekonomi</p> <p><i>Förvaltningen för utveckling och service</i></p> <p>●</p> <p><i>Sambällsbyggnadsförvaltningen</i></p> <p>●</p>
	<p>Hållbar ekonomi</p> <p><i>Tekniska nämnden</i></p> <p>●</p>
	<p>Hållbar ekonomi</p> <p><i>Bildningsnämnden</i></p> <p>●</p>
	<p>Hållbar ekonomi</p> <p><i>Socialnämnden</i></p> <p>●</p>
	<p>Hållbar ekonomi</p> <p><i>Miljö- och Byggnadsnämnden</i></p> <p>●</p>
	<p>Bolaget ska verka för: ökad samordning för finanser och riskanalys, minskad sårbarhet vad gäller personal och övriga resurser, kompetensutveckling och ökad insyn och öppenhet.</p> <p><i>Vara Koncern AB</i></p> <p>◆</p>
	<p>Bolaget ska driva verksamheten på ett ekonomiskt ansvarsfullt sätt.</p> <p><i>Vara Koncern AB</i></p> <p>●</p>
	<p>Bolaget ska arbeta för att ständigt ha ett resultat som gör att man har möjlighet att underhålla och förnya sitt bestånd utan att soliditeten försämras. Soliditeten bör i stället öka för att bolaget ska kunna klara såväl svängningar i konjunkturen som större punktinsatser.</p>

	<i>Vara Bostäder AB</i>
	Rättvisande och hållbar hyressättning <i>Vara Bostäder AB</i>
	Bolaget ska arbeta för att ständigt ha ett resultat som gör att man har möjlighet att underhålla sitt bestånd utan att soliditeten försämras. Soliditeten bör ligga på nuvarande nivå för att bolaget ska kunna klara såväl svängningar i konjunkturen som större punktinsatser. <i>Vara Industriefastigheter AB</i>
	Rättvisande och hållbar hyressättning <i>Vara Industriefastigheter AB</i>
	Vara Konserthus ska öka sin egenfinansiering. <i>Vara Konserthus AB</i>